

Budapest,
2003. november 5.,
szerda

126. szám

Ára: 1540,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Személyi rész	9445
178/2003. (XI. 5.) Korm. r.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között Budapesten, 2001. május 22-én aláírt légiközlekedési megállapodás kihirdetéséről
179/2003. (XI. 5.) Korm. r.	A nemzetközi szerződés alapján átvett, vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján készült minősített adat védelmének eljárási szabályairól
180/2003. (XI. 5.) Korm. r.	A Nemzeti Biztonsági Felügyelet részletes feladatairól és működési rendjéről, valamint az iparbiztonsági ellenőrzések részletes szabályairól
181/2003. (XI. 5.) Korm. r.	A lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról
182/2003. (XI. 5.) Korm. r.	A biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet módosításáról
183/2003. (XI. 5.) Korm. r.	Az Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség, az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság és a környezetvédelmi és vízügyi miniszter irányítása alá tartozó területi szervek feladat- és hatásköréről
184/2003. (XI. 5.) Korm. r.	Az Egészségügyi Fejlesztési Hitelprogramról és a vissza nem térítendő bankgarancia díjtámogatás feltételeiről
185/2003. (XI. 5.) Korm. r.	Az egészségügyi szakellátási kapacitásmódosítások szakmai feltételeiről, eljárási rendjének és az új szolgáltatók befogadásának szabályairól szóló 50/2002. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról
186/2003. (XI. 5.) Korm. r.	Az állatkísérletek végzéséről szóló 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet, valamint az azt módosító 103/2002. (V. 10.) Korm. rendelet módosításáról
187/2003. (XI. 5.) Korm. r.	A földgáz határon keresztül történő szállításáról
111/2003. (XI. 5.) FVM—GKM—ESZCSM—KvVM e. r.	A géntechnológiai módosításnak tekintendő, valamint annak nem minősülő eljárásokról és a géntechnológiai tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságokról
17/2003. (XI. 5.) NKÖM r.	Az egyes régészeti lelőhelyek védetté nyilvánításáról
117/2003. (XI. 5.) OGY h.	Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 20/2002. (V. 16.) OGY határozat módosításáról
118/2003. (XI. 5.) OGY h.	Az agrárgazdaság 2002. évi helyzetéről szóló jelentés elfogadásáról
119/2003. (XI. 5.) OGY h.	Az iraki válság rendezése érdekében tett erőfeszítésekhez történő magyar katonai hozzájárulásról szóló 65/2003. (VI. 3.) OGY határozat módosításáról
50/2003. (XI. 5.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata
51/2003. (XI. 5.) AB v.	Az Alkotmánybíróság végzése
1107/2003. (XI. 5.) Korm. h.	A Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló programról
1108/2003. (XI. 5.) Korm. h.	A Holocaust Emlékbizottság létrehozásáról
1109/2003. (XI. 5.) Korm. h.	A Magyar Mozgóképförkötő Alapítvány Alapító Okiratának módosításáról
1110/2003. (XI. 5.) Korm. h.	A Tempus Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról
	Az Országos Választási Bizottság 121/2003. (X. 27.) OVB határozata
	Az Országos Választási Bizottság 122/2003. (X. 27.) OVB határozata

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

Az Országos Választási Bizottság 123/2003. (X. 27.) OVB határozata	9532
Az Országos Választási Bizottság 124/2003. (X. 27.) OVB határozata	9532
Az Országos Választási Bizottság 125/2003. (X. 27.) OVB határozata	9533
Az Országos Választási Bizottság 126/2003. (X. 27.) OVB határozata	9534
Az Országos Választási Bizottság 127/2003. (X. 27.) OVB határozata	9534
Az Országos Választási Bizottság 128/2003. (X. 27.) OVB határozata	9535
Az Országos Választási Bizottság 129/2003. (X. 27.) OVB határozata	9535
Az Országos Választási Bizottság 130/2003. (X. 27.) OVB határozata	9536
Az Országos Választási Bizottság 131/2003. (X. 27.) OVB határozata	9536
Az Országos Választási Bizottság 132/2003. (X. 27.) OVB határozata	9537
Az Országos Választási Bizottság 133/2003. (X. 27.) OVB határozata	9537
Az Országos Választási Bizottság 134/2003. (X. 27.) OVB határozata	9538

I. rész SZEMÉLYI RÉSZ

A Magyar Köztársaság elnöke — a miniszterelnök előterjesztésére —

az 1956. évi forradalom és szabadságharc 47. évfordulója, valamint a Magyar Köztársaság kikiáltásának 14. évfordulója alkalmából

a NAGY IMRE ÉRDEMREND

kitüntetést adományozza

a hazafias helytállással példát mutató, a magyar függetlenséget szolgáló, a társadalmi párbeszéd, a társadalmi béke, a nemzet egységének megvalósítása, a békés rendszerváltozás megteremtése érdekében kifejtett tevékenységük elismeréseként

dr. Kiss Tamásnak, a POFOSZ társadalompolitikai alelnökének,

dr. Kosáry Domokos akadémikusnak, Állami-díjas és Széchenyi Nagydíjas történésznek, a Magyar Tudományos Akadémia volt elnökének,

Lőcsei Pál szociológusnak, újságírónak,

Puchert Jánosnak,

dr. Sólyom Lászlónak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, az Alkotmánybíróság volt elnökének;

KEH ügyszám: VII-2/4079/94/2003.

az 1956-os EMLÉKÉREM

kitüntetést adományozza posztumusz

Csank Bertalannak,

Czippán Imrének,

Filák Györgynek,

Földesi Gyulának,

Hajma Lászlónak,

Jean-Pierre Pedrazzininek,

Kemes Ödönnek,

Kígyós Istvánnak,

Király Mihálynak,

Király Józsefnek,

Kolonics Györgynek,

Kónya Pálnak,

Rémiás Jánosnak,

Szabó Józsefnek,

Szabó Sándornak,

Tordai Károlynak,

Varga Istvánnak,

Váradi (Werner) Jánosnak;

az 1956-os EMLÉKÉREM

kitüntetést adományozza

Antal Endrének,

Bíró Csabának,

Bodó Józsefnek,

Fazekas Józsefnek,

Feld Mihálynak,

Ficsor Károlynak,

Fischer Istvánnak,

Förster Gábor Lajosnak,

Hajdu Lajosnak,

Holczer Józsefnek,

Hajósiné Sashegyi Erikának,

Horváth Gyulának,

Jeskó Zoltánnak,

Járó Sándornak,

Kara Vilmosnak,

dr. Karsai Mihály Ervinnek,

Kaszás Ferencnek,

Katona Jánosnak,

Károlyi Lászlónak,

Kele Józsefnek,

Kéry Lászlónak,

Király Jánosnak,

Kiss Györgynek,

dr. Korényi-Both Andrásnak,

Kövesdki Károlynak,

Kövesdi Lászlónak,

Kurucz Sándornak,

Lei Istvánnak,

Lemák Györgynek,

dr. Lénárt Bélának,

Lugossy Gyulának,

Misli Lászlónak,

Németh Lajosnak,

Prágai Lajosnak,

Simon Dezsőnek,

Somogyi Elemérnek,

Szabó Istvánnak,

Szabó Istvánnak,

Szlovicsák Ágostonnak,

Tary Máriának,

Turós Istvánnak,

Udvardy Frigyesnek,

Udvardy Lászlónak,

Újvári Jakab Lászlónak,

Váradi Józsefnek,

Vaszkó Mihálynak;

az 1956-os EMLÉKLAP

kitüntetést adományozza

*Berényi László Gábornak,
Böröcz Jánosnak,
dr. Buzády Tibor Gyulának,
dr. Harka Ödönnek,
Hábermájer Jánosnének,
Kovács Ferencnek,
László Antalnak,
Lipka Józsefnek,
Matecsik Alfrédnek,
Molnár Pálnak,
Sass Lászlónak,
Süket Józsefnek,
Szentes Józsefnek,
Váradi Jánosnak.*

KEH ügyszám: VII-3/3975/93/2003.

*Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke*

II. rész JOGSZABÁLYOK

A Kormány rendeletei

A Kormány 178/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

**a Magyar Köztársaság Kormánya és a Belga Királyság
Kormánya között Budapesten, 2001. május 22-én aláírt
légiközlekedési megállapodás kihirdetéséről**

*(A jóváhagyásról szóló jegyzékváltás 2003. július 8-án meg-
történt, a megállapodás 2003. augusztus 1-jén hatályba lépett.)*

1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között Budapesten, 2001. május 22-én aláírt légiközlekedési megállapodást e rendelettel kihirdeti.

2. §

A megállapodás magyar nyelvű szövege a következő:

**„Légiközlekedési megállapodás a Magyar Köztársaság
Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek)

a Chicagóban, 1944. december hetedik napján aláírásra megnyitott, a Nemzetközi Polgári Repülésről szóló Egyezmény részeseként,

attól az óhajtól vezérelve, hogy az említett Egyezmény kiegészítéseként légiközlekedési megállapodást kössenek a területeik közötti és azokon túli légijáratok létrehozása céljából,

attól az óhajtól vezérelve, hogy a legnagyobb fokú biztonságot és védelmet biztosítsák a nemzetközi légi közlekedésben,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

Fogalommeghatározások

Jelen Megállapodás szempontjából, kivéve, ha a szöveg másként rendelkezik:

a) az „Egyezmény” kifejezés a Chicagóban, 1944. december hetedik napján aláírásra megnyitott Nemzetközi Polgári Repülésről szóló Egyezményt jelenti, beleértve az Egyezmény 90. Cikke alapján elfogadott valamennyi Függelékét és az Egyezmény 90. és 94. Cikke alapján az Egyezmény vagy a Függelékek bármely módosítását, amennyiben ezeket Függelégeket és módosításokat mindkét Szerződő Fél elfogadta vagy ratifikálta,

b) a „Megállapodás” kifejezés a jelen Megállapodást, annak Függelékét és a Megállapodás vagy a Függelék bármely módosítását jelenti,

c) a „légiügyi hatóságok” kifejezés a Magyar Köztársaság esetében a Közlekedési és Vízügyi Minisztériumot, Belgium esetében a Közlekedési és Infrastruktúra Minisztériumot, illetve mindkét esetben az említett hatóságok jelenlegi feladatainak ellátásával megbízott bármely személyt vagy szervet jelenti,

d) a „terület”, „légijáratok”, „nemzetközi légijáratok”, „légiközlekedési vállalat” és „a nem-kereskedelmi célból történő leszállás” kifejezések az Egyezmény 2. és 96. Cikkében meghatározott jelentéssel bírnak,

e) a „kijelölt légiközlekedési vállalat” olyan légiközlekedési vállalatot jelent, amelyet a jelen Megállapodás 4. és 5. Cikkével összhangban jelöltek ki és engedélyeztek,

f) a „megállapodás szerinti járatok” kifejezés a jelen Megállapodás Függelékében meghatározott útvonalakon az utasok és áruk, beleértve a postai küldemények, külön-külön vagy együttesen történő szállítására üzemeltetett menetrend szerinti légijáratokat jelenti,

g) a „viteldíjak” kifejezés az utasok, poggyászok és áruk szállításáért felszámított díjakat, valamint ezek érvényességének feltételeit jelenti, kizárva azonban a postaküldemények szállításának bevételeit és feltételeit,

h) a „típusváltás” kifejezés a megállapodás szerinti járatok valamely légiközlekedési vállalat általi olyan üze-

meltetését jelenti, amelynek során az útvonal egyik szakaszát olyan légijárművel repülik, amelynek kapacitása eltér az útvonal másik szakaszán használt légijármű kapacitásától,

i) a „légijármű felszerelése”, a „földi berendezések”, a „légijármű készletei” és a „pótalkatrészek” kifejezések az Egyezmény 9. Függelékében meghatározott jelentéssel bírnak.

2. Cikk

Forgalmi jogok nyújtása

(1) Mindegyik Szerződő Fél megadja a másik Szerződő Félnek a következő jogokat a kijelölt légiközlekedési vállalatok nemzetközi légijáratainak üzemeltetéséhez:

- a) területének leszállás nélküli átrepülése,
- b) területén nem-kereskedelmi célból történő leszállások, és
- c) leszállások az adott területen, a Függelékben meghatározott útvonalakon való üzemelés során, a nemzetközi forgalomban, utasok, áruk és postai küldemények külön-külön történő vagy együttes felvétele és kirakása céljából.

(2) Jelen Cikk (1) bekezdése egyetlen rendelkezése sem értelmezhető oly módon, mintha az az egyik Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalatának jogot adna arra, hogy a másik Szerződő Fél területén belül bér vagy díj ellenében utasokat, árut és postai küldeményeket vegyen fel az adott Szerződő Fél területén lévő más pontra történő szállítás céljából.

3. Cikk

A járatok üzemeltetésére történő kijelölés

(1) Mindegyik Szerződő Félnek joga van a megállapodás szerinti légijáratok Függelékben meghatározott útvonalakon történő üzemeltetésére egy légiközlekedési vállalatot, a másik Szerződő Fél diplomáciai jegyzékkel történő értesítése mellett, kijelölni.

(2) Mindegyik Szerződő Félnek joga van, a másik Szerződő Fél diplomáciai jegyzékkel történő értesítése mellett, bármely légiközlekedési vállalat kijelölését visszavonni és egy másikat kijelölni.

4. Cikk

A járatok üzemeltetésének engedélyezése

(1) A jelen Megállapodás 3. Cikke szerinti kijelölésre vonatkozó értesítés valamely Szerződő Fél általi kézhezvételét követően, a másik Szerződő Fél légügyi hatóságai törvényeikkel és más jogszabályaikkal összhangban, kése-

delem nélkül kiadják a kijelölt légiközlekedési vállalatnak a megfelelő engedélyeket azon megállapodás szerinti járatok üzemeltetésére, amelyre a légiközlekedési vállalatot kijelölték.

(2) Az engedélyek kézhezvétele után a légiközlekedési vállalat bármikor megkezdheti a megállapodás szerinti járatok teljes vagy részleges üzemeltetését, feltéve, hogy a légiközlekedési vállalat betartja a jelen Megállapodás irányadó rendelkezéseit és a viteldíjak a jelen Megállapodás 13. Cikkének előírásaival összhangban kerültek megállapításra.

5. Cikk

Az üzemeltetési engedély visszavonása vagy felfüggesztése

(1) Mindegyik Szerződő Fél légügyi hatóságának joga van a másik Szerződő Fél által kijelölt légiközlekedési vállalat 4. Cikke szerinti engedélyeit visszatartani, valamint ezen engedélyeket tartósan vagy ideiglenesen visszavonni vagy felfüggeszteni, illetve ideiglenes vagy állandó feltételekhez kötni:

a) abban az esetben, ha a légiközlekedési vállalat nem tudja igazolni, hogy képes a hatóságok által a nemzetközi légijáratok üzemeltetésére az Egyezménnyel összhangban szokásosan és ésszerűen alkalmazott törvényekben és más jogszabályokban előírt feltételek teljesítésére;

b) abban az esetben, ha a légiközlekedési vállalat nem a jelen Megállapodásban előírt feltételekkel összhangban üzemel;

c) abban az esetben, ha a légiközlekedési vállalat nem tartja be az adott Szerződő Fél törvényeit és más jogszabályait;

d) abban az esetben, ha nem igazolt, hogy a légiközlekedési vállalat tulajdonának túlnyomó része és tényleges ellenőrzése a légiközlekedési vállalatot kijelölő Szerződő Fél vagy annak állampolgárai kezében van.

(2) Hacsak a fentiekben meghatározott jogszabályok és rendelkezések be nem tartásának megakadályozása céljából azonnali intézkedés megtétele nem szükséges, a jelen Cikk (1) bekezdésében felsorolt jogok csak a másik Szerződő Fél légügyi hatóságaival, a jelen Megállapodás 17. Cikkével összhangban, folytatott konzultációk után gyakorolhatók.

6. Cikk

Törvények és más jogszabályok alkalmazása

(1) Az egyik Szerződő Félnek — a területére belépő, ott-tartózkodó, illetve a területéről távozó, a nemzetközi légi forgalomban részt vevő légijárműre vagy ezen légi-

jármű üzemelésére és repülésére vonatkozó — törvényeit és más jogszabályait az adott területre történő belépéskor, távozáskor és ott-tartózkodáskor a másik Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalatának be kell tartania.

(2) Az egyik Szerződő Félnek a belépésre, vámkezelésre, tranzitra, bevándorlásra, útlevelekre, vámokra, valutákra, közegészségügyi előírásaira és a karanténra vonatkozó törvényeit és más jogszabályait az adott Szerződő Fél területén való tranzitban, belépéskor, távozáskor és ott-tartózkodáskor a másik Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalatának az általa a nemzetközi légiközlekedésben üzemeltetett légi jármű, a személyzet, az utasok, a poggyász, az áru és a postai küldemények vonatkozásában be kell tartania.

Bármely Szerződő Fél területén a közvetlen tranzitban áthaladó és a repülőtér erre a célra kijelölt területét el nem hagyó utasokat, poggyászt és árut csak egyszerűsített ellenőrzésnek vetik alá.

(3) Egyik Szerződő Fél sem biztosít kedvezményeket a jelen Cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott rendelkezések alkalmazása vagy a felügyelete alá tartozó repülőterek, légi útvonalak, légiforgalmi szolgáltatások és kapcsolódó létesítmények használata során saját légiközlekedési vállalata vagy valamely más légiközlekedési vállalat számára a másik Szerződő Fél hasonló nemzetközi légi járatot üzemeltető légiközlekedési vállalatával szemben.

7. Cikk

Bizonyítványok, jogosítványok és biztonság

(1) Az egyik Szerződő Fél által kiadott vagy érvényesített és érvényben levő légialkalmassági bizonyítványokat, szakszolgálati engedélyeket és jogosítványokat a másik Szerződő Fél a megállapodás szerinti légi járatok üzemeltetése céljából érvényesnek ismeri el, feltéve, hogy ezen bizonyítványok és jogosítványok az Egyezmény szerint megállapított előírásoknak megfelelően és azokkal összhangban kerültek kiállításra vagy érvényesítésre.

Mindazonáltal mindegyik Szerződő Fél fenntartja magának a jogot arra, hogy a területe feletti átrepülés szempontjából ne ismerje el érvényesnek a másik Szerződő Fél által saját állampolgárai számára kiadott szakszolgálati engedélyeket és jogosítványokat.

(2) Amennyiben jelen Cikk (1) bekezdésében hivatkozott bizonyítványokat vagy jogosítványokat az Egyezmény szerint megállapított előírásoktól eltérő követelmények szerint adták ki, vagy érvényesítették, és ezt az eltérést a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezethez benyújtották, a másik Szerződő Fél légügyi hatóságai jelen Megállapodás 17. Cikkének megfelelően konzultációt kérhetnek annak igazolására, hogy a kérdéses követelmények elfogadhatóak-e számukra.

Amennyiben a repülésbiztonságra vonatkozó kérdésekben nem sikerül kielégítő megegyezésre jutni, ez alapot szolgáltat a jelen Megállapodás 5. Cikkének alkalmazására.

(3) Bármelyik Szerződő Fél bármikor konzultációt kérhet a másik Szerződő Fél által elfogadott biztonsági előírásokat illetően a személyzettel, légi járművekkel vagy azok üzemeltetésével kapcsolatos bármilyen kérdésben. Az ilyen konzultációkat a kérés benyújtásától számított 30 napon belül meg kell tartani.

(4) Ha a konzultációkat követően az egyik Szerződő Fél úgy találja, hogy a másik Szerződő Fél ténylegesen nem alkalmazza és nem tartja be bármely ilyen területen azokat a biztonsági előírásokat, amelyek legalább az Egyezmény szerint abban az időben megállapított minimális előírásokkal egyenértékűek, az első Szerződő Fél e megállapításairól és a minimális előírások betartásához szükségesnek ítélt intézkedésekről tájékoztatja a másik Szerződő Felet annak érdekében, hogy a másik Szerződő Fél megtegye a megfelelő helyreigazító intézkedéseket. Ha a másik Szerződő Fél 15 napon belül vagy egyeztetett hosszabb időszak alatt nem teszi meg a megfelelő lépéseket, ez alapot szolgáltat a jelen Megállapodás 5. Cikkének (Az üzemeltetési engedély visszavonása vagy felfüggesztése) alkalmazására.

(5) Az Egyezmény 33. Cikkében foglalt kötelezettségek teljesítése mellett egyetértenek abban, hogy az egyik Szerződő Fél légiközlekedési vállalata vagy vállalatai által vagy — lízing megállapodás alapján — azok nevében a másik Szerződő Fél területére vagy területéről üzemeltetett légi járat bármely légi járművét a másik Szerződő Fél területén való tartózkodás során a másik Szerződő Fél meghatalmazott képviselői jogosultak megvizsgálni a fedélzetten és a légi jármű környezetében mind a légi jármű, mind a személyzet dokumentumai érvényességének, illetve a légi jármű és felszerelése szemrevételezhető állapotának ellenőrzése céljából (e Cikkben ez az ún. „forgalmi előtéri ellenőrzés”), ha ez nem vezet indokolatlan késéshez.

(6) Ha bármely ilyen forgalmi előtéri vizsgálat vagy vizsgálatok sorozata alapján:

a) súlyos aggály merül fel a tekintetben, hogy egy légi jármű vagy egy légi jármű üzemeltetése nem felel meg az Egyezmény szerint az adott időszakban meghatározott minimális előírásoknak, vagy

b) súlyos aggály merül fel a tekintetben, hogy ténylegesen nem alkalmazzák és nem tartják be az Egyezmény szerint az adott időszakban meghatározott biztonsági előírásokat,

a vizsgálatot lefolytató Szerződő Fél az Egyezmény 33. Cikkének alkalmazásához levonhatja azt a következtetést, hogy azok a követelmények, amelyek szerint kiadták vagy érvényesítették a légi jármű vagy a személyzete számára szóló bizonyítványokat vagy engedélyeket, vagy a légi-

jármű üzemeltetésének követelményei nem egyenértékűek az Egyezmény szerint megállapított minimális előírásokkal, vagy nem haladják meg azokat.

(7) Abban az esetben, ha az egyik Szerződő Fél légiközlekedési vállalata vagy vállalatai által, vagy azok nevében üzemeltetett légi járművön a fenti (5) bekezdéssel összhangban lévő forgalmi előtér ellenőrzés lefolytatásának lehetőségét megtagadja e légiközlekedési vállalat vagy vállalatok képviselője, a másik Szerződő Fél ebből arra következtethet, hogy a fenti (6) bekezdésben meghatározott típusú súlyos aggály merül fel, és levonja az adott bekezdésben hivatkozott következtetéseket.

(8) Mindegyik Szerződő Fél fenntartja magának a jogot arra, hogy haladéktalanul felfüggeszse vagy módosítsa a másik Szerződő Fél légiközlekedési vállalatának vagy vállalatainak üzemeltetési engedélyét, ha az első Szerződő Fél a forgalmi előtér ellenőrzés vagy ellenőrzés-sorozat eredményeként, a forgalmi előtér ellenőrzés megtagadása, konzultáció alapján, vagy egyéb módon megállapítja, hogy azonnali intézkedés szükséges a légiközlekedési vállalat biztonságos üzemelése céljából.

(9) Az egyik Szerződő Fél által a fenti (4) vagy (8) bekezdés szerint tett lépéseket meg kell szüntetni, ha az ilyen intézkedések foganatosításának alapja megszűnt.

8. Cikk

A repülés védelme

(1) A Szerződő Felek megerősítik azon egymással szembeni elkötelezettségüket, hogy a polgári légiközlekedés biztonságának jogellenes cselekményektől való megvédése a jelen Megállapodás elválaszthatatlan részét képezi.

(2) A Szerződő Felek felkérés esetén minden szükséges segítséget megadnak egymásnak a légi járművek jogellenes hatalomba kerítésére irányuló cselekmények megakadályozása és más, az utasok, a személyzet, a repülőterek és a léginavigációs berendezések, valamint bármely más, a polgári légiközlekedés biztonsága ellen irányuló fenyegetés megakadályozása érdekében.

(3) A Szerződő Felek összhangban járnak el az 1963. szeptember 14-én, Tokióban aláírt, A légi járművek fedélzetén elkövetett bűncselekményekről és egyéb cselekményekről szóló egyezmény, az 1970. december 16-án, Hágában aláírt, A légi járművek jogellenes hatalomba kerítésének leküzdéséről szóló egyezmény, az 1971. szeptember 23-án Montrealban aláírt, A polgári légiközlekedés biztonsága elleni jogellenes cselekmények leküzdéséről szóló egyezmény rendelkezéseivel.

(4) A Szerződő Felek egymással fenntartott kapcsolataikban a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet által

megállapított és a Nemzetközi Polgári Repülésről szóló Egyezmény Függelékeiben megnevezett, a légiközlekedés védelmére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban járnak el — olyan mértékben, ahogy ezek a rendelkezések a Szerződő Felekre vonatkoznak —, valamint megkívánják, hogy a területükön nyilvántartott légi járművek üzemeltetői, illetve azok az üzemeltetők, akiknek fő üzleti telephelye vagy állandó lakóhelye területükön van, valamint a területükön lévő repülőterek üzemeltetői ezen repülés védelmére vonatkozó előírásoknak megfelelően járjanak el.

(5) Mindegyik Szerződő Fél egyetért azzal, hogy a másik Szerződő Fél által a repülés védelme érdekében megkövetelt előírásokat a másik Szerződő Fél területére történő belépéskor megtartják, és megfelelő intézkedéseket tesznek az utasok, a személyzet, a kézipoggyászok, valamint az áruk beszállást, illetve berakodást megelőzően és annak során történő átvizsgálása érdekében. Mindegyik Szerződő Fél jóindulattal bírálja el a másik Szerződő Félnek egy konkrét fenyegetés leküzdését célzó különleges biztonsági intézkedések megtételére vonatkozó kéréseit.

(6) A légi jármű jogellenes hatalomba kerítése, illetve ennek veszélye fennállása esetén, vagy más, az utasok, a személyzet, a légi jármű, a repülőterek vagy a léginavigációs berendezések biztonsága elleni jogellenes cselekmények esetén, a Szerződő Felek segítséget nyújtanak egymásnak a kommunikáció és más — az ilyen cselekmény vagy ennek veszélye gyors és biztonságos megszüntetéséhez szükséges — megfelelő intézkedések megtételével.

(7) Amennyiben az egyik Szerződő Fél eltér a jelen Cikk repülés védelmére vonatkozó rendelkezéseitől, ezen Szerződő Fél légiközlekedési hatóságaitól azonnali konzultációt kérhetnek a másik Szerződő Fél légiközlekedési hatóságai. Ha harminc (30) napon belül nem sikerül kielégítő megegyezésre jutni, ez alapot szolgáltat a jelen Megállapodás 5. Cikkének alkalmazására.

9. Cikk

Használati díjak

(1) Az egyik Szerződő Fél területén a repülőterek és repülési létesítmények használatáért a másik Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalatának felszámított díjak nem lehetnek magasabbak, mint az első Szerződő Fél hasonló nemzetközi légi járatot üzemeltető, nemzeti légi közlekedési vállalatának felszámított díjak.

(2) Mindegyik Szerződő Fél ösztönzi

a) a konzultációkat a díjmegállapító illetékes hatóságok és a létesítményeket és szolgáltatásokat használó kijelölt légiközlekedési vállalatok között, ahol célszerű, a légi közlekedési vállalatokat képviselő szervezetek révén;

b) a díjmegállapító illetékes hatóságokat, hogy megfelelő időben adjanak tájékoztatást a használati díjak tervezett módosításairól, hogy lehetőséget biztosítsanak a légitársaságoknak a változtatások végrehajtása előtti véleménynyilvánításra.

10. Cikk

Vámok, illetékek és adók

(1) Mindegyik Szerződő Fél mentességet biztosít a behozatali korlátozások, vámok, fogyasztási adók, vizsgálati díjak és egyéb nemzeti, regionális vagy helyi adók, illetékek és díjak alól a másik Szerződő Fél kijelölt légitársaságának a nemzetközi légitársaságban üzemeltetett légitársaságaira, üzemanyagra, a kenőanyagokra, a műszaki fogyóeszközökre, pótalkatrészekre, beleértve a hajtóműveket, a légitársaság szokásos felszereléseire, a földi berendezésekre, a légitársaság készleteire vagy egyéb, kizárólag a másik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára által a megállapodás szerinti légitársaságok üzemeltetése során használt légitársaság működtetésével vagy kiszolgálásával kapcsolatban felhasználásra szánt cikkekre, valamint a nyomtatott jegytömbökre, légi fuvarlevelekre, illetve bármilyen olyan nyomtatott anyagra, amelyen feltüntettek a vállalat logóját és a díjtalanul szétosztásra kerülő tájékoztató anyagokra.

(2) A jelen Cikkben biztosított mentességek vonatkoznak a jelen Cikk (1) bekezdésében meghatározott tételekre függetlenül attól, hogy ezeket a tételeket a mentességet biztosító Szerződő Fél területén teljesen felhasználják, elfogyasztják, vagy sem, feltéve azonban, hogy ezeket a tételeket:

a) az egyik Szerződő Fél területére a másik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára viszi, vagy annak nevében viszik be, de ezeket az adott Szerződő Fél területén nem idegenítik el;

b) az egyik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára légitársaság fedélzetén tartják a másik Szerződő Fél területére történő belépéskor vagy távozáskor;

c) az egyik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára légitársaság fedélzetére a másik Szerződő Fél területén viszik fel és azokat kizárólag a megállapodás szerinti légitársaságok üzemeltetésére szánják.

(3) A légitársaság szokásos felszerelése, a földi berendezések, valamint bármelyik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára légitársaság fedélzetén szokásosan tartott anyagok és készletek a másik Szerződő Fél területén csak az adott terület vámhatóságainak jóváhagyásával rakhatók ki. Ebben az esetben ezek az említett hatóságok felügyelete alá helyezhetők arra az időre, amíg azokat újból kiviszik, vagy azokról a vámrendelkezőkkel összhangban másként rendelkeznek.

(4) A közvetlen tranzitban áthaladó poggyászok és áruk mentesek a vámok, illetékek és adók alól.

(5) A jelen Cikkben biztosított mentességek abban az esetben is igénybe vehetők, ha az egyik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára — a jelen Cikkben meghatározott tételek másik Szerződő Fél területén történő kölcsönadására vagy átrakására — szerződést kötött egy olyan légitársaság vállalatával, amely szintén élvezi a másik Szerződő Fél által biztosított mentességeket.

11. Cikk

Kapacitás

(1) Mindegyik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára tisztességes és egyenlő lehetőségeket élvez a megállapodás szerinti légitársaságok területeik közötti és azokon túli, a jelen Megállapodás Függelékében meghatározott útvonalakon történő üzemeltetésére.

(2) A megállapodás szerinti légitársaságok üzemeltetése során mindegyik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára figyelembe kell vennie a másik Szerződő Fél kijelölt légitársaság vállalatára érdekeit, hogy az utóbbi légitársaság vállalat ugyanazon az útvonalon vagy annak egy szakaszán üzemeltetett járatát hátrány ne érje.

(3) A Szerződő Felek kijelölt légitársaság vállalatára által üzemeltetett légitársaságoknak igazodniuk kell a meghatározott útvonalak szállítási igényeihez és elsődleges céljuk kell hogy legyen az olyan kapacitás biztosítása, amely ésszerű terhelési tényező mellett megfelel a légitársaság vállalatot kijelölő Szerződő Fél területe és a közbelső pontokat vagy a forgalom célállomást jelentő országok területe közötti utas-, áru- és postaküldemény-szállítás iránt meglévő és ésszerűen előrebecsült igényeinek.

(4) Azon utasok, áruk és postai küldemények szállítása során, amelyeket a meghatározott útvonalakon, de nem a légitársaság vállalatot kijelölő Szerződő Fél területén visznek a fedélzetre és raknak ki, azzal az általános elvvel összhangban járnak el, amely szerint a kapacitásnak igazodnia kell:

a) a légitársaság vállalatot kijelölő Szerződő Fél területéről kiinduló és oda irányuló szállítási igényekhez;

b) azon régió szállítási igényeihez, amelyen a légitársaság vállalat keresztül halad, figyelembe véve az adott régióhoz tartozó államok légitársaság vállalatai által bevezetett más közlekedési szolgáltatásokat;

c) a nagytávolságú légitársaság üzemeltetésének követelményeihez.

(5) A kijelölt légitársaság vállalatoknak javasolt menetrendjeiket valamely megállapodás szerinti légitársaság üzemeltetésének megkezdése előtt legalább harminc (30) nappal mindkét Szerződő Fél légitársaság hatóságaihoz jóváhagyásra kell benyújtaniuk. A menetrendnek tartalmaznia kell a járat és a használandó légitársaság típusát,

a járat gyakoriságát, indulási és érkezési időpontjait. Ezek a követelmények a menetrendek későbbi változtatására is vonatkoznak. Egyedi esetekben a határidő az említett hatóságok egyetértésével csökkenthető.

12. Cikk

Típusváltás

Az egyik Szerződő Fél kijelölt légitársasági vállalat légitársaság-típust válthat a másik Szerződő Fél területén a következő feltételek mellett:

a) a légitársaság típusának váltását az üzemeltetés gazdaságossága kell hogy indokolja;

b) a légitársasági vállalatot kijelölő Szerződő Fél területétől távolabb lévő útvonal-szakaszon használt légitársaság csak a közelebbi szakaszon használt légitársasághoz kapcsolódva és e szerint menetrendbe állítva üzemeltethető; valamint az első légitársaság abból a célból érkezik a típusváltás helyére, hogy a másik légitársaság forgalmát szállításra átvegye, vagy saját forgalmát a másik légitársaságnak szállításra átadja; és a kapacitást elsődlegesen erre a célra határozzák meg;

c) a légitársasági vállalat az utazóközönség számára nem hirdetheti vagy jelenítheti meg magát úgy, mintha a légitársaság típusának kiváltása helye lenne a járat kiindulási pontja, kivéve, ha ezt a jelen Megállapodás Függeléké megengedi;

d) ha a másik Szerződő Fél területére, ahol a típusváltás történik, egy légitársaság lép be, akkor ehhez kapcsolódva csak egy járat léphet ki az adott területről, hacsak a másik Szerződő Fél légitársasági hatóságai több járat kilépését nem engedélyezik.

13. Cikk

Viteldíjak

(1) A Szerződő Felek megengedik, hogy a Függelékben meghatározott egyes útvonalakon alkalmazott viteldíjakat mindegyik kijelölt légitársasági vállalat, ha lehetséges a légitársasági vállalatok közötti konzultációt követően, maga állapítsa meg.

(2) A megállapodás szerinti légitársaságok során a másik Szerződő Fél területére irányuló vagy onnan kiinduló szállításokért felszámított viteldíjakat ésszerű szinten kell megállapítani, kellő figyelemmel minden meghatározó tényezőre, beleértve az üzemeltetési költségeket, az ésszerű profitot, a járat jellemzőit, az igénybevevők érdekeit, valamint ha alkalmasnak tekintik, más légitársasági vállalatoknak ugyanazon útvonal egészén vagy egy szakaszán felszámított viteldíjait.

(3) A viteldíjakat be kell nyújtani és azokat a Szerződő Felek légitársasági hatóságainak legalább negyvenöt (45) nappal a járat tervezett beindítása előtt meg kell

kapniuk; egyedi esetekben a légitársasági hatóságok rövidebb határidőt is elfogadhatnak.

Amennyiben a kézhezvételtől számított harminc (30) napon belül az egyik Szerződő Fél légitársasági hatóságai nem tájékoztatják a másik Szerződő Fél légitársasági hatóságait arról, hogy a hozzájuk benyújtott viteldíjjal nem értenek egyet, a viteldíjat elfogadottnak kell tekinteni, és az a tervezetben megjelölt időpontban érvényessé válik.

Abban az esetben, ha a légitársasági hatóságok a viteldíjra vonatkozóan rövidebb benyújtási határidőről állapodnak meg, arról is megegyezhetnek, hogy az egyet nem értésről szóló értesítés határidejét kevesebb mint harminc (30) napban állapítsák meg.

(4) Ha a jelen Cikk (3) bekezdésével összhangban egyet nem értésről szóló értesítést adnak ki, a jelen Megállapodás 17. Cikke alapján a Szerződő Felek légitársasági hatóságai konzultációt tartanak, és megkísérelnek a viteldíjról maguk megegyezni.

(5) Ha a légitársasági hatóságok nem tudnak megállapodni valamely, a jelen Cikk (3) bekezdésével összhangban benyújtott viteldíjról, vagy a jelen Cikk (4) bekezdése szerinti valamely viteldíjat nem tudják meghatározni, a vitát a jelen Megállapodás 18. Cikke rendelkezéseivel összhangban kell rendezni.

(6) Ha valamely Szerződő Fél légitársasági hatóságai egy már megállapított viteldíjjal elégedetlenné válnak, erről a másik Szerződő Fél légitársasági hatóságait értesítik, és a légitársasági vállalatok, amennyiben szükséges, megkísérelnek megegyezésre jutni.

Ha az egyet nem értésről szóló értesítés kézhezvételétől számított kilencven (90) napon belül új viteldíjat nem tudnak meghatározni, a jelen Cikk (4) és (5) bekezdésében leírt eljárást kell alkalmazni.

(7) Ha a viteldíjak a jelen Cikk rendelkezéseivel összhangban megállapításra kerültek, azok addig maradnak érvényben, amíg a jelen Cikk vagy a jelen Megállapodás 18. Cikke rendelkezéseivel összhangban új viteldíjakat nem állapítanak meg.

(8) Egyetlen viteldíj sem léphet addig érvénybe, amíg azzal valamelyik Szerződő Fél nem ért egyet, kivéve ha a jelen Megállapodás 18. Cikke kerül alkalmazásra.

(9) Mindkét Szerződő Fél légitársasági hatóságai törekednek annak biztosítására, hogy a felszámított és beszedett viteldíjak megegyezzenek az általuk jóváhagyott viteldíjakkal.

14. Cikk

A személyzetre vonatkozó követelmények

(1) Az egyik Szerződő Fél kijelölt légitársasági vállala, viszonyosság alapján, képviselőket és a megállapodás szerinti járatok üzemeltetésével kapcsolatban szükséges

kereskedelmi, üzemeltetési és műszaki személyzetet tartalmaz alkalmazásban a másik Szerződő Fél területén.

(2) A személyzet iránti igényeket a kijelölt légiközlekedési vállalat, megítélése szerint, bármilyen állampolgárságú saját személyzetével vagy egyéb, a másik Szerződő Fél területén működő és ott az ilyen szolgáltatások nyújtására engedéllyel bíró szervezet, vállalat vagy légiközlekedési vállalat szolgáltatásainak igénybevételével elégítheti ki.

(3) A képviselőkre és a személyekre a másik Szerződő Fél hatályos törvényei és más jogszabályai vonatkoznak. Összhangban e törvényekkel és más jogszabályokkal a jelen Cikk (1) bekezdésében meghatározott képviselők és személyzet részére, viszonyosság alapján és rövid időn belül, mindegyik Szerződő Fél biztosítja a szükséges munkavállalási engedélyeket, vízumokat és egyéb dokumentumokat.

(4) A Szerződő Felek a nemzeti jogszabályaik által biztosított lehetőségeiken belül mentesítik az ideiglenes szolgáltatásokat nyújtó és feladatokat ellátó személyzetet a munkavállalási engedélyek, vagy vízumok és egyéb dokumentumok beszerzése alól.

15. Cikk

Értékesítés és bevételek

(1) Mindegyik kijelölt légiközlekedési vállalatnak joga van a másik Szerződő Fél területén a légiközlekedés értékesítésében közvetlenül vagy belátása szerint ügynökein keresztül részt venni.

A nemzeti törvényektől és más jogszabályoktól függően mindegyik légiközlekedési vállalatnak joga van szolgáltatásait értékesíteni, és azokat bármely személy szabadon megvásárolhatja az adott terület pénznemében vagy más országok szabadon konvertálható pénznemében.

(2) Mindegyik Szerződő Fél megadja a másik Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalatának a jogot arra, hogy a kijelölt légiközlekedési vállalat által a területén szerzett, kiadásokon felüli bevételeit szabadon átutalja. Az átutalásokat a folyó fizetésekre az azon a napon érvényes hivatalos átváltási árfolyam — vagy ahol nincs hivatalos átváltási árfolyam, az érvényes devizapiaci árfolyam — alapján kell végrehajtani, amikor az átutalásra vonatkozó kérést a másik Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalata benyújtja. Az átutalásra semmilyen díjat sem számítanak fel, kivéve az ilyen tranzakciókra a bankok által szokásosan beszedett szolgáltatási díjakat.

(3) A Szerződő Felek a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között a jövedelem- és vagyonadók területén a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról, Budapesten, 1982. július 19-én aláírt egyezmény vonatkozó rendelkezéseivel összhangban járnak el.

16. Cikk

Információcsere

(1) Mindkét Szerződő Fél légügyi hatóságai, a lehető legrövidebb időn belül, információt cserélhetnek kijelölt légiközlekedési vállalatukat a másik Szerződő Fél területére, azon keresztül és onnan kiinduló járatok üzemeltetésére jogosító engedélyeiről. Ebbe beleértendő a meghatározott útvonalakon üzemeltetett járatokra vonatkozó jelenlegi bizonyítványok és engedélyek másolatai, a módosítások, a mentességek tanúsítványai és a járatok összetételének engedélyezése.

(2) Mindegyik Szerződő Fél rendelkezik arról, hogy saját kijelölt légiközlekedési vállalata, lehetőleg minél előbb, biztosítsa a másik Szerződő Fél légiközlekedési hatóságának a viteldíjak, menetrendek másolatait, beleértve azok módosításait és más, a megállapodás szerinti légijáratok üzemeltetésére vonatkozó lényeges információkat, beleértve az egyes meghatározott útvonalakon felkínált kapacitásra vonatkozó olyan információkat, amelyek a másik Szerződő Fél légiközlekedési hatóságai számára szükségesek lehetnek annak igazolására, hogy a jelen Megállapodás előírásait megfelelően betartják.

(3) Mindegyik Szerződő Fél rendelkezik arról, hogy saját kijelölt légiközlekedési vállalata biztosítsa a másik Szerződő Fél légiközlekedési hatóságai számára azokat a megállapodás szerinti járatok forgalmára vonatkozó statisztikai adatokat, amelyek a kiinduló pontot és a célállomást is bemutatják.

17. Cikk

Konzultációk

(1) A Szerződő Felek légiközlekedési hatóságai a szoros együttműködés szellemében időről időre konzultálnak egymással a jelen Megállapodás és annak Függeléke rendelkezéseinek végrehajtását és megfelelő betartását érintő ügyekben.

(2) A konzultációt, az erre vonatkozó kérés kézhezvételétől számított hatvan (60) napon belül kell megkezdeni, kivéve, ha a Szerződő Felek másként állapodnak meg.

18. Cikk

Viták rendezése

(1) A Szerződő Felek között a jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő bármely vitát a Szerződő Felek először tárgyalások útján kísérlik meg rendezni.

(2) Amennyiben a Szerződő Felek tárgyalások útján nem tudnak megegyezni, megállapodhatnak arról, hogy a vitát döntéshozásra valamely személy vagy testület elé utalják, vagy a vitát bármely Szerződő Fél döntéshozatalra három választott bíróból álló választott bíróság elé terjesztheti.

(3) A választott bíróság a következők szerint áll fel:

Bármely Szerződő Fél, a vita választott bíróság útján történő rendezésére vonatkozó, diplomáciai úton eljuttatott kérésének másik Szerződő Fél általi kézhezvételétől számított hatvan (60) napon belül mindegyik Szerződő Fél megnevez egy választott bírót. A harmadik választott bíró kijelöléséről e két választott bíró állapodik meg további hatvan (60) napon belül.

A harmadik választott bírónak egy harmadik állam polgárának kell lennie, aki választott bíróság elnökeként tevékenykedik és meghatározza a választott bíróság ülésének helyszínét.

Amennyiben valamelyik Szerződő Fél a meghatározott időtartamon belül nem tud választott bírót megnevezni, vagy a harmadik választott bírót a meghatározott időtartamon belül nem jelöli ki, bármely Szerződő Fél kérheti a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet Tanácsának elnökét, hogy a szükséges választott bírót vagy bírókat jelölje ki.

(4) A döntőbíróóság a jelen Megállapodással összhangban megállapítja bíráskodásának hatáskörét és meghatározza eljárási rendjét.

(5) A Szerződő Felek hatályt adnak a jelen Cikk (2) bekezdése szerint hozott bármely döntésnek vagy ítéletnek.

Ha valamely Szerződő Fél nem ad hatályt a döntésnek, ez a másik Szerződő Fél számára alapot szolgáltat a jelen Megállapodás 5. Cikkének alkalmazására.

(6) A választott bíróság költségeit a Szerződő Felek egyenlő arányban osztják meg.

19. Cikk

A Megállapodás módosítása

(1) Amennyiben bármely Szerződő Fél kíváncsi tartja a jelen Megállapodás valamely rendelkezésének módosítását, konzultációt kérhet a másik Szerződő Fél-től. Az ilyen konzultációt, amely történhet a légiközlekedési hatóságok között akár személyes találkozó, akár levelezés útján, az erre vonatkozó kérés kézhezvételétől számított hatvan (60) napon belül kell megkezdeni.

(2) Amennyiben egy általános sokoldalú légügyi egyezmény mindkét Szerződő Fél vonatkozásában hatályba lép, ezen egyezmény rendelkezései válnak irányadóvá. A jelen Cikk (1) bekezdésével összhangban konzultációt lehet tartani annak meghatározására, hogy a sokoldalú egyezmény

rendelkezései milyen mértékben befolyásolják a jelen Megállapodást.

(3) A konzultációk alapján elfogadott bármely módosítás akkor lép hatályba, ha azt diplomáciai jegyzékváltással megerősítették.

20. Cikk

Felmondás

(1) Bármely Szerződő Fél bármikor diplomáciai úton írásban értesítheti a másik Szerződő Felet azon döntéséről, hogy a jelen Megállapodást felmondja.

Ezt az értesítést egyidejűleg a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezethez is el kell juttatni.

(2) A Megállapodás az értesítés másik Szerződő Fél általi kézhezvételétől számított egy (1) év múlva jár le, hacsak a felmondásra vonatkozó értesítést ezen időszak lejártá előtt közös megegyezés alapján vissza nem vonják.

Amennyiben a másik Szerződő Fél nem ismeri el az értesítés kézhezvételét, úgy kell tekinteni, mintha azt, az értesítés Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet általi kézhezvétele után tizennégy (14) nappal kapta volna meg.

21. Cikk

Nyilvántartásba vétel

A Megállapodást és annak valamennyi módosítását nyilvántartásba kell vetetni a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetnél.

22. Cikk

Hatálybalépés

(1) Mindegyik Szerződő Fél diplomáciai úton értesíti a másik Szerződő Felet arról, hogy a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges jogi követelményeknek eleget tettek. Jelen Megállapodás a későbbi értesítés keltét követő hónap első napján lép hatályba.

(2) Jelen Megállapodás, hatálybalépésének napjától felváltja a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Belga Királyság Kormánya között a polgári légiközlekedésről, Budapesten, 1957. június 1-jén aláírt egyezményt.

Ennek hitelül, alulírottak, akiket erre Kormányaik megfelelően felhatalmaztak, a jelen Megállapodást aláírják.

Készült két példányban, Budapesten, a 2001. év május hó 22. napján, magyar, francia, holland és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Jelen Megállapodás eltérő értelmezése esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Belga Királyság
Kormánya nevében

Függelék

Útvonalak

(1) Útvonalak a Magyar Köztársaság esetében:

Kiindulási pontok	Közbenső pontok	Pontok Belgiumban	Túli pontok
Pontok Magyarországon	bármely pont	Pontok Belgiumban	bármely pont

(2) Útvonalak a Belga Királyság esetében:

Kiindulási pontok	Közbenső pontok	Pontok Belgiumban	Túli pontok
Pontok Belgiumban	bármely pont	Pontok Magyarországon	bármely pont

Mindkét Szerződő Fél kijelölt légiközlekedési vállalatai a meghatározott útvonalak bármely pontját vagy pontjait kihagyhatják, vagy azokra valamelyik vagy akár mindegyik járat során eltérő sorrendben üzemelhetnek, feltéve, hogy a kiindulási vagy érkezési pont saját országukban van.

Az ötödik forgalmi jog a Szerződő Felek kijelölt légiközlekedési vállalatai által a közbenső vagy túli pontokon történő gyakorlása a két Szerződő Fél légügyi hatáságai jóváhagyásának a függvénye.”

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. A megállapodásban foglaltakat 2003. augusztus 1-jétől kell alkalmazni.

(2) A rendelet végrehajtásáról a gazdasági és közlekedési miniszter gondoskodik.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 179/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

a nemzetközi szerződés alapján átvett, vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján készült minősített adat védelmének eljárási szabályairól

Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény módosításáról szóló 1998. évi LXXX. törvény 5. §-ában kapott felhatalmazás alapján a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok védelmének szabályairól a Kormány a következőket rendeli el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

E rendelet hatálya az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 5/C. §-ában meghatározott magyar kibocsátóra, felhasználóra és címzettre, továbbá a Ttv. 5/B. §-ának (2)—(6) bekezdésében meghatározott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelmére terjed ki. A Ttv. 5/B. § (7) bekezdésében meghatározott adatokra és az ilyen adatokat kezelő szervekre a rendelet hatálya akkor terjed ki, ha a nemzetközi szerződést kihirdető törvény biztonsági hatósággként a Nemzeti Biztonsági Felügyeletet (a továbbiakban: Felügyelet) jelöli ki.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat*: nemzetközi kötelezettségvállalás alapján átvett, vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján készült, a Ttv. 5/B. § (2)—(7) bekezdésében meghatározott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat.

2. *NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartó*: a Honvédelmi Minisztérium a NATO, illetve NYEU minősített adatok országos szinten történő fogadására, elosztására és kezelésére kijelölt szervezeti egysége.

3. *EU Központi Nyilvántartó*: a Külügyminisztériumnak az EU minősített adatok országos szinten történő fogadására, elosztására és kezelésére kijelölt szervezeti egysége.

4. *Nyilvántartó*: a Felügyelet által a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezelésére feljogosított szer-

vezeti egység, amely felett a NATO, illetve NYEU, továbbá az EU Központi Nyilvántartó szakmai felügyeletet gyakorol.

5. *Ellenőrző pont:* a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezelésére feljogosított szervezeti egység, amely felett a Nyilvántartó szakmai felügyeletet gyakorol.

6. *Illetékes biztonsági felügyelet:* a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő szervnél, a vonatkozó jogszabályokban előírt biztonsági feladatokat ellátó szervezeti egység vagy szervezetrendszer központi egysége. Az illetékes biztonsági felügyelet feladatait a szerv által kijelölt biztonsági megbízott is elláthatja.

7. *Biztonsági megbízott:* a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelmével kapcsolatos biztonsági feladatok végrehajtására és koordinálására a titokbirtokos szerv vezetője által — a Felügyelet elnökének egyetértésével — kinevezett személy.

8. *Reagáló erő:* a fizikai biztonság érdekében elrendelt intézkedések végrehajtására kötelezett személyzet, így az őrk, a biztonsági rendszert működtető személyek.

9. *Elektronikus adatkezelés:* adat elektronikus, elektromagnetikus vagy optikai úton történő feldolgozása (készítése, megjelenítése, tárolása, módosítása, törlése), illetve továbbítása.

10. *Elektronikus biztonság:* a kommunikációs, informatikai és más elektronikus rendszerekben alkalmazott biztonsági intézkedések összessége, amelyek biztosítják az elektronikus kezelt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat bizalmasságát, sértetlenségét és rendelkezésre állását. Összetevői a számítógép- és hálózatbiztonság (hardver, szoftver és firmver biztonság), kommunikációs biztonság (rejtjel-, átvitel- és kompromittáló kisugárzás biztonság), valamint a személyi-, fizikai- és dokumentum biztonságnak a rendszerre vonatkozó különös szabályai.

11. *Rendszer:* külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus kezelésére alkalmas berendezés — a rejtjelző eszköz kivételével —, módszer és eljárás együttese. A rendszer lehet nemzeti, NATO, NYEU, illetve EU és összekapcsolt.

12. *Nemzeti hatáskörű rendszer:* külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok elektronikus kezelésére szolgáló, a tagállamok által létrehozott és elektronikus biztonsági felügyeleti szempontból nemzeti hatáskörbe tartozó rendszer.

13. *NATO, NYEU, illetve EU rendszer:* külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus kezelésére szolgáló, a NATO, a NYEU, illetve az EU által létrehozott, de a tagállamok területén elektronikus biztonsági felügyeleti szempontból nemzeti hatáskörbe utalt rendszer.

14. *Összekapcsolt rendszer:* a nemzeti hatáskörű és a NATO, NYEU, illetve EU rendszerek — hatályos nemzetközi szerződés által engedélyezett — összekapcsolása révén létrejövő rendszer.

15. *Rendszer Biztonsági Utasítás:* a NATO, a NYEU, illetve az EU elektronikus biztonsági követelményeire, a

tagállamok elektronikus biztonsági előírásaira, valamint a helyszíni kockázat értékelésére alapozva teljes és részletes leírását adja azon elektronikus biztonsági követelményeknek, amelyek betartása a rendszerre vonatkozóan kötelező.

16. *Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat:* a rendszer egy meghatározott üzemeltetési helyén alkalmazott biztonsági előírások, a működtetés során követendő eljárások, valamint a rendszerrel kapcsolatban álló személyek és felelősségi köreik teljes körű leírása.

17. *Rendszer biztonsági felelős:* a biztonsági megbízott felügyelete mellett a rendszer alkalmazási területén felelős a rendszer személyi, fizikai, dokumentum, hardver, szoftver biztonsági feltételek érvényesüléséért, a biztonsági beállítások és hozzáférési jogosultságok beállításáért.

18. *Rendszer üzemeltetési biztonsági felelős:* a rendszer biztonsági felelős irányítása mellett a rendszer alkalmazási területén felelős a rendszer üzemeltetéséért, a hardver és szoftver konfiguráció folyamatos karbantartásáért.

19. *Életciklus:* a rendszer életciklusa magában foglalja a rendszer létrehozására vonatkozó döntéstől a tervezést, a fejlesztést, a beszerzést, a telepítést, az üzemeltetést, a továbbfejlesztést és a módosítást, a rendszer egyes elemeinek vagy egészének a kivonását és megsemmisítését.

20. *Veszélyeztetés:* ha fennáll annak a lehetősége, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat részben vagy egészben illetéktelen személy részére hozzáférhetővé válik, vagy megsemmisül, továbbá veszélyeztetetnek tekintendő minden ideiglenesen eltűnt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat beleértve az időszaki ellenőrzés során fel nem lelt iratokat is, mindaddig, amíg a vizsgálat mást nem állapít meg.

21. *Fenyegetés:* a biztonság véletlen vagy szándékos megsértésének lehetősége, az elektronikus biztonság három biztonsági célkitűzése, a bizalmasság, a sértetlenség és a rendelkezésre állás közül egy vagy több elem elvesztése.

3. §

A biztonsági megbízott hatáskörében — amennyiben a titokbirtokos szerv vezetője másként nem rendelkezik — a Ttv. 2. §-a (1) bekezdésének 10. pontjában meghatározott titokvédelmi felügyelő jár el.

II. Fejezet

FIZIKAI BIZTONSÁGI ALAPELVEK ÉS KÖVETELMÉNYEK

4. §

(1) Minden olyan helyiséget, épületet, építményt, ahol külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelnek, illetve tárolnak, fizikai biztonsági intézkedésekkel védeni

kell illetéktelen személyek által az adatokhoz történő hozzáférés ellen.

(2) A fizikai biztonsági intézkedések bevezetése során figyelembe kell venni:

- a) a kezelt vagy tárolt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat minősítési szintjét,
- b) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok mennyiségét és megjelenési formáját,
- c) a helyszín veszélyeztetettségi szintjét.

(3) A fizikai biztonsági rendszert több egymásra épülő elemből kell kialakítani. A fizikai biztonság külső elemeinek a védendő terület határait kell biztosítaniuk. A fizikai biztonság közbenső elemeinek észlelnie kell az illetéktelen behatolást, és riasztania kell a reagáló erőket. A belső fizikai biztonsági intézkedéseknek a reagáló erők megérkezéséig késleltetni kell a behatolókat a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő hozzáférésben.

(4) A fizikai biztonsági rendszerben csak garantált minőségű technikai elemek használhatók. Ennek igazolására a Felügyelet külön vizsgálat nélkül elfogadja a Magyar Biztosítók Szövetsége (a továbbiakban: MABISZ) által kiállított Biztosítói Minősítési Tanúsítványt vagy a nemzetközi gyakorlatban azzal egyenértékű okiratot (a továbbiakban együtt: Tanúsítvány).

5. §

(1) A 4. § (1) bekezdésben foglaltak alapján I., illetve II. osztályú biztonsági területet (a továbbiakban együtt: biztonsági terület), szükség esetén adminisztratív zónát kell kialakítani minden szervnél, ahol külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kívánnak kezelni, illetve tárolni.

(2) I. osztályú biztonsági területnek minősül, ahol „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot dolgoznak fel vagy tárolnak olyan módon, hogy a területre való belépés egyben a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz való hozzáférést is jelenti. A terület fizikailag körülhatárolt és védett, valamint a ki- és belépés ellenőrzött. A belépés csak beléptető rendszeren keresztül azon személyek számára engedélyezhető, akik erre külön felhatalmazással és személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.

(3) II. osztályú biztonsági területnek minősül, ahol „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot dolgoznak fel vagy tárolnak olyan módon, hogy a illetéktelen hozzáférést belső intézkedésekkel meg lehet akadályozni. A terület fizikailag körülhatárolt és védett, valamint a ki- és belépés ellenőrzött. A belépés csak beléptető rendszeren keresztül azon személyek számára engedélyezhető, akik erre külön felhatalmazással és személyi biztonsági tanúsítvánnyal ren-

delkeznek. A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő illetéktelen hozzáférés megakadályozása érdekében más személy csak kísérettel, vagy ezzel egyenértékű ellenőrzés mellett léphet be a területre.

(4) Adminisztratív zónának minősül a terület, ahol a belépés ellenőrzött. Szükség esetén adminisztratív zónát lehet kiépíteni az I., illetve a II. osztályú biztonsági területek körül.

(5) „Korlátozott terjesztésű!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok I., illetve II. osztályú biztonsági területen kívül adminisztratív zónában is feldolgozhatóak és az adminisztratív zónán belül zárható irodabútorban tárolhatóak. „Bizalmas!” és ennél magasabb minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok I., illetve II. osztályú biztonsági területen tárolhatóak, illetve dolgozhatóak fel.

(6) NATO, illetve NYEU és EU minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok tárolhatóak egy biztonsági területen, azonban dokumentum biztonsági szempontból elkülönítésüket biztosítani kell.

Egyedi fizikai biztonsági intézkedések

6. §

(1) A „Szigorúan titkos!”, „Titkos!”, „Bizalmas!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén a 19—20. §-ban vagy a 21—22. §-ban meghatározott, ezen kívül a 23—24. §-ban és a 26—27. §-ban foglalt biztonsági intézkedések alkalmazása kötelező. A „Korlátozott terjesztésű!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén a 19—20. §-ban vagy a 21—22. §-ban meghatározott, ezen kívül a 23. §-ban foglalt biztonsági intézkedések alkalmazása kötelező.

(2) Az (1) bekezdésben kötelezően előírt biztonsági intézkedéseken túlmenően a fejezetben meghatározott egyéb biztonsági intézkedések is alkalmazhatóak.

Épület, objektumhatároló falak és kerítések

7. §

A biztonsági területet magába foglaló épület, objektumhatároló falak és kerítések fizikai akadályt képeznek, és meghatározzák a védelem alá eső terület külső határait. Az általuk nyújtott védelem szintje függ magasságuktól, szerkezetüktől, a felhasznált anyagoktól, és bármely, a védelem növelésére szolgáló további biztonsági elemtől (pl. a megvilágítástól vagy a zárt láncú kamerarendszertől). A belépési pontokat az épület, objektumhatároló falak és kerítések által nyújtott védelemmel egyező biztonsági intézkedésekkel kell ellátni.

Biztonsági megvilágítás

8. §

A biztonsági világítást elsősorban az épület, objektum-határoló falak és kerítések védelmét megerősítő, zárt láncú kamerarendszer működtetésének támogatására célszerű alkalmazni.

Zárt láncú kamerarendszer

9. §

A zárt láncú kamerarendszer az őrség munkáját segíti, elsősorban a riasztások ellenőrzésében. Telepíthető az épület, objektumhatároló falak és kerítések, épületet övező területek vagy folyosók megfigyelésére.

Behatolás jelző rendszer

10. §

Behatolás jelző rendszert az I. vagy II. osztályú biztonsági területen célszerű alkalmazni. A kiépítés során figyelembe kell venni, hogy a reagáló erőknél a riasztást követően még az előtt a területre kell érnie, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő hozzáférés megtörténne. Behatolás jelző rendszerek telepíthetők az épület, objektumhatároló falak és kerítések biztonságának a növelésére, amelyet hamis riasztások kiszűrése érdekében célszerű kombináltan használni zárt láncú kamerarendszerrel.

A belépés ellenőrzése

11. §

Az I., illetve a II. osztályú biztonsági területre történő belépés csak technikai úton vagy az őrség által megvalósított beléptető rendszeren keresztül történhet. A belépések ellenőrzése történhet az épületek bejáratainál, folyosóknál vagy irodáknál is.

Őrség és reagáló erők

12. §

(1) Az őrök feladatait, valamint az őrjáratok szükségességét és gyakoriságát a további biztonsági eszközök meglétének figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Az őrség számára írásban kell meghatározni a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok védelmével kapcsolatos feladatokat.

(3) Az őrségnek vagy a legalább két főből álló reagáló erőnek a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat veszélyeztetettségének jelzésekor — a telepített fizikai biztonsági rendszerre figyelemmel — úgy kell a jelzés helyére érnie, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz illetéktelen hozzáférést megakadályozhassa.

(4) Munkaidő után a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok tárolási helyét az őrség lehetőség szerint járőrözéssel biztosítja, a biztonsági igényekhez igazított rendszerességgel.

(5) Azokon a biztonsági területeken, ahol nincsen 24 órás folyamatos őrzés, illetve felügyelet, munkaidő befejezése után belső ellenőrzéssel kell biztosítani a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok biztonságba helyezését.

Látogatók ellenőrzése

13. §

A látogatók ellenőrzése során figyelembe kell venni, hogy rendelkeznek-e személyi biztonsági tanúsítvánnyal és engedéllyel, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz hozzáférjenek. Amennyiben ezekkel a látogatók nem rendelkeznek, az ellenőrzésük történhet folyamatos kísérettel, vagy egyéb ezzel egyenértékű megoldással. Azoknak a látogatóknak, akik önállóan mozoghatnak a biztonsági területeken, azonosító kártyát kell viselniük.

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok tárolásának minimális szabályai

14. §

„Szigorúan titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok I. vagy II. osztályú biztonsági területen biztonsági tárolóban és az alábbi intézkedések közül egy vagy több alkalmazása mellett tárolhatóak:

a) folyamatos védelem biztosítása személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező őrök, vagy más erre felhatalmazott személyek által;

b) a biztonsági tároló legalább két óránkénti ellenőrzésének biztosítása személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező őrök, vagy más erre felhatalmazott személyek által;

c) behatolás jelző rendszer telepítése oly módon, hogy a reagáló erők még az előtt a riasztás helyére érkezzenek, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő illetéktelen hozzáférés megtörténne;

d) behatolás jelző rendszerrel ellátott biztonsági tároló telepítése oly módon, hogy a reagáló erők még az előtt a riasztás helyére érkezzenek, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő illetéktelen hozzáférés megtörténne;

e) a 18. §-ban meghatározott nyílt tárolási lehetőség esetén behatolás jelző rendszer telepítése oly módon, hogy a reagáló erő még az előtt a riasztás helyére érkezzenek, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő illetéktelen hozzáférés megtörténne.

15. §

„Titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok I. vagy II. osztályú biztonsági területen az alábbi intézkedések közül egy vagy több alkalmazása mellett tárolhatóak:

a) a 14. §-ban meghatározott intézkedések közül bármelyik alkalmazása;

b) biztonsági tárolóban történő tárolás a 14. § b), d) pontjában előírt kiegészítő ellenőrzés nélkül;

c) a 18. §-ban meghatározott nyílt tárolási lehetőség esetén az alábbi kiegészítő intézkedések valamelyikének alkalmazása mellett:

ca) a helyszín folyamatos őrzése személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező őrök, vagy más erre felhatalmazott személyek által,

cb) nyílt tároló helyiség 4 óránkénti ellenőrzése személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező őrök, vagy más erre felhatalmazott személyek által,

cc) behatolás jelző rendszer telepítése, oly módon, hogy a reagáló erő még az előtt a riasztás helyére érkezzenek, mielőtt a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz történő illetéktelen hozzáférés megtörténne.

16. §

(1) „Bizalmas!” minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok a 14—15. §-okban meghatározottak szerint tárolhatóak azzal a kivétellel, hogy kiegészítő ellenőrzés nem szükséges.

(2) „Korlátozott terjesztésű” minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok adminisztratív zónában zárható irodabútorban tárolhatóak.

Kulcsok és zárkombinációk

17. §

(1) A biztonsági tárolóeszközök kulcsait az épületből kivinni nem lehet. Ezek tartalékpéldányát és a kódokat a biztonsági megbízott őrzi a — a tárolt adatok minősítési szintjének megfelelő — tárolóeszközben. A kulcsok és — szükség esetén — a számkombinációt tartalmazó boríték felvétele, illetve leadása dokumentált módon, az erre a célra felfektetett nyilvántartásban történhet.

(2) Minden tartalék kulcsot, számkombinációt külön borítékba kell elhelyezni.

- (3) A számkombinációt meg kell változtatni
 - a) a berendezés használójának változásakor,
 - b) használatba vételkor és javítás után,
 - c) a számkombináció felfedése (illetéktelen tudomásra jutása) vagy annak veszélye esetén,
 - d) de legalább minden hat hónap elteltével.

Nyílt tárolási lehetőség

18. §

(1) Ahol nyílt tárolási lehetőséget alkalmaznak a helyiség falazatának, födémének és padozatának meg kell felelnie a 30 cm vastagságú falazóblokk szilárdsági mutatójának.

(2) A helyiség ajtajának Tanúsítvánnyal rendelkező, „Bizalmas!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén minimum 5 perces, „Titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén minimum 10 perces, „Szigorúan titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén minimum 15 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtónak kell lennie. A biztonsági ajtót minden esetben nyitásérzékelővel kell ellátni.

(3) A helyiségbe mozgásérzékelőt és füstérzékelőt kell felszerelni. Csak olyan elektronikai jelzőrendszer telepíthető, melynek alkotóelemei Tanúsítvánnyal rendelkeznek.

(4) Amennyiben a helyiség falazatán ablakok, nyílások, áttörések találhatók, azokat az alábbi méretű fix, illetve nyitható belső ráccsal kell ellátni:

a) „Bizalmas!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén 140×140 mm-es kiosztású, 10 mm átmérőjű köracélból álló, minden pontján körbe hegesztett rácsszerkezet;

b) „Titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén 90×90 mm-es kiosztású, 10 mm átmérőjű köracélból álló, minden pontján körbe hegesztett rácsszerkezet;

c) „Szigorúan titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok esetén 70×70 mm-es kiosztású, 10 mm átmérőjű köracélból álló, minden pontján körbe hegesztett rácsszerkezet.

(5) Nyitható rácsszerkezet esetén mechanikus számkombinációs zárat és nyitásérzékelőt kell felszerelni.

AZ EGYEDI FIZIKAI BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK BESOROLÁSA

Biztonsági tárolók és záruk

19. §

(1) 4. osztályú tároló Tanúsítványa szerint „E” vagy azzal egyenértékű fokozatba sorolt biztonsági tároló.

(2) 3. osztályú tároló Tanúsítványa szerint „C” vagy azzal egyenértékű fokozatba sorolt biztonsági tároló.

(3) 2. osztályú tároló Tanúsítványa szerint „A” vagy azzal egyenértékű fokozatba sorolt biztonsági tároló.

(4) 1. osztályú tároló zárható irodabútor, amely korlátozott mechanikai védelemmel rendelkezik.

Biztonsági tárolókhoz tartozó záruk

20. §

(1) 4. osztályú zár Tanúsítványa szerint „E” vagy azzal egyenértékű fokozatba sorolt biztonsági tárolóhoz rendszerezített zár.

(2) 3. osztályú zár Tanúsítványa szerint „C” vagy azzal egyenértékű fokozatba sorolt biztonsági tárolóhoz rendszerezített zár.

(3) 2. osztályú zár Tanúsítványa szerint „A” vagy azzal egyenértékű fokozatba sorolt biztonsági tárolóhoz rendszerezített zár.

(4) 1. osztályú zár bármilyen hagyományos zár.

Helyiségek és záruk

21. §

(1) 4. osztályú helyiség falazata, födéme és padozata nagyfokú mechanikai ellenállásra képes. Amennyiben ablakai vannak a falazattal azonos szintű ellenállásra képesek. Tanúsítványa alapján ajtaja 15 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtó.

(2) 3. osztályú helyiség falazata, födéme és padozata nagyfokú mechanikai ellenállásra képes. Amennyiben ablakai vannak a falazattal azonos szintű ellenállásra képesek. Tanúsítványa alapján ajtaja 10 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtó.

(3) 2. osztályú helyiség falazata, födéme és padozata nagyfokú mechanikai ellenállásra képes. Amennyiben ablakai vannak a falazattal azonos szintű ellenállásra képesek. Tanúsítványa alapján ajtaja 5 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtó.

(4) 1. osztályú helyiség hagyományos zárható ajtóval rendelkezik. Falazata, födéme és padozata korlátozott mechanikai ellenállásra képes.

Helyiségekhez tartozó záruk

22. §

(1) 4. osztályú zár Tanúsítványa alapján 15 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtóhoz rendszerezített zár.

(2) 3. osztályú zár Tanúsítványa alapján 10 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtóhoz rendszerezített zár.

(3) 2. osztályú zár Tanúsítványa alapján 5 perces áthatolási, áttörési ellenállásra képes biztonsági ajtóhoz rendszerezített zár.

(4) 1. osztályú zár bármilyen hagyományos zár lehet.

Épületek

23. §

(1) 4. osztályú épület falazata, födéme és padozata nagyfokú mechanikai ellenállásra képes. Ajtaja és ablakai (ha vannak) a falazattal egyenértékű ellenállást biztosítanak.

(2) 3. osztályú épület falazata, födéme és padozata jelentős mechanikai ellenállásra képes. Ajtaja és ablakai (ha vannak) a falazattal egyenértékű ellenállást biztosítanak.

(3) 2. osztályú épület falazata lehet könnyűszerkezetes is, de mechanikai ellenállásra kell képesnek lennie hagyományos kézi szerszámok igénybevétele esetén. Ajtaja és ablakai (ha vannak) a falazattal egyenértékű ellenállást biztosítanak.

(4) 1. osztályú épület könnyűszerkezetes elemekből készült, mechanikai ellenállásra korlátozottan képes.

Beléptető rendszer

24. §

(1) 4. osztályú beléptető rendszer teljesen automatikus, elektronikus kártyával vagy más ezzel egyenértékű eszközzel és PIN kód vagy biometrikus azonosító használatával működik. Mechanikus sorompóval rendelkezik, mely egyszerre egy személy áthaladását teszi lehetővé.

(2) 3. osztályú beléptető rendszer elektronikus kártyával vagy más ezzel egyenértékű eszközzel vagy PIN kód használatával működik. Az áthaladás fizikai sorompó vagy őrség által ellenőrzött.

(3) 2. osztályú beléptető rendszer őrség, illetve recepciók alkalmazása által valósul meg. A belépés igazolvány felmutatása mellett történhet.

(4) 1. osztályú beléptető rendszer egyszerű, zárható ajtó. Az arra jogosultak belépése kulcs használatával, vagy más mechanikus megoldás alkalmazásával történhet.

Látogatók ellenőrzése

25. §

A személyi biztonsági tanúsítvány megléte és a belépés engedélyezése meghatározza, hogy a látogatók kísérettel vagy kíséret nélkül léphetnek be a biztonsági területre.

Őrség és a behatolás jelző rendszerek

26. §

(1) 5. osztályú őrség legalább kétóránként rendszeresen járőrözik, esetileg meghatározott útvonalon. Személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.

(2) 4. osztályú őrség legalább hatóránként rendszeresen járőrözik, esetileg meghatározott útvonalon. Munkaidőn túl 2-3 alkalommal biztonsági ellenőrzést tartanak. Személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek.

(3) 3. osztályú őrség csak a biztonsági területen kívül járőrözik. Az őrk a biztonsági területre nem léphetnek be. A járőrözés gyakoriságát a helyi környezet biztonsága határozza meg. Személyi biztonsági tanúsítvánnyal nem rendelkeznek.

(4) 2. osztályú őrség az épületen belül, ügyeleti helyiségben a biztonsági rendszer felügyeletét látja el. A járőrözés nem kötelezettségük. Riasztás esetén, annak eredetét meg kell vizsgálniuk, szükség esetén a kijelölt reagáló erőket, vagy az arra illetékest értesítik. Személyi biztonsági tanúsítvánnyal nem rendelkeznek.

(5) 1. osztályú őrség kizárólag munkaidőn túl, az épület külső részén hajtanak végre járőrözést. A biztonsági területre nem léphetnek be, riasztás esetén az arra illetékest értesítik. Személyi biztonsági tanúsítvánnyal nem rendelkeznek.

Behatolás jelző rendszer

27. §

(1) 4. osztályú behatolás jelző rendszer Tanúsítványa alapján, elemei a teljes körű elektronikai jelzőrendszer alkotóelemeiként alkalmasak a védelem kialakítására.

(2) 3. osztályú behatolás jelző rendszer Tanúsítványa alapján, elemei a teljes körű elektronikai jelzőrendszer alkotóelemeiként alkalmasak a védelem kialakítására. A behatolás jelző rendszert egyéb fizikai biztonsági intézkedésekkel kell kiegészíteni.

(3) 2. osztályú behatolás jelző rendszer elemei Tanúsítványa alapján a részleges elektronikai jelzőrendszer alkotóelemeiként alkalmasak a védelem kialakítására. Olyan helyeken alkalmazható, ahol a behatolás valószínűsége csekély.

(4) 1. osztályú behatolás jelző rendszer elemei Tanúsítványa alapján a részleges elektronikai jelzőrendszer alkotóelemeiként alkalmasak a védelem kialakítására. A riasztás a helyszínen — a környezetet riasztva — történik.

Kerítések

28. §

(1) 4. osztályú kerítés nagyfokú védelmet nyújt nagyszámú, speciális eszközökkel felszerelt behatolóval szemben. Behatolás jelző rendszerrel van kiegészítve.

(2) 3. osztályú kerítés védelmet nyújt átlagos eszközökkel felszerelt behatolóval szemben.

(3) 2. osztályú kerítés védelmet nyújt a helyszínen található eszközökkel felszerelt behatolóval szemben.

(4) 1. osztályú kerítés célja, hogy jelölje a védett terület határait. Nincs felszerelve külön fizikai védelemmel.

(5) A kerítések védelmének növelésére alkalmazható behatolás jelző rendszer. Ezeket a hamis riasztások kiszűrése érdekében célszerű zárt láncú kamerarendszerrel és biztonsági világítással együttesen alkalmazni.

29. §

(1) Az I., illetve a II. osztályú biztonsági terület alkalmas külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok tárolására, illetve feldolgozására, amennyiben az 1. számú mellékletben meghatározott pontszámot eléri és a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok kezelésére a Felügyelet a Nemzeti Biztonsági Felügyelet részletes feladatairól és működési rendjéről, valamint az iparbiztonsági ellenőrzések részletes szabályairól szóló 180/2003. (XI. 5.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: R.) meghatározott Engedélyt megadta. Az 1. számú mellékletben meghatározott pontszámoktól eltérni kizárólag pozitív irányban, a fizikai biztonság növelésével lehet.

(2) Az (1) bekezdésben említett pontszámot a 2. számú mellékletben meghatározott táblázat alapján kell kiszámolni.

III. Fejezet

DOKUMENTUM BIZTONSÁG

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok nyilvántartására kijelölt szervezeti egység

30. §

(1) A minősített adatkezelő helyekre érkezett, valamint az ott készített külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat nyilvántartásba kell venni. A Nyilvántartóknak, illetve az Ellenőrző pontoknak a feladat- és hatáskörükbe tartozó külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok hollétéről számot kell adniuk.

(2) A NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartó és az EU Központi Nyilvántartó, a Felügyelet tájékoztatása alapján jegyzéket vezetnek a hatáskörükbe tartozó külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat kezelő szerveknél működő Nyilvántartókról és Ellenőrző pontokról. A Nyilvántartók jelentései alapján összesített nyilvántartást vezetnek valamennyi, a Magyar Köztársaság mint tagállam részére megküldött, vagy ott készített „Szigorúan titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatról.

(3) A NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartó és az EU Központi Nyilvántartó egy időben Nyilvántartóként is működhet.

A Nyilvántartó és az Ellenőrző pont

31. §

(1) A Nyilvántartó felelős azon külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezeléséért, mely adatkezelési szempontból a felügyelete alá tartozó szervnél keletkezik, illetve ide érkezik.

(2) A Nyilvántartót üzemeltető szervezeti egység létrehozhat Ellenőrző pontot, amelynek jogai és kötelezettségei megegyeznek a felügyeletét ellátó Nyilvántartóéval.

(3) A Ttv. 3. §-a (1) bekezdésének, valamint a 4. §-a (1) bekezdésének hatálya alá tartozó minősített adatok kezelő személyzete kezelheti a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat is, amennyiben a megfelelő szintű Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkezik, továbbá külön jogszabályban meghatározott oktatáson részt vett, és erre a feladatra a titokbirtokos szerv vezetője kijelölte.

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat megismerése

32. §

(1) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat megismerését a titokbirtokos jogosult engedélyezni a betekintési engedély megadásával.

(2) A betekintési jogosultság megadása előtt meg kell győződni arról, hogy a személy rendelkezik-e a megfelelő szintű nemzetbiztonsági ellenőrzés alapján kiadott személyi biztonsági tanúsítvánnyal, és a hozzáférés állami vagy közfeladat végrehajtása érdekében szükséges.

(3) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adathoz történő hozzáférés engedélyezésekor az érintett személynek titoktartási nyilatkozatot kell aláírnia.

(4) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat csak olyan személyek kezelhetik, készíthetik, fordíthatják, sokszorosíthatják, másolhatják vagy semmisíthetik meg,

akik legalább ugyanolyan szintű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatba való betekintési joggal rendelkeznek.

A biztonsági megbízott feladatai

33. §

A biztonsági megbízott a titokbirtokos szerv vezetőjének átruházott hatáskörében eljárva utasítási joggal gyakorolja az őt megbízó vezető titokvédelmi jogosítványait, ellátja az e rendeletben meghatározott szabályok alkalmazásának felügyeletét. Ennek keretében gondoskodik a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelmére meghatározott feladatok végrehajtásáról, így:

a) gondoskodik a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelmére vonatkozó jogszabályok végrehajtásáról, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok személyi, fizikai, dokumentum és elektronikus biztonságának kiépítéséről és működtetéséről;

b) gondoskodik a Biztonsági Szabályzat és az Intézkedési Terv elkészítéséről és naprakész állapotban tartásáról;

c) felelős azért, hogy akinek a feladata ellátásához ez szükséges, betekintési engedéllyel rendelkezzen, és a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelmére vonatkozó szabályokat megismerje;

d) gondoskodik a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat nyomon követhetőségét biztosító rendszer kiépítéséről;

e) gondoskodik a betekintők névjegyzékének összeállításáról, naprakész állapotban tartásáról;

f) gondoskodik a titokvédelmi jogszabályok megismeréséről szóló titoktartási nyilatkozatok őrzéséről;

g) évente jegyzőkönyv felvétele mellett gondoskodik a titokvédelmi rendelkezések megtartásának ellenőrzéséről;

h) gondoskodik a megfelelő kódok, számkombinációk cseréjéről;

i) évente február 28-áig tájékoztatja a NATO, illetve NYEU, továbbá az EU Központi Nyilvántartót a lefolytatott belső ellenőrzés eredményéről.

A titkos ügykezelő feladatai

34. §

A titkos ügykezelő feladata:

a) a készült vagy más titokbirtokostól érkezett külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat átvétele, nyilvántartása, megfelelő tárolása, selejtezése;

b) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kiadása és visszavétele;

c) a betekintési jogosultság megszűnése esetén a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat visszavétele;

d) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat felhasználásával és kezelésével kapcsolatos betekintési engedélyek nyilvántartása, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat nyilvántartására szolgáló segédletek hitelesítése, nyilvántartásba vétele;

e) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat beföldre, illetve külföldre történő továbbításához szükséges feladatok végrehajtása.

Eljárás a titkos ügykezelő megbízásának megszűnése esetén

35. §

(1) A titkos ügykezelő megbízásának megszűnése esetén a birtokában lévő, megőrzésére rendelt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat, valamint a tárolására szolgáló eszközök kulcsait, kódjait, a rendszeresített nyilvántartási segédleteket, bélyegzőket a helyettese, távollétében a biztonsági megbízott vagy az erre kijelölt személy részére jegyzőkönyvvel átadja.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak végrehajtása során az átvételre kijelölt személynek meg kell győződnie arról, hogy a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok kezelésére szolgáló segédletek, kulcsok, kódjait hiánytalanul megvannak. A kezelt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok meglétét tételesen — jegyzőkönyv felvétele mellett — ellenőrizni kell.

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezeléséhez szükséges nyilvántartási segédletek

36. §

(1) A főnyilvántartó könyvbe kell beiktatni a Nyilvántartónál, illetve az Ellenőrző pontnál használt valamennyi iktatási segédletet.

(2) Az iktatási segédletek borítóján fel kell tüntetni a főnyilvántartó könyvből kapott sorszámot.

(3) A főnyilvántartó könyv és az iktatási segédletek nem selejtezhettek.

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat átvétele

37. §

(1) Más szervtől érkezett külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot a címzett, illetve a titkos ügykezelő vehet át.

(2) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot átvéendő személy az alábbiakat köteles ellenőrizni:

a) a címzés alapján jogosult-e a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat átvételére;

b) az átadási okmányon szereplő nyilvántartási szám és a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot tartalmazó zárt küldemény csomagolásán szereplő nyilvántartási szám megegyezik-e;

c) ha a küldemény nem „sk felbontásra” jelzéssel érkezett, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat terjedelmét és mellékleteinek számát;

d) a zártan érkezett küldemény csomagolásának sértetlenségét.

(3) Az átvéendő az átadási okmányon nevének, beosztásának és az átvétel idejének feltüntetése mellett aláírásával, valamint bélyegzőlenyomattal igazolja a küldemény átvételét.

(4) Téves címzés vagy helytelen kézbesítés esetén a küldeményt — két példányban készült jegyzőkönyv felvétele mellett — a jegyzőkönyv 1. számú példányával együtt azonnal vissza kell juttatni a feladónak.

(5) Ha a küldemény csomagolása sérült, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot átadó jelenlétében az átvéendő a küldeményt felbontja és ellenőrzi a küldemény tartalmát. Az intézkedésről két példányban jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvet az átadó, illetve az átvéendő is aláírja. A jegyzőkönyv 1. számú példányát — aláírás ellenében — az átadónak át kell adni, aki intézkedik a sérülés körülményeinek tisztázására. A sérülés tényét az átadási okmányon szerepeltetni kell.

(6) Ha a küldeményt az átvéendő tévedésből bontja fel, akkor erről két példányban jegyzőkönyvet készít. A küldeményt szabályszerűen lezárja és a jegyzőkönyv 1. számú példányával együtt a címzettnek továbbítja.

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot tartalmazó küldemények felbontása

38. §

(1) A küldemény felbontása előtt a címzett, illetve a titkos ügykezelő a küldemény sértetlenségéről köteles meggyőződni. A küldemény felbontásakor ellenőrizni kell a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat hiánytalan meglétét a csomagoláson feltüntetett adatokkal, illetve az iratkezelési záradékban található adatokkal.

(2) A titkos ügykezelő bontja fel a más szervtől érkezett külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat tartalmazó küldeményeket, kivéve azokat, amelyeken az „sk. felbontásra” jelzés szerepel. Ez esetben zárt küldeményként veszi nyilvántartásba a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot az iktatókönyv megfelelő rovatainak kitöltésével. A küldemény átadásánál fel kell tüntetni, hogy az adatot „sk. felbontásra” jelzés miatt felbontás nélkül adták át. Amennyiben a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot a titkos ügykezelő nem ismerheti meg, a felbontásra jogosult személy a feldolgozást köve-

tően az iratot újra hitelesen lezárva a titkos ügykezelőnek dokumentált módon átadja őrzés, illetve tárolás céljából.

(3) Az „sk. felbontásra” jelzéssel ellátott küldemények esetén a felbontásra jogosult köteles a titkos ügykezelővel közölni az adat nyilvántartásba vételéhez szükséges valamennyi adatot.

(4) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat hiánya esetén két példányban jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv 1. számú példányát a küldő szervnek kell eljuttatni, és soron kívül tisztázni kell a hiány okát.

*A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat
nyilvántartásba vétele*

39. §

(1) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok iktatása — lehetőség szerint alszámos iktatási rendszerben — manuálisan vagy számítástechnikai eszközön történhet.

(2) Az alszámos iktatási rendszer alkalmazása esetén minden önálló ügyben keletkezett első adat 1-től növekvő főszámot kap az iktatókönyvben. A titkos ügykezelő az azonos tárgyban, egy ügyben keletkezett újabb adatot az illető főszám alszámain veszi nyilvántartásba, azaz 1-től növekvő alszámost kap. Amennyiben más tárgyban keletkezett az újabb adat, az iktatókönyv következő főszámát kapja.

(3) Az iktatás minden év január 1-jén 1-es főszámmal kezdődik és a naptári év végéig emelkedő számmal folytatódik. A naptári év végén az iktatókönyvet le kell zárni oly módon, hogy az iktatásra használt utolsó lapon az üresen maradt rovatokat a titkos ügykezelő áthúzza és feltünteti az iktatókönyv lezárásának pontos dátumát, aláírásával és a Nyilvántartó hivatalos bélyegzőlenyomatával látja el. Számítástechnikai eszközön történő nyilvántartás esetén az év végén történő lezárásról szintén gondoskodni kell.

(4) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot úgy kell nyilvántartásba venni, hogy az érkezett, a készített, a továbbított, illetve az irattárba helyezett adatok iktatószáma, példányszáma, terjedelme, példányának sorszáma, a tárgya és az egyes példányok őrzési helye megállapítható legyen.

(5) Az egy ügyben keletkezett, önálló részként kezelhető adatokat, ideértve a nem minősítettet is — a legmagasabb minősítésű adat iktatószámán — együtt lehet kezelni és nyilvántartani.

(6) Az iktatáskor a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adaton — papíralapú adathordozó esetén — el kell helyezni a iktatóbélyegző lenyomatát.

(7) Az iktatóbélyegző lenyomatának a következőket kell tartalmaznia:

a) a szerv nevét,

b) iktatás pontos dátumát (év, hónap, nap),

c) az iktatószámot,

d) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat terjedelmét és a mellékleteinek számát.

*A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat
— szerven belül történő — átadása, visszavétele*

40. §

(1) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat átadása, visszavétele csak a titkos ügykezelő útján, belső átadókönyvben vagy más átadó okmányon dokumentált módon történhet.

(2) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat szerven belül történő átadására és visszavételére szolgáló, az (1) bekezdés szerinti kezelési segédlet tartalmazza:

a) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat nyilvántartási számát,

b) a minősítési jelölést,

c) a példányszámot,

d) a példányonkénti lapterjedelmet,

e) a címzettet,

f) az átadás keltét,

g) az átadás tényének igazolását az átvevő nevének és olvasható aláírásának feltüntetésével,

h) a visszavétel keltét,

i) a visszavétel tényének igazolását a visszavevő nevének és olvasható aláírásának feltüntetésével.

Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat készítése

41. §

(1) A Ttv. 5/C. §-ának (1) bekezdése alapján a külföldi minősítés és jelölés alkalmazására a kibocsátó és a felhasználó jogosult.

(2) Amennyiben a Ttv. 3. §-ának és 4. §-ának hatálya alá tartozó minősített adatok átadása szükséges a Ttv. 5/B. § (2)—(7) bekezdésében meghatározott szervek részére, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adaton a Ttv. 5/B. §-ának (2)—(6) bekezdésében, illetve a Ttv. 5/B. §-a (7) bekezdésének hatálya alá tartozó adatok esetén a nemzetközi szerződést kihirdető törvényben meghatározott megfelelő szintű minősítést kell feltüntetni.

(3) Amennyiben a készítő szervnél készült adatba belefoglalják a szerv részére átadott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot, az így készített adat minősítése nem lehet alacsonyabb az átvett külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat minősítésénél.

(4) Az iraton a címzésen, a dátumon kívül fel kell tüntetni:

a) a külföldi minősítést minden oldal alján és tetején középen,

- b) a készítő szerv megnevezését,
- c) a példány sorsszámát,
- d) a nyilvántartási számot az első oldalon,
- e) az irat tárgyát, hivatkozási számát és az ügyelődőjét,
- f) a kiadmányozó aláírását,
- g) mellékletek esetén azok példányszámát, nyilvántartási számát, lapjainak számát és minősítését,
- h) az iratkezelési záradékot, amely tartalmazza
 - ha) a készített irat példányszámát,
 - hb) az irat lapszámát,
 - hc) az irattári kezelési jelzést,
 - hd) az irat készítőjét és telefonszámát, valamint
 - he) az egyes példányok címzettjeit.

Felülvizsgálat, a minősítés megszüntetése

42. §

(1) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat minősítésének megszüntetéséről vagy megváltoztatásáról kizárólag a kibocsátó dönthet.

(2) Az a szerv, amely külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot bocsát ki, köteles megvizsgálni — a Ttv. 10. §-ának (1) bekezdésében meghatározott időközönként — a minősítés további fenntartásának szükségességét.

(3) Amikor a kibocsátó az adat minősítését megváltoztatja vagy megszünteti, az adathordozó mindazon oldalán, ahol a minősítési jelölés megváltozik vagy megszűnik, az eredeti minősítést egy vonallal át kell húzni, és közvetlenül alá vagy fölé kell az új minősítést vagy a „Törölve”, illetve szükség szerint a „Nem minősített” jelölést elhelyezni, amelyet a minősítő neve, a módosítást végrehajtó személy aláírása és a felülvizsgálat dátuma követ. A változtatásokról mindazokat értesíteni kell, akiknek az adatot megküldték.

(4) A minősítés megváltoztatásáról, illetve megszüntetéséről érkező értesítésben elrendeltek a címzettnek haladéktalanul végre kell hajtania.

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat másolása, sokszorosítása, fordítása, kivonatolása

43. §

(1) Amennyiben a címzettnek szüksége van a „Szigorúan titkos!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok további példányaira, azokat a kibocsátótól kell kérnie.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak kivételével külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat fordítását és másolását a címzett engedélyezheti. Az eredeti adatban jelzett

biztonsági előírásokat az elkészített fordításokra, illetve másolatokra is alkalmazni kell.

(3) A másolatra, illetve fordításra rá kell vezetni az eredeti példány iktatószámát, példánysorsszámát, valamint a másolatot készítő szervezeti egység megjelölését, a másolatot, fordítást készítő szervezeti egység nyilvántartó könyve szerinti iktatószámát és példányszámát, továbbá a 41. § (4) bekezdésében meghatározott valamennyi alaki kelléket. A másolatot készítő szervezeti egység hitelesített Sokszorosítási naplót vezet.

(4) A sokszorosított példányokat a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat nyilvántartási számán — lehetőség szerint alszámon — kell nyilvántartásba venni. A sokszorosítás során keletkezett felesleges példányokat és selejtes lapokat megsemmisítésre a titkos ügykezelőnek kell átadni, aki köteles e tényről a Sokszorosítási naplóban is dokumentálni.

(5) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok másolására csak a biztonsági területen elhelyezett másológépen kerülhet sor.

(6) Annak érdekében, hogy a kivonatok megfelelő védelmét biztosítsák, ezeknek az adatoknak a megfelelő minősítést kell adni. A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kivonatának tartalmaznia kell az adat vagy alkotórésze — amelyből azt kiemelték — eredeti minősítését (amennyiben egyedileg minősítették), kivéve, ha nyilvánvaló, hogy az más minősítést igényel. A kivonatot záradékolni kell, amely tartalmazza a kivonat készítőjének, engedélyezőjének nevét, beosztását.

Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat továbbítása

44. §

(1) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adathordozó más szerv részére történő továbbítása csak titkos ügykezelő útján történhet. Az átadást, illetve az átvételt kézbesítő vagy átadókönyvben, átadókartonon, illetve futárjegyzéken dokumentálni kell. A titkos ügykezelő a továbbítás tényét nyilvántartókönyvben rögzíti.

(2) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adathordozó belföldön az Állami Futárszolgálat útján továbbítható a futárszolgálat igénybevételére vonatkozó szabályok szerint.

(3) Sürgős esetben — vagy ha az nem futárszolgálat útján történik — a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat személyes kézbesítő útján is továbbítható. Ilyen esetben az ügykezelő kézbesítőkönyvvel, illetve futárjegyzékkel átadja a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot, és felhívja a figyelmet a fokozott biztonsági előírások betartására. A személyes kézbesítő kézbesítő-

könyvvel, illetve futárjegyzékkel adja át az adatot az átvételre jogosult személynek.

(4) A „Bizalmas!” vagy annál magasabb minősítésű iratokat dupla, át nem látszó erős csomagolásban kell szállítani. A belső borítékot el kell látni a megfelelő minősítéssel, valamint a címzett teljes megjelölésével és címével, továbbá a szükséges kezelési utasításokkal. A belső borítékot megbízható védelmet nyújtó külső borítóba kell helyezni. A külső borítón csak a címzett szerv megnevezését, a célállomást, a küldő szerv megnevezését és a küldemény nyilvántartási számát kell feltüntetni. Nem szabad semmilyen olyan adatot feltüntetni, ami arra enged következtetni, hogy a csomag (boríték) külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot tartalmaz.

(5) Ha a továbbítás során a küldeményt elvesztették, erről a küldő szervet a továbbításért felelős személy azonnal értesíti. Az elvesztés tényéről haladéktalanul jegyzőkönyvet kell felvenni, amely tartalmazza a küldemény azonosító adatait, az elvesztés valószínű időpontját, helyét és minden olyan lényeges körülményt, ami a küldemény felkutatását elősegítheti.

(6) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot külföldre vagy külföldről diplomáciai, konzuli futár, illetve katonai futár, valamint a nemzetközi jog alapján velük azonos kiváltságokat és mentességeket élvező személy továbbíthat. A Ttv. 5/B. § (7) bekezdésének hatálya alá tartozó adat külföldre vagy külföldről a nemzetközi szerződésben meghatározott személy útján, illetőleg vezetékes vagy vezetékek nélküli adatátviteli rendszerben is továbbítható.

A megsemmisítés

45. §

(1) A rontott adathordozót, illetve azokat a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat, amelyek ügyviteli érdeket már nem képviselnek, megsemmisítés céljából a titkos ügykezelőnek kell átadni. A megsemmisítést a titkos ügykezelő kizárólag a megsemmisítendő külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatba betekintési engedéllyel rendelkező személlyel együtt végezheti.

(2) A megsemmisítésről minden esetben jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az azonosításához szükséges adatokat (nyilvántartási szám, lapszám, példány sorszám, minősítés), valamint a megsemmisítést végzők és a biztonsági megbízott aláírását. A jegyzőkönyvet az adat fizikai megsemmisítése után még 10 évig meg kell őrizni.

(3) A megsemmisítés tényét és időpontját, a megsemmisítési jegyzőkönyv számát a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatról készített nyilvántartásba be kell jegyezni.

IV. Fejezet

ELEKTRONIKUS BIZTONSÁGI ALAPELVEK ÉS KÖVETELMÉNYEK

46. §

Rendszer üzemeltetését, jóváhagyást követő módosítását, rendszerek összekapcsolását a Felügyelet engedélyezi.

47. §

(1) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus biztonsága (a továbbiakban: elektronikus biztonság) azt jelenti, hogy a rendszer és az általa kezelt adatok bizalmassága (illetéktelen hozzáférésnek és jogosulatlan használatnak a kizárása), sértetlensége (illetéktelen módosítás, illetve törlés kizárása) és rendelkezésre állása (az alkalmazási követelményeknek megfelelő módon az arra jogosult személyek számára történő elérhetőség biztosítása) biztosított.

(2) A biztonsági intézkedések célja a jogosulatlan tevékenységtől való visszariasztás, a rendszer fenyegetettsége elleni védelem kialakítása, a biztonságot sértő események felderítése és azonosítása, a biztonság visszaállítása, illetve a biztonságot sértő események kivizsgálásához szükséges adatok biztosítása. A biztonsági intézkedéseknek a rendszer teljes életciklusa alatt érvényesülni kell.

(3) A rendszerek kiépítéséhez nagy megbízhatóságú eszközöket kell alkalmazni. Biztonsági funkciót megvalósító eszközök kiválasztása során az illetékes biztonsági felügyelet iránymutatása szerint kell eljárni.

(4) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő rendszert a jelen rendeletben megfogalmazott általános követelmények szerint kell védeni a fenyegetésektől. Meg kell vizsgálni a rendszer telepítési helyszínén a feldolgozott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat mennyiségét, formáját és az egyéb biztonsággal összefüggő tényezőket, és amennyiben azok indokolják, kiegészítő biztonsági követelményeket lehet meghatározni.

(5) A rendszer csak megfelelő személyi, fizikai, dokumentum és elektronikus biztonsági feltételek megléte esetén üzemeltethető. Az erre vonatkozó részletes előírásokat, valamint a biztonsági másolatok készítésére, tárolására, a helyreállításra, a vészhelyzetben követendő eljárásokra vonatkozó részletes utasításokat, valamint rendellenesség, biztonságot veszélyeztető esemény bekövetkezése esetén végrehajtandó intézkedéseket a Rendszer Biztonsági Utasításban, illetve az Üzemeltetés Biztonsági Szabályzatban kell rögzíteni.

(6) Az elektronikus biztonság személyi, fizikai és dokumentum biztonsági követelményeit az R. szerinti eljárásrend szerint kell alkalmazni. Az elektronikus biz-

tonsági eljárásrend tekintetében az R. IV. fejezete az irányadó.

A biztonságért felelős szervezetek és személyek felelőssége és feladatai

48. §

A Felügyelet hatásköre kiterjed minden külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott kép, hang és adat elektronikus jelek formájában történő kezelésére szolgáló rendszerre. A Felügyelet a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus védelmét a vonatkozó NATO, NYEU, illetve EU szabályok alapján az Országos Rejtjelfelügyelet és az illetékes biztonsági felügyelet közreműködésével biztosítja.

49. §

A NATO, NYEU, illetve EU előírások szerint elektronikus biztonsági felügyeleti szempontból a rendszerre kiterjedően a Felügyelet általános elektronikus biztonsági hitelesítő hatósági feladatokat lát el. E tevékenység keretében:

- a) felelős a rendszer elektronikus biztonsági jóváhagyásáért, illetve akkreditálásáért;
- b) jóváhagyja a NATO, NYEU, illetve EU előírások szerinti elektronikus biztonsági dokumentumokat, így különösen a Rendszer Biztonsági Utasítást és Üzemeltetés Biztonsági Szabályzatot;
- c) kiadja a Rendszerengedélyt;
- d) engedélyezi a rendszer módosítását;
- e) a rendszer tekintetében felügyeleti ellenőrzést végez;
- f) közvetlen kapcsolatot tart fenn az illetékes biztonsági felügyelettel, valamint az Országos Rejtjelfelügyelettel, és együttműködik a NATO, NYEU, illetve EU és tagállami elektronikus biztonsági szervekkel;
- g) összekötő szerv a NATO, NYEU, illetve EU és a tagállamok rendszer engedélyezési ügyekben illetékes elektronikus biztonsági szervei felé.

50. §

(1) Az Országos Rejtjelfelügyelet szakhatósági tevékenység keretében:

- a) felelős a rendszerben használatra elfogadott rejtjelző eszközök és módszerek rendszeresítésére és azok üzembe helyezésére vonatkozó engedélyezési eljárás lefolytatásáért;
- b) gondoskodik a rendszerben használatra elfogadott rejtjelző eszközök és módszerek alkalmazására vonatkozó különös szabályok kidolgozásáról;

c) a rendszerben történő használatra felajánlhat nemzeti rejtjelző eszközöket és módszereket.

(2) Az Országos Rejtjelfelügyelet szakmai felügyeleti tevékenység keretében:

- a) ellátja a rendszer rejtjelbiztonsági felügyeletét;
- b) a feladatkörébe tartozó ügyekben közvetlen kapcsolatot tart fenn, és együttműködik az elektronikus biztonsági szervekkel, így különösen a Felügyelettel, az illetékes biztonsági felügyelettel, valamint a NATO, NYEU, illetve EU illetékes szerveivel.

(3) A Honvédelmi Minisztérium a NATO, illetve NYEU rejtjelző szakanyagok országos szinten történő fogadására, kezelésére és az illetékes biztonsági felügyelet felé történő elosztására Központi NATO, illetve NYEU Rejtjelanyag Elosztót üzemeltet.

(4) A Külügyminisztérium az EU rejtjelző szakanyagok országos szinten történő fogadására, kezelésére és az illetékes biztonsági felügyelet felé történő elosztására Központi EU Rejtjelanyag Elosztót üzemeltet.

51. §

(1) Az illetékes biztonsági felügyelet a NATO, NYEU, illetve EU előírások szerint elektronikus biztonsági felügyeleti szempontból a rendszerre vonatkozóan szakmai felügyeleti feladatokat lát el. E tevékenységét a NATO, NYEU, illetve EU előírások alapján és a Felügyelet elektronikus biztonsági hitelesítő hatósági feladatkörében hozott döntéseinek megfelelően végzi.

(2) Az illetékes biztonsági felügyelet a NATO, NYEU, illetve EU rendszerre kiterjedően:

- a) felelős a szerv elektronikus biztonsági szabályzatainak elkészítéséért, azok tartalmának szakszerűségéért és rendelkezéseinek megtartásáért;
- b) felelős a NATO, NYEU, illetve EU rejtjelző és rejtjelző elszámolású szakanyagok, dokumentumok, eszközök, berendezések — az 50. § (3), illetve (4) bekezdéseiben meghatározott szervektől történő — átvételéért, nyilvántartásáért, tárolásáért, valamint az ehhez szükséges rendszer kiépítéséért, illetve az arra vonatkozó biztonsági intézkedések betartásáért;
- c) feladatkörébe tartozó ügyekben közvetlen kapcsolatot tart fenn és együttműködik az elektronikus biztonsági szervekkel, így különösen a Felügyelettel, az Országos Rejtjelfelügyelettel, valamint a NATO, NYEU, illetve EU illetékes szerveivel.

(3) Az illetékes biztonsági felügyelet fő feladatai a NATO, NYEU, illetve EU rendszerre kiterjedően:

- a) tervezi, szervezi, ellenőrzi az elektronikus biztonsági feladatokat ellátó személyek tevékenységét, összehangolja a különböző szervezeti egységek ez irányú tevékenységét;
- b) javaslatot tesz a rendszerspecifikus biztonsági feladatköröket ellátó személyek kijelölésére;

c) ellátja az elektronikus biztonsággal kapcsolatos koordinációs feladatokat;

d) gondoskodik a rendszerek biztonságos üzemeltetéséről, ellenőrzi a használat szabályosságát;

e) részt vesz az engedélyezési eljárásokban;

f) tervezi, szervezi és végrehajtja az elektronikus biztonsági továbbképzési feladatokat;

g) biztosítja, hogy hatékony mentési tervek és vészhelyzeti intézkedési tervek készítsenek az elektronikus információkra és a rendszerekre vonatkozóan;

h) az elektronikus biztonsági eseményeket kivizsgálja, illetve ellátja az ehhez kapcsolódó feladatokat;

i) naprakész nyilvántartást vezet az illetékességi körébe tartozó, Rendszerengedéllyel rendelkező rendszerekről, tárolja ezek biztonsági dokumentációját és az ezt kiegészítő tanúsítványokat;

j) gondoskodik arról, hogy a NATO, NYEU, illetve EU szabályozókban rögzített kisugárzás biztonsági követelmények érvényesüljenek;

k) érvényesíti az elektronikus biztonsági követelményeket illetékességi területén a rendszerek teljes életciklusában;

l) „Bizalmas” vagy magasabb minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő rendszer esetében gondoskodik az érintett létesítmények kompromittáló kisugárzás biztonsági besorolásának meghatározásáról, szükség esetén az ezzel kapcsolatos mérések elvégzéséről;

m) gondoskodik arról, hogy a vonatkozó szabályzatokban rögzített számítógép és hálózati biztonsági követelmények a rendszerek teljes életciklusában érvényesüljenek;

n) rendszeres biztonsági ellenőrzést végez a rendszerre vonatkozóan;

o) gondoskodik a rendszer elektronikus biztonsági dokumentumainak, így különösen a Rendszer Biztonsági Utasítás és Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat elkészítéséről és jóváhagyatásáról;

p) gondoskodik a rendszert tartalmazó terület, ezen belül az általános biztonsági környezetre, a helyszín biztonsági környezetre és az elektronikus biztonsági környezetre vonatkozó követelmények teljesítéséről.

52. §

A rendszerek üzemeltetését végrehajtó személyeket a munkáltatói jogokat gyakorló vezető írásban jelöli ki a rendszer biztonságos üzemeltetésével kapcsolatos következő feladatokra:

a) a rendszerek működőképességének fenntartása, biztonsági funkciót megvalósító szoftverek telepítése és konfigurálása, hibaelhárítása;

b) részvétel a rendszerek tervezési, fejlesztési, módosítási folyamataiban, technikai megvalósításában;

c) az informatikai biztonsági funkciót megvalósító rendszerösszetevők telepítése, konfigurálása;

d) részvétel az elektronikus biztonsági ellenőrzésekben és azok előkészítésében;

e) a szakterületet illető tanácsadás a felhasználóknak, illetve az elektronikus biztonsági felelősöknek;

f) a szabályozás keretei között a rendszer önállóan történő működtetése;

g) az előírt nyilvántartások vezetése;

h) a rendszer logisztikai támogatása;

i) vírusvédelmi eljárások kidolgozása;

j) az Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat tartalmának a felhasználókkal történő megismertetése, valamint ennek dokumentálása;

k) a felhasználók adatainak és jogosultságainak naprakész nyilvántartása;

l) jelszóhasználati szabályok kidolgozása;

m) a felhasználói jelszavak használatával kapcsolatos előírások betartatása.

53. §

A rendszer biztonsági felelős főbb feladatai:

a) a rendszer biztonsági dokumentációjának elkészítése a rendszer üzemeltető állománnyal együttesen;

b) javaslattevő a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus biztonságát javító intézkedésekre, és jóváhagyás után azok végrehajtására;

c) az illetékes biztonsági felügyelet számára adatszolgáltatás az engedélyezési eljárás során;

d) a biztonsági dokumentációban foglaltak pontos betartása és betartatása;

e) a rendszer konfiguráció biztonsági ellenőrzése, beleértve azon adatok gyűjtését és rendszeres vizsgálatát, amelyek biztonsággal kapcsolatos eseményekre utalnak;

f) vészhelyzeti intézkedési terv elektronikus biztonság-ra vonatkozó részének elkészítése;

g) a vészhelyzet esetén szükséges tevékenység gyakoroltatása;

h) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adathordozók előírások szerinti kezelésének biztosítása;

i) a rendszer biztonsági dokumentációjának nyilvántartása, tárolása, szükség szerinti rendelkezésre bocsátása;

j) a rendszer biztonsági naplófájlok rendszeres mentése, ezek átvizsgálása és tárolása;

k) a rendszer szintű hozzáféréssel rendelkező személyek azonosítóinak, jelszavainak tárolása.

54. §

A rendszeren külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezelését végző személyeknek (a felhasználóknak) a rendszeren engedélyezett legmagasabb minősítési szintnek megfelelő minősítésű adatokhoz hozzáférést engedélyező Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.

A rendszer elemeinek és telepítési helyszínének biztonsága

55. §

(1) Rendszer létesítése csak olyan szervnél engedélyezhető, amely a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat minősítési szintjének megfelelő, e rendelet szerinti személyi, fizikai és dokumentum biztonsági feltételekkel rendelkezik.

(2) A rendszer védelmét a rendszeren feldolgozható legmagasabb minősítési szintnek megfelelő, e rendelet II. fejezetében meghatározott fizikai biztonság kialakításával kell biztosítani. „Bizalmas!” vagy ennél magasabb minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő rendszert I. vagy II. osztályú biztonsági területen kell telepíteni. „Korlátozott terjesztésű!” vagy nem minősített külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő rendszert adminisztratív zónában is lehet telepíteni.

(3) Azt a rendszert vagy elemet, amelyen külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot már kezeltek, a biztonsági területről kivinni kizárólag az adathordozó — és minden más, esetlegesen adat visszanyerésére alkalmas részegység — eltávolítását követően szabad, kivéve a más biztonsági területre történő szállítást.

(4) Olyan „Bizalmas!” vagy magasabb minősítésű adathordozó, amelyet már használtak külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat tárolására vagy feldolgozására, nem hagyhatja el a biztonsági területet, kivéve a másik biztonsági területre történő szállítás esetét.

(5) Adathordozón rögzített külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat csak a Felügyelet által engedélyezett eljárásokkal törölhető, melyet dokumentálni kell. Olyan módszereket kell alkalmazni, hogy a törölt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat a továbbiakban ne legyen helyreállítható.

(6) Az adathordozó minősítése csak a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat törlését követően szüntethető meg. „Szigorúan titkos!” minősítéssel ellátott adathordozó minősítése törléssel nem módosítható, nem szüntethető meg, de az engedélyezett eljárásokkal az adathordozó megsemmisíthető.

A rendszer elemeivel kapcsolatos biztonsági követelmények

56. §

(1) „Bizalmas!” és magasabb minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő rendszer védelmének meg kell felelnie a kompromittáló kisugárzás elleni biztonsági követelményeknek. Ezen követelmények kiter-

jednek az elektromos kábelek vonalvezetésére, rádiófrekvenciás szűrők alkalmazására, a rendszer környezetében alkalmazható berendezésekre, elektromágneses árnyékolástechnikai megoldásokra, illetve csökkentett kisugárzású hardver eszközök alkalmazására, az építészeti, épületgépészeti, épületvillamossági, valamint a rendszerhez tartozó fém berendezések földelésére. A földelés megfelelőségét legalább évente kell mérésrel igazolni.

(2) Naprakész nyilvántartást kell vezetni a rendszerben alkalmazott eszközökről, berendezésekről, hardverről, szoftverről és átviteli eszközökről. Az akkreditálást, illetve a jóváhagyást követően a rendszer konfiguráción olyan módosítást végrehajtani, amely az eredetileg akkreditált, illetve jóváhagyott rendszer biztonságát érinti, csak a Felügyelet előzetes engedélyével lehet végrehajtani.

(3) A rendszerben alkalmazott adathordozó biztonságát, különösen a kezelés és szállítás szempontjából, az e rendeletben meghatározott dokumentumbiztonsági követelményeknek megfelelően kell biztosítani.

(4) Minden, a rendszerben alkalmazott adathordozót a rajta tárolható legmagasabb minősítéssel rendelkező adat minősítési szintjének megfelelően kell nyilvántartani. Az adathordozón fel kell tüntetni a minősítést és a nyilvántartási számot. Amennyiben ez nem lehetséges a fel nem tüntethető azonosítók dokumentálására külön kísérlapot kell készíteni.

(5) A rendszer biztonsági dokumentációiban meghatározott időszakonként a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokról biztonsági másolatokat kell készíteni, és erről nyilvántartást kell vezetni. A biztonsági másolatokat tartalmazó adathordozót a minősítési szintnek megfelelően nyilvántartásba kell venni, és ennek megfelelően kell tárolni.

57. §

(1) A rendszerre csak a Felügyelet által engedélyezett operációs rendszer és egyéb szoftver telepíthető, amelyek jogosult felhasználásra vonatkozó tanúsítványait az üzemeltető szervnél kell őrizni. A biztonsági területre nem engedélyezett szoftver, illetve hardver, adathordozó, valamint saját tulajdonú, adat rögzítésére és továbbítására szolgáló eszköz nem vihető be.

(2) Az operációs rendszer, az alkalmazói programok és a segédprogramok telepítő lemezeit vagy biztonsági másolatait megfelelő biztonsági feltételek között kell tárolni. Szükség esetén a szoftver helyreállítása csak ezekről törölhető.

(3) A rendszeren csak a biztonsági dokumentációban szereplő szoftverek alkalmazhatóak, más szoftverek alkalmazása nem engedélyezhető. Utólagosan telepített szoft-

ver esetében a dokumentációt erre vonatkozóan ki kell egészíteni. Ha a rendszerre nem a gyártó által védett adathordozón forgalmazott új szoftvert telepítenek, a telepítést megelőzően különálló számítógépen biztonsági ellenőrzést kell végrehajtani, elsősorban vírus vagy más rosszindulatú szoftver kiszűrése érdekében.

58. §

(1) A rendszer működését szabályozó konfigurációs beállításokhoz és a biztonsági célú naplózott adatokhoz csak az illetékes biztonsági felügyeletnek lehet hozzáférése. Az operációs rendszeren és annak biztonsági beállításain változtatást az illetékes biztonsági felügyelet engedélyezhet.

(2) A rendszerhez történő hozzáférést megelőzően a felhasználót minden alkalommal megbízhatóan azonosítani kell. Ez személyes használatra kiadott és egyidejűleg nyilvántartásba vett felhasználói névvel, valamint ehhez tartozó jelszóval, vagy ennél nagyobb biztonságot jelentő technológiával történhet. A felhasználókhoz az „ismerete szükséges” elv alkalmazásával írási, olvasási, módosítási, törlési stb. jogokat lehet engedélyezni.

59. §

(1) A jelszóhasználat részletes szabályait az Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat tartalmazza. A jelszó minimális hossza, illetve a maximális felhasználási ideje „Bizalmas!” és magasabb minősítésű rendszer esetében legalább 8 karakter, illetve legfeljebb 180 nap, „Korlátozott terjesztésű!” vagy nem minősített rendszer esetében legalább 6 karakter, illetve legfeljebb egy év. A jelszavakat módosítani kell, ha bárki más részére hozzáférhetővé válhatott, illetve ha személyi változás történt. Az első belépéshez generált jelszót a bejelentkezés után azonnal meg kell változtatni.

(2) A rendszer biztonsági felelős jelszavát a többi felhasználó számára előírnál gyakrabban kell cserélni, és a rendszer biztonsági dokumentációban előírt módon, a rendszer minősítésének megfelelő fizikai biztonsági követelményeknek megfelelően kell tárolni.

(3) A felhasználó köteles a jelszavát megjegyezni és gondoskodni arról, hogy más személy részére ne váljon hozzáférhetővé.

(4) A felhasználói jelszót vészhelyzetben történő felhasználás esetére lepecsételt, lezárt borítékban a rendszer minősítési szintjének megfelelő biztonsági körülmények között lehet tárolni.

(5) A (2) és a (4) bekezdés szerint tárolt jelszavakhoz történő hozzáférés és nyilvántartás rendjéről az Üzemeltetés Biztonsági Szabályzatban kell rendelkezni.

60. §

Vírusok és más rosszindulatú szoftverek ellen a rendszert védeni kell. A védelemnek rendszer indításkor, valamint a kivehető adathordozók használatkor automatikus ellenőrzést kell végrehajtania.

61. §

(1) A rendszer naplózási funkciójával a következő eseményeket kell rögzíteni:

- a) rendszer indítás, újraindítás, leállítási;
- b) felhasználói belépések, kilépések;
- c) felhasználók és felhasználói csoportok jogosultságainak és profiljainak módosítása;
- d) naplózási funkció indítása, illetve leállítása;
- e) a biztonsági naplózás adatainak törlése vagy ezekről másolat készítése;
- f) a rendszer dátum és idő módosítása;
- g) rendszer erőforrásokhoz történő sikertelen hozzáférési kísérlet;
- h) automatikus riasztási funkciók működésének leállítása;
- i) külső adathordozó használata;
- j) valamely felhasználó rendszerről történő leválasztása vagy hozzáféréseinek letiltása.

(2) A naplózási funkciónak az alábbi paraméterekre kell kiterjednie:

- a) az esemény típusa;
- b) a felhasználó azonosítója;
- c) az esemény ideje;
- d) az esemény kimenetele (sikeres vagy sikertelen).

(3) A sikertelen rendszer hozzáférési kísérleteket ellenőrizni kell annak megállapítása érdekében, hogy történt-e a biztonságot veszélyeztető esemény.

(4) Az Üzemeltetési Biztonsági Szabályzatban meghatározott időszakonként vagy a biztonság megsértésének gyanúja esetén azonnal konfiguráció ellenőrzést kell végrehajtani annak megállapítása érdekében, hogy a rendszeren történt-e engedély nélküli változtatás.

(5) A rendszer működése folyamán a biztonságot veszélyeztető eseményeket a rendszer biztonsági dokumentációjában rögzíteni kell.

62. §

(1) Amennyiben a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus biztonságát rejtjelzéssel is biztosítani kell, a rendszerre vonatkozó specifikus követelményeket az általános rejtjelzésre vonatkozó szabályo-

zás alapján az illetékes biztonsági felügyelet határozza meg.

(2) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat „Bizalmas!” minősítési szintig nemzeti rejtjelző eszközön továbbítható.

(3) „Bizalmas!” és alacsonyabb minősítéssel ellátott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelmére a NATO, NYEU, illetve az EU illetékes szerve vagy az Országos Rejtjelfelügyelet által jóváhagyott rejtjelző eszköz alkalmazható. „Titkos!” vagy „Szigorúan titkos!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat rejtjelzéssel történő védelmére kizárólag a NATO, NYEU, illetve az EU illetékes szerve által jóváhagyott rejtjelző eszközök alkalmazhatóak.

(4) A rejtjelző eszközök rendszeresítését, használatbavételét az Országos Rejtjelfelügyelet engedélyezi. A rejtjelzés végrehajtásának, berendezéseinek, eszközeinek, eljárásainak, anyagainak és szakanyagainak biztonságára vonatkozóan a rejtjeltevékenységről szóló 43/1994. (III. 29.) Korm. rendelet az irányadó.

A rendszer biztonsági dokumentációja

63. §

(1) A rendszerre vonatkozó biztonsági követelményeket és eljárásokat a Rendszer Biztonsági Utasítás és az Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat tartalmazza, melyek betartása kötelező a rendszert működtető vagy felhasználó szervekre, illetve személyekre.

(2) A Rendszer Biztonsági Utasítást, minden „Bizalmas!” és magasabb minősítésű rendszer esetében el kell készíteni. Az alábbi fejezeteket kell tartalmaznia:

- a) a rendszer alapadatai;
- b) a rendszer leírása;
- c) a rendszerrel szemben támasztott biztonsági követelmények;
- d) a rendszer biztonsági környezetének leírása;
- e) a rendszerre vonatkozó biztonsági intézkedések;
- f) a biztonsága szervezése és a felelősségi körök meghatározása.

(3) A Rendszer Biztonsági Utasítás végrehajtására Üzemeltetés Biztonsági Szabályzatot kell készíteni minden „Bizalmas!” és magasabb minősítésű rendszer esetében. Ennek az alábbi fejezeteket kell tartalmaznia:

- a) a biztonság helyi szervezése és helyi felelősségi körök meghatározása;
- b) fizikai biztonság;
- c) személyi biztonság;
- d) dokumentum biztonság;
- e) hardver és szoftver biztonság;

- f) vészhelyzeti és helyreállítási terv;
- g) kommunikáció biztonság;
- h) konfiguráció menedzsment.

(4) „Korlátozott terjesztésű!” minősítésű külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő rendszer esetében a biztonsági követelményeket és a biztonsággal kapcsolatos eljárásokat, illetve felelősségeket az Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat tartalmazza.

(5) A rendszer létesítésének és üzemeltetésének engedélyezéséhez a biztonsági dokumentumoknak a következőket kell tartalmaznia:

a) helyszínrajz és szöveges leírás, amely a telep teljes területét, határait és a szomszédos, nem saját ellenőrzés alá tartozó létesítmények elhelyezkedését mutatja. Be kell jelölni a rendszer telepítésének helyét oly módon, hogy annak távolsága az idegen területektől egyértelműen meghatározható legyen (0—8 m, 8—20 m, 20—100 m, 100 m felett) és meg kell adni a kerítés, kapu típusát, magasságát, őrség-beléptető pontok helyét;

b) alaprajz és szöveges leírás, amely a rendszer telepítési helyét magába foglaló épület, épületrész részletes rajzát tartalmazza oly módon, hogy a telepítési hely megközelítése és a helyszín biztonsági körülményei (beléptető, ellenőrző pontok, a biztonsági rendszer elemei, az elektromos és adatvezetékek nyomvonalai, épületgépészet — víz, csatorna, fűtés, stb. — elemei, falak anyaga és vastagsága, ajtók és ablakok típusa és jellemzői stb.) egyértelműen meghatározhatók legyenek;

c) telepítési hely alaprajz és szöveges leírás, amely a rendszer tényleges elemeit a valóságos helyzetüknek megfelelően (a gép, nyomtató, monitor iránya stb.) ábrázolja oly módon, hogy a gép körüli védett tér egyértelműen azonosítható legyen. Az alaprajz sematikus tartalmazza a biztonságtechnikai eszközök és beléptető rendszer elemeit, a helyiségekben levő minden építészeti, épületgépészeti és épület elektromos eszköz és berendezés valóságos helyét, a hálózati áramellátás, biztonságtechnika és telefon kábelek és csatlakozók sematikus ábrázolt nyomvonalát, a telepített rádiófrekvenciás szűrők helyét, valamint a berendezési tárgyakat (asztal, szék, tároló stb.).

(6) A rendszer biztonsági dokumentációit a Felügyelet hagyja jóvá.

V. Fejezet

EGYÉB BIZTONSÁGI INTÉZKEDÉSEK

64. §

(1) A titokbirtokos szerv vezetője e rendelet keretei között Biztonsági Szabályzatban rendelkezik

- a) a személyi biztonság követelményeiről;
- b) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat védelméről, ezen belül a védelemre kötelezett, illetve

a minősítés és jelölés alkalmazására jogosult személyek hatásköréről, a minősítési eljárásról, a minősítés felülvizsgálatáról, valamint megszüntetéséről, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok megismerésének feltételeiről, azok átadásának, szállításának eljárási szabályairól, az ellenőrzés és a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adattal történő elszámoltatás rendjéről, az eljárások bizonylati rendjéről;

c) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat megsértése, elvesztése esetére meghatározott eljárásról, így különösen

ca) a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adathoz történő jogosulatlan hozzáférés vagy ennek veszélye esetén szükséges eljárásról,

cb) a biztonságtechnikai berendezés indokolt és indokolatlan működése esetén követendő eljárásról,

cc) a tűz vagy más elemi csapás következményeinek kivédésére, az okozott kár felszámolására irányuló feladatról,

cd) a veszélyeztetett a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat mentésére kidolgozott eljárásról;

d) a fizikai biztonságra vonatkozó követelményekről;

e) az elektronikus biztonságra vonatkozó követelményekről.

(2) A titokbirtokos szerv vezetője e rendelet keretei között intézkedési tervben rendelkezik a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok vészhelyzetben történő védelméről.

(3) A megbeszélésekre — ha azokon külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok felhasználására sor kerül — vonatkozó biztonsági szabályoknak meg kell felelniük a találkozó, illetve a megbeszélés szintjének. A megvitatott adatok minősítési szintjét a rendezvényt összehívó tagország hatóságai határozzák meg.

(4) Azokat a területeket, ahol „Titkos!” vagy ennél magasabb minősítéssel ellátott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokról is rendszeresen tárgyalnak, védeni kell a lehallgatásoktól. A kockázat szintjét az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat határozza meg.

(5) A lehallgatások elleni védelem magában foglalja a műszaki jellegű berendezések alkalmazását, valamint a hangszigetelő falak, ajtók, padló- és mennyezetburkolatok alkalmazását az érzékeny minősülő területeken.

(6) A lehallgatások elleni védelem biztosítása érdekében az adott helyiséget, annak berendezéseit műszaki, illetve fizikai biztonsági ellenőrzésnek kell alávetni. Ezeket az ellenőrzéseket a hatáskör szerint illetékes nemzetbiztonsági szolgálat végzi.

(7) Külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat feldolgozó találkozók, megbeszélések előkészítése során a rendezvény lebonyolításáért felelős biztonsági szervnek biztosítási tervet kell készítenie.

VI. Fejezet

A BIZTONSÁG MEGSÉRTÉSE ÉS A KÜLFÖLDI MINŐSÍTÉSEL ÉS JELÖLÉSEL ELLÁTOTT ADATOK VESZÉLYBE KERÜLÉSE

65. §

(1) A Ttv. 5/B. §-a (2)—(6) bekezdésében meghatározott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat biztonságának megsértését haladéktalanul jelenteni kell a Felügyelet elnökének — a Ttv. 5/B. §-a (7) bekezdésében meghatározott külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat esetén pedig a nemzetközi szerződésben meghatározott szerv vezetőjének —, aki köteles azt kivizsgáltatni, és a hatályos biztonsági előírásoknak megfelelő jelentési, illetve tájékoztatási kötelezettségének eleget tenni.

(2) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat biztonságának megsértéséről szóló jelentésnek tartalmaznia kell:

a) a veszélyeztetett külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok azonosításához szükséges adatokat,

b) a kibocsátó szerv megnevezését és a kiadás időpontját,

c) a minősítést és annak érvényességi idejét,

d) az eredeti és a fogadó szervnél kapott nyilvántartási számot,

e) a tárgyat, a lap- és példányszámot,

f) a biztonság megsértésének körülményeit,

g) a veszélyeztetettség idejét (ismert vagy vélelmezett időhatárait),

h) a veszélyeztetettség helyét,

i) a veszélyeztetettség kialakulásának elsődleges okait,

j) ha ismert, a biztonság megsértéséért felelőssé tehető személy nevét,

k) a megtett intézkedések felsorolását.

(3) A vizsgálatot végző bizottságba csak olyan személyek jelölhetők ki, akik rendelkeznek a sérelmet szenvedett külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat minősítésének megfelelő betekintési engedéllyel, megfelelő vizsgálati tapasztalatuk van és függetlenek a sérelemben közvetlenül érintettekől.

MÓDOSULÓ RENDELKEZÉSEK

66. §

(1) A minősített adat kezelésének rendjéről szóló 79/1995. (VI. 30.) Korm. rendelet 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„16. § Államtitok esetén az „Államtitok!” megjelölést, szolgálati titok esetén a „Szolgálati titok!” megjelölést, továbbá a minősítési jelölést, az érvényességi időt, a minősítő nevét és beosztását, az adat magyar származását jelölő országjelet (MK/HU) az adat nyilvántartására és azonosítására szolgáló jelzéssel együtt az adathordozón, és ha van ilyen, annak borítóján is fel kell tüntetni. Több lapból álló papíralapú adathordozón a minősítési jelölést minden egyes lapon, annak felső részén és alsó részén középen is fel kell tüntetni.”

(2) A minősített adat kezelésének rendjéről szóló 79/1995. (VI. 30.) Korm. rendelet 19. §-ának (1)–(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § (1) A minősített adatok kölcsönös védelmére vonatkozó nemzetközi szerződésben meg kell állapodni arról, hogy az átadott minősített adathordozón használt külföldi jelölés esetén mikor kell a „Szigorúan titkos!”, „Titkos!”, „Bizalmas!”, illetve „Korlátozott terjesztésű!” jelölést feltüntetni, továbbá arról, hogy a magyar jelölésnek mi a külföldi megfelelője. Meg kell állapodni abban is, hogy az érvényességi idő feltüntetése hogyan történjen, valamint arról is, hogy a minősítési jelölésen kívül még milyen más kezelési utasítás használható.

(2) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott irat magyar fordításán a „Szigorúan titkos!”, „Titkos!”, „Bizalmas!”, illetve „Korlátozott terjesztésű!” minősítési jelölés mellett a minősítést idegen nyelven, az eredeti formában is fel lehet tüntetni.”

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a nemzetközi szerződés alapján átvett, vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján készült minősített, valamint a korlátozottan megismerhető adatok védelmének eljárási szabályairól szóló 56/1999. (IV. 2.) Korm. rendelet, valamint a Központi Nyilvántartó, a nyilvántartó és az ellenőrző pont működési rendjéről szóló 4/2000. (II. 29.) HM rendelet.

(2) A biztonsági szabályzatokat, valamint az intézkedési terveket 2004. június 30-ig kell felülvizsgálni.

(3) Felhatalmazást kap a belügyminiszter, hogy megállapítsa a NATO, NYEU, illetve EU minősített adatok Állami Futárszolgálat útján való belföldi továbbításának különös szabályait.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet

a 179/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

Minimum biztonsági követelmények

	Minimum pontszámok
„Szigorúan titkos!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok	
Kötelező a 19—20. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak vagy a 21—22. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak alkalmazása	10
Kötelező a 24., 26—27. §-ban meghatározottak alkalmazása	6

	Minimum pontszámok
További nem kötelező más fizikai biztonsági intézkedés	4
Teljes pontszám:	20
„Titkos!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok	
Kötelező a 19—20. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak vagy a 21—22. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak alkalmazása	8
Kötelező a 24., 26—27. §-ban meghatározottak alkalmazása	4
További nem kötelező más fizikai biztonsági intézkedés	4
Teljes pontszám:	16
„Bizalmas!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok	
Kötelező a 19—20. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak vagy a 21—22. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak alkalmazása	6
Kötelező a 24., 26—27. §-ban meghatározottak alkalmazása	2
További nem kötelező más fizikai biztonsági intézkedés	3
Teljes pontszám:	11
„Korlátozott terjesztésű!” külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok	
Kötelező a 19—20. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak vagy a 21—22. §-ban és a 23. §-ban meghatározottak alkalmazása	2
További nem kötelező más fizikai biztonsági intézkedés	—
Teljes pontszám:	2

2. számú melléklet

a 179/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

Fizikai biztonsági intézkedések ponttáblázata

	Pontszámok
I. fejezet	
Biztonsági tárolók és zárok	
Tárolók	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
R1 Részpontszám lehet 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	

	Pontszámok
Zárak	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
R2 Részpontszám lehet 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	
F1 I. fejezet pontszáma $R1 \times R2$	
II. fejezet	
Helyiségek és ahhoz tartozó zárok	
Helyiségek	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
R3 Részpontszám lehet 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	
Helyiségekhez tartozó zárok	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
nincsen zár	0
R4 Részpontszám lehet 0 vagy 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	
F2 II. fejezet pontszáma $R3 \times R4$	
III. fejezet	
Épületek	
4. osztályú	5
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
F3 III. fejezet pontszáma	
IV. fejezet	
Beléptető rendszer	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
R5 Részpontszám lehet 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	
Látogatók ellenőrzése	
kísérettel	3
kíséret nélkül, igazolvánnyal	1
nincsen intézkedés	0
R6 Részpontszám lehet 0 vagy 1 vagy 3	
F4 IV. fejezet pontszáma $R5+R6$	

	Pontszámok
V. fejezet	
Reagáló erők és behatolás jelző rendszer	
5. osztályú	5
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
nincsen	0
R7 Részpontszám lehet 0 vagy 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4 vagy 5	
Behatolás jelző rendszer	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
nincsen	0
R8 Részpontszám lehet 0 vagy 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	
F5 V. fejezet pontszáma $R7+R8$	
VI. fejezet	
Kerítés	
4. osztályú	4
3. osztályú	3
2. osztályú	2
1. osztályú	1
nincsen	0
R9 Részpontszám lehet 0 vagy 1 vagy 2 vagy 3 vagy 4	
Beléptető rendszer a kerítésnél	
van	1
nincsen	0
R10 Részpontszám lehet 0 vagy 1	
Behatolás jelző rendszer a kerítésnél	
van	2
nincs	0
R11 Részpontszám lehet 0 vagy 2	
Biztonsági világítás	
van	2
nincsen	0
R12 Részpontszám lehet 0 vagy 2	
Zárt láncú kamerarendszer	
van	2
nincsen	0
R13 Részpontszám lehet 0 vagy 2	
F6 VI. fejezet pontszáma ($R9 \times R10$)+ $R11+R12+R13$	
Összes pontszám: $F1+F2+F3+F4+F5+F6$	

**A Kormány
180/2003. (XI. 5.) Korm.
rendelete**

**a Nemzeti Biztonsági Felügyelet részletes feladatairól
és működési rendjéről, valamint az iparbiztonsági
ellenőrzések részletes szabályairól**

A Nemzeti Biztonsági Felügyeletről szóló 1998. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: NBF tv.) 8. §-ának a) és b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

I. Fejezet

*A NEMZETI BIZTONSÁGI FELÜGYELET
MŰKÖDÉSE*

Általános rendelkezések

1. §

(1) E rendelet hatálya kiterjed az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 5/B. §-a (2)–(6) bekezdésében meghatározott adatokra (a továbbiakban együtt: külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok), az ilyen adatokat kezelő, valamint az e rendelet keretei között feladatokat ellátó szervekre, továbbá azon gazdálkodó szervezetekre, melyek iparbiztonsági ellenőrzését e rendelet szerint kezdeményezték.

(2) E rendeletet hatálya a Ttv. 5/B. § (7) bekezdésében meghatározott adatokra és az ilyen adatokat kezelő szervekre akkor terjed ki, ha a nemzetközi szerződést kihirdető törvény biztonsági hatósággént a Nemzeti Biztonsági Felügyeletet (a továbbiakban: Felügyelet) jelöli ki.

2. §

A Felügyelet a jogszabályokban meghatározott tevékenységét az Országos Rejtjelfelügyelet, valamint a Nemzetbiztonsági Hivatal és a Katonai Biztonsági Hivatal, valamint az illetékes biztonsági felügyeletek közreműködésével végzi.

3. §

(1) A Felügyelet folyamatos működését a jogszabályok, valamint az állami irányítás egyéb jogi eszközei határozzák meg.

(2) A Felügyelet hatósági tevékenysége során hozott döntésekkel szembeni jogorvoslatra az NBF tv. 2. § (3) bekezdésében foglaltak az irányadóak.

Szakmai Tanácsadó Bizottság

4. §

(1) A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok védelmével kapcsolatos tevékenységben részt vevő szervek a feladataik teljesítése során felmerült szakkérdéseket a Szakmai Tanácsadó Bizottságban (a továbbiakban: Bizottság) vitatják meg.

(2) A Bizottság tagjait a belügyminiszter, a honvédelmi miniszter, a külügyminiszter, az Információs Hivatal főigazgatója, a Katonai Felderítő Hivatal főigazgatója, a Katonai Biztonsági Hivatal főigazgatója és a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatója nevezi ki.

(3) A Bizottság elnöki feladatait a Felügyelet elnöke, akadályoztatása esetén a Felügyelet elnökhelyettese látja el.

(4) A Bizottság titkársági feladatait a Felügyelet látja el.

(5) A Bizottság üléseit legalább félévente egy alkalommal, a Bizottság tagjának írásbeli kérelmére pedig soron kívül hívja össze a Bizottság elnöke.

(6) A Bizottság ülésére szóló, a napirendi pontokat is tartalmazó meghívót az ülés napját megelőzően legalább nyolc nappal kell megküldeni az érintettek részére.

(7) A bizottsági tagok a napirendi pontoktól függően további szakértőik részvételét is kezdeményezhetik az üléseken.

(8) A Bizottság az egyes napirendi pontokat megvitatja és azokhoz javaslatokat fogad el.

(9) A Bizottság üléséről emlékeztető készül, amelyet a levezető elnök hitelesít.

Értelmező rendelkezések

5. §

E rendelet alkalmazásában:

1. *Tagállam*: az az állam, amely tagja az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének (a továbbiakban: NATO), a Nyugat-európai Uniónak (a továbbiakban: NYEU), illetve az Európai Uniónak (a továbbiakban: EU).

2. *Elektronikus adatkezelés*: adat elektronikus, elektromagnetikus vagy optikai úton történő feldolgozása (készítése, megjelenítése, tárolása, módosítása, törlése), illetve továbbítása.

3. *Elektronikus biztonság*: a kommunikációs, informatikai és más elektronikus rendszerekben alkalmazott biztonsági intézkedések összessége, amelyek biztosítják az elektronikusan kezelt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat bizalmasságát, sértetlenségét és rendelkezésre állását. Összetevői a számítógép- és hálózatbiztonság (hardver, szoftver és firmver biztonság), kommunikációs biztonság

(rejtjel-, átvitel- és kompromittáló kisugárzás biztonság), valamint a személyi, fizikai és dokumentum biztonságnak a rendszerre vonatkozó különös szabályai.

4. *Rendszer*: külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus kezelésére alkalmas berendezések és eszközök, módszerek és eljárások összessége. Amennyiben a rendszer rejtjelző eszközt tartalmaz, a rejtjelzésre vonatkozó biztonsági feladatokat a rejtjelzésre vonatkozó jogszabályok szerint kell végrehajtani. A rendszer lehet nemzeti, NATO, NYEU, illetve EU és összekapcsolt.

5. *Nemzeti hatáskörű rendszer*: külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok elektronikus kezelésére szolgáló, a tagállamok által létrehozott és elektronikus biztonsági felügyeleti szempontból nemzeti hatáskörbe tartozó rendszer.

6. *NATO, NYEU, illetve EU rendszer*: külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus kezelésére szolgáló, a NATO, a NYEU, illetve az EU által létrehozott, de a tagállamok területén elektronikus biztonsági felügyeleti szempontból nemzeti hatáskörbe utalt rendszer.

7. *Összekapcsolt rendszer*: a nemzeti hatáskörű és a NATO, NYEU, illetve EU rendszerek — hatályos nemzetközi szerződés által engedélyezett — összekapcsolása révén létrejövő rendszer.

8. *Rendszer Biztonsági Utasítás*: a NATO, a NYEU, illetve az EU elektronikus biztonsági követelményeire, a tagállamok elektronikus biztonsági előírásaira, valamint a helyszíni kockázat értékelésére alapozva teljes és részletes leírását adja azon elektronikus biztonsági követelményeknek, amelyek betartása a rendszerre vonatkozóan kötelező.

9. *Üzemeltetés Biztonsági Szabályzat*: a rendszer egy meghatározott üzemeltetési helyén alkalmazott biztonsági előírások, a működtetés során követendő eljárások, valamint a rendszerrel kapcsolatban álló személyek és felelősségi köreik teljes körű leírása.

10. *Illetékes biztonsági felügyelet*: a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatot kezelő szervnél, a vonatkozó jogszabályokban előírt biztonsági feladatokat ellátó szervezeti egység vagy szervezetrendszer központi egysége. Az illetékes biztonsági felügyelet feladatait a szerv által kijelölt biztonsági megbízott is elláthatja.

11. *Gazdálkodó szervezet*: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. §-ának c) pontjában felsoroltak, továbbá a felsőoktatási intézmények és a kutatóintézetek.

12. *NATO minősített szerződés*: bármely olyan NATO minősített adat megismerését igénylő szerződés, amelyet a NATO vagy egy NATO tagállam bocsátott ki egy NATO által finanszírozott vagy szervezett projekt/program támogatására.

13. *NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet*: a NATO Biztonsági Beruházási Programját érintő hazai feladatokat koordináló szervezet.

14. *Projekt Minősítési Jegyzék*: a NATO minősített szerződés végrehajtása során keletkező adatok minősítését

segítő útmutató, a védendő tárgykörök és ezek lehetséges minősítésének meghatározásával.

15. *Látogatás*: Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező gazdálkodó szervezet alkalmazásában álló személy részéről egy másik Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező gazdálkodó szervezet felkeresése a NATO minősített szerződés végrehajtásához kapcsolódó és NATO minősített adat megismerésével járó tárgyalás, egyeztetés stb. céljából.

16. *Illetékes nemzetbiztonsági szolgálat*: a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) 5. §-ának m) pontja és 7. §-ának m) pontja alapján a gazdálkodó szervezet iparbiztonsági ellenőrzését végző nemzetbiztonsági szolgálat.

II. Fejezet

SZEMÉLYI BIZTONSÁGI ELJÁRÁSREND

6. §

A külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokhoz a hozzáférés csak azon személyek számára engedélyezhető, akiknek az Nbtv. 71. §-a (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott szintű nemzetbiztonsági ellenőrzése megtörtént, kockázati tényező személyükkel kapcsolatban nem merült fel, a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok ismerete állami vagy közfeladat végrehajtásához szükséges, és rendelkeznek az erre vonatkozó, a Felügyelet által nyilvántartásba vett Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal és az erről szóló Igazolással.

7. §

(1) A Személyi Biztonsági Tanúsítvány nyilvántartásba vételét a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok védelmének szakmai irányítását, illetve felügyeletét végző szerv vagy — ha ilyen nincs — közvetlenül a kezdeményező szerv (a továbbiakban: kérelmező) biztonsági megbízottja az 1., 2., illetve a 3. számú mellékletben szereplő Adatlap kitöltésével kérelmezi a Felügyeletről.

(2) A Személyi Biztonsági Tanúsítvány nyilvántartásba vételéhez a kérelmező — kivéve azon esetet, amikor az Nbtv. 69. §-ának (14) bekezdése alapján a Felügyelet elnöke a kezdeményező — az 1., 2., illetve a 3. számú mellékletben szereplő Adatlapot az Nbtv. 72. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szakvélemény másolatával együtt megküldi a Felügyelet részére.

(3) A kérelmező felelőssége, hogy csak olyan személy részére kérje Személyi Biztonsági Tanúsítvány nyilvántartásba vételét, akinek a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat megismerése, illetve kezelése állami vagy közfeladat végrehajtásához szükséges.

8. §

(1) A Felügyelet nyilvántartásba veszi a Személyi Biztonsági Tanúsítványt és kiadja az erről szóló Igazolást. Az Igazolást a kérelmező szervhez továbbítja, melyet a biztonsági megbízott köteles kezelni.

(2) Amennyiben a 6. §-ban meghatározott feltételek nem biztosítottak, a Felügyelet a Személyi Biztonsági Tanúsítvány nyilvántartásba vételét megtagadja, és ennek tényéről tájékoztatja a kérelmezőt.

(3) Abban az esetben, ha Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező személy tekintetében a 6. §-ban meghatározott feltételek a továbbiakban nem állnak fenn, az érintett szerv biztonsági megbízottja a Felügyeletet haladéktalanul értesíti, amely a Személyi Biztonsági Tanúsítványt visszavonja. A biztonsági megbízott az Igazolást jegyzőkönyv felvétele mellett megsemmisíti.

(4) Abban az esetben, ha a Felügyelet közvetlenül szerez tudomást arról, hogy a Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező személy tekintetében a 6. §-ban meghatározott feltételek a továbbiakban nem állnak fenn, a Felügyelet a Személyi Biztonsági Tanúsítványt visszavonja, és ennek tényéről tájékoztatja a kérelmezőt. A biztonsági megbízott az Igazolást jegyzőkönyv felvétele mellett megsemmisíti.

9. §

(1) Mindazon NATO, NYEU, illetve EU rendezvényre, ahol külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokról tárgyalnak, vagy ha azt a NATO, NYEU, illetve EU előírások egyébként megkövetelik, a kérelmező nyilvántartásba vett Személyi Biztonsági Tanúsítványáról egy példányban készült angol nyelvű Igazolást a Felügyelet a rendező szerv biztonsági megbízottjához továbbítja. Az Igazolás kiállítását minden alkalommal az 1., 2., illetve a 3. számú mellékletben szereplő Adatlap teljes kitöltésével kell kérelmezni a Felügyelethöz. A kiállított Igazolást a rendező szerv biztonsági megbízottja kezeli.

(2) Amennyiben egyes NATO, NYEU, illetve EU szervek esetében a kért Igazolás formája eltérő, akkor az ott alkalmazott formanyomtatvány megküldése is szükséges.

10. §

A NATO brüsszeli központjába állandó, éves külső szakértői belépőhöz szükséges Igazolás csak azon személyek részére igényelhető, akik megfelelnek az illetékes NATO szerv által meghatározott feltételeknek, és éves átlagban legalább havonta három alkalommal utaznak ki. Az Igazolás kérelmezése a Felügyeleten keresztül az 1. számú mellékletben szereplő Adatlap kitöltésével történik.

III. Fejezet

FIZIKAI ÉS DOKUMENTUM BIZTONSÁGI
ELJÁRÁSREND

11. §

(1) Minden olyan szervnél, ahol külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatokat kezelnek, a nemzetközi szerződés alapján átvett, vagy nemzetközi kötelezettségvállalás alapján készült minősített adat védelmének eljárási szabályairól szóló 179/2003. (XI. 5.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: R.) meghatározottak szerint I., illetve II. osztályú biztonsági területet kell, illetve adminisztratív zónát lehet kialakítani.

(2) A kialakítást követően a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezelésére vonatkozó engedély (a továbbiakban: Engedély) kiadását kell kérelmezni a Felügyelet elnökénél, egyidejűleg ügykezelőt és annak helyettesét, valamint biztonsági megbízottat kell kijelölni. A biztonsági megbízott kinevezéséhez az NBF tv. 4. §-ának d) pontja alapján ki kell kérni a Felügyelet elnökének egyetértését.

(3) Az Engedély lehet NATO, NYEU, illetve EU SZIGORÚAN TITKOS, NATO, NYEU, illetve EU TITKOS, NATO, NYEU, illetve EU BIZALMAS, valamint NATO, NYEU, illetve EU KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ szintű.

(4) Az Engedély alapján a szerv alkalmas a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat kezelésére az (3) bekezdésben meghatározott szintig.

(5) Az Engedély kiadásához a Felügyelet ellenőrzi:

a) az I., illetve a II. osztályú biztonsági területre, továbbá az adminisztratív zónára vonatkozó jogszabályban meghatározott fizikai biztonsági követelmények érvényesülését;

b) az érintett személyek Személyi Biztonsági Tanúsítványának, betekintési engedélyének, illetve titoktartási nyilatkozatának meglétét;

c) a Biztonsági Szabályzat, valamint a Vészhelyzeti Intézkedési Terv meglétét és alkalmazhatóságát;

d) a szükséges nyilvántartási segédletek hiteles felfektetését.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott ellenőrzésről jegyzőkönyv készül, amelyet a Felügyelet az ellenőrzött szerv részére továbbít.

(7) A Felügyelet nyilvántartást vezet a kiadott Engedélyekről. A nyilvántartásba vételről értesíti a NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartót vagy az EU Központi Nyilvántartót és az érintett szervet.

IV. Fejezet

ELEKTRONIKUS BIZTONSÁGI ELJÁRÁSREND

12. §

A rendszer létesítésére, módosítására vonatkozó dokumentációkat az illetékes biztonsági felügyelet útján engedélyezés céljából a Felügyeletnek kell megküldeni, amely azokat ellenőrzi, szükség esetén módosításokat javasol.

13. §

(1) A rendszer létesítése érdekében a kérelmező írásbeli megkereséssel fordul az illetékes biztonsági felügyelethez. A kérelem alapján az illetékes biztonsági felügyelet a hatályos jogszabályok és az érvényes NATO, NYEU, illetve EU szabályok figyelembevételével meghatározza a megfelelő szintű biztonság kialakítása érdekében teendő valamennyi intézkedést a tervezett rendszer működési követelményeire, a feldolgozni kívánt adat legmagasabb minősítési szintjére és az elhelyezésre vonatkozóan szolgáltatott adatokra alapozva.

(2) A rendszer és környezetének tényleges kialakítását követően a rendszer működésére vonatkozó engedély (a továbbiakban: Rendszerengedély) kiadását kérelmezni kell a Felügyelet elnökénél.

(3) Megfelelési Nyilatkozatot kell kiállítani a NATO, NYEU, illetve EU rendszerhez kapcsolódó nemzeti hatáskörű rendszerek esetében. A Megfelelési Nyilatkozatot a Felügyelet küldi meg a NATO, NYEU, illetve az EU illetékes szerveinek.

(4) Az engedélyezési eljárás alapja az elkészített, felterjesztett és a Felügyelet által jóváhagyott biztonsági dokumentáció.

(5) A Rendszerengedély kiadását megelőzően a Felügyelet az illetékes biztonsági felügyelet részvételével együttesen ellenőrzi, hogy a rendszer teljesíti a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adat elektronikus biztonsági követelményeit.

(6) A (5) bekezdésben meghatározott ellenőrzésről jegyzőkönyv készül.

(7) A Felügyelet a szükséges feltételek fennállása esetén a Rendszerengedélyt megadja, amely korlátozó rendelkezéseket tartalmazhat.

(8) Amennyiben NATO, NYEU, illetve EU előírások ezt megkövetelik, a Felügyelet gondoskodik a további eljárás lefolytatásáról, a szükséges engedélyek beszerzéséről.

(9) A Felügyelet nyilvántartást vezet a kiadott Rendszerengedélyekről. A nyilvántartásba vételről értesíti a NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartót vagy az EU Központi Nyilvántartót és az érintett szervet. Az enge-

dély lehet NATO, NYEU, illetve EU SZIGORÚAN TITKOS, NATO, NYEU, illetve EU TITKOS, NATO, NYEU, illetve EU BIZALMAS, valamint NATO, NYEU, illetve EU KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ szintű.

(10) A rendszer biztonsági körülményeit lényegesen befolyásoló módosítást, más rendszerrel való összekapcsolást a Felügyelet engedélyezi.

(11) A Felügyelet az engedélyezési eljárás során — a számítástechnikai eszközök vonatkozásában — figyelembe veheti a külön jogszabályban meghatározottak szerint kijelölt, az informatikai alkalmazások minőségének és biztonságának tanúsítására jogosult szervezet által kiadott tanúsítványt.

14. §

(1) A rendszer üzemeltetésére vonatkozó személyi, fizikai, dokumentum és elektronikus biztonsági szabályok érvényesítését az üzemeltetési hely szerint illetékes biztonsági felügyelet látja el.

(2) Az üzemeltető szerveknél ki kell jelölni azokat a személyeket, akik felelősek a rendszer elektronikus biztonságáért, így különösen a rendszer biztonsági felelőseit, a rendszer üzemeltetési biztonsági felelőseit és — szükség esetén — a rendszer vonatkozásában illetékes rejtjelfelügyelőt.

V. Fejezet

*AZ ELLENŐRZÉSSSEL, A BIZTONSÁG
MEGSÉRTÉSÉVEL ÉS AZ OKTATÁSSAL
KAPCSOLATOS SZABÁLYOK*

15. §

(1) A Felügyelet a NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartóval vagy az EU Központi Nyilvántartóval együttműködve — a külképviseletek esetén a Külügyminisztérium bevonásával — szakmai felügyeleti ellenőrzéseket végez.

(2) A Felügyelet az illetékes biztonsági felügyelet részvételével végzi a rendszerek szakmai felügyeleti ellenőrzését. Illetékesség fennállása esetén az Országos Rejtjelfelügyeletet az ellenőrzésbe bevonja.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben meghatározott ellenőrzésről 30 napon belül jegyzőkönyv készül, amelyet a Felügyelet az ellenőrzött szerv részére továbbít. Amennyiben a jegyzőkönyvben az ellenőrzést végzők hiányosságot állapítanak meg, a hiányosságok pótlását követően utóellenőrzés rendelhető el.

(4) A Felügyelet az ellenőrzésekről a megelőző év december 1-jéig ellenőrzési programot készít, amely tartal-

mazza a naptári évben ellenőrizendő szervek megnevezését, az ellenőrzést végzők nevét, az ellenőrzés célját, formáját és terjedelmét.

(5) Amennyiben a Felügyelet az ellenőrzés során olyan hiányosságot tapasztal, amely a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok biztonságát veszélyezteti, a szerv Engedélyét, illetve Rendszerengedélyét felfüggesztheti vagy visszavonhatja, egyúttal intézkedéseket kezdeményezhet az ott tárolt külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok biztonságba helyezésére, továbbá a szabályszerű állapot helyreállítására.

16. §

A Felügyelet koordinálja a NATO, a NYEU, illetve az EU illetékes szerve által a Magyar Köztársaság területén végrehajtott ellenőrzéseket. Ennek során a Felügyelet elnöke által jóváhagyott ellenőrzési program készül. Az ellenőrzések részletes menetéről a Felügyelet tájékoztatja az érintett szervek biztonsági megbízottját.

17. §

(1) A Felügyelet az illetékes biztonsági felügyelet bevonásával kivizsgálja a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok elvesztésével, illetéktelen személy tudomására jutásával kapcsolatos eseményeket.

(2) A vizsgálatról jegyzőkönyv készül, amely tartalmazza a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok elvesztésére, illetéktelen személy tudomására jutására, illetve a biztonság sérülésére okot adó körülményeket.

(3) A vizsgálat eredményétől függően a Felügyelet a szükséges mértékig intézkedéseket kezdeményez a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok biztonságát veszélyeztető tényezők felszámolására.

18. §

(1) A Felügyelet — a NATO, illetve NYEU és az EU Központi Nyilvántartó, a Katonai Biztonsági Hivatal, valamint a Nemzetbiztonsági Hivatal bevonásával — gondoskodik a biztonsági megbízottak és az illetékes biztonsági felügyelet vezetőinek képzéséről és továbbképzéséről. A Felügyelet minden év február 28-áig elkészíti a képzés, illetve továbbképzés programját, melyről az érintetteket tájékoztatja. A képzésen való részvételről szóló igazolást a Felügyelet állítja ki.

(2) Az illetékes biztonsági felügyelet feladata a felügyeletük alá tartozó biztonsági megbízottak, az elektronikus biztonsági feladatokat ellátó személyek és az ügykezelők oktatása és a szükséges továbbképzésük lebonyolítása.

(3) Legalább évente kell képzést, illetve továbbképzést tartani.

VI. Fejezet

AZ IPARBIZTONSÁGI ELLENŐRZÉS

19. §

Az iparbiztonsági ellenőrzés általános célja a NATO minősített adatkezelés teljes körű biztonsági feltételeinek megteremtése az iparbiztonsági ellenőrzés alanyát képező gazdálkodó szervezetnél, amelynek igazolására a Telephely Biztonsági Tanúsítvány szolgál.

20. §

(1) A Felügyelet összehangolja az e rendeletben meghatározott iparbiztonsági ellenőrzés folyamatát.

(2) Gazdálkodó szervezet iparbiztonsági ellenőrzése akkor kezdeményezhető, ha a Honvédelmi Minisztérium védelemgazdasági helyettes államtitkára a gazdálkodó szervezet szakmai, gazdasági megfelelőségét „NATO Beszállításra alkalmas” határozattal tanúsította.

(3) A Biztonsági Beruházási Bizottság titkárságának erre irányuló kérelmére a Felügyelet elnöke megkeresi az illetékes nemzetbiztonsági szolgálatot a (2) bekezdésben meghatározottnak megfelelő gazdálkodó szervezet iparbiztonsági ellenőrzésének végrehajtása céljából.

(4) A minősítési szint igényét — NATO TITKOS szintig — a gazdálkodó szervezet határozza meg a Felügyelet véleményének kikérése mellett.

21. §

(1) A gazdálkodó szervezet iparbiztonsági ellenőrzése nemzetbiztonsági és adatbiztonsági fázisból áll. A Felügyelet elnökének megkeresésére a Katonai Biztonsági Hivatal, illetve a Nemzetbiztonsági Hivatal elvégzi a (2)—(4) bekezdésben meghatározott nemzetbiztonsági, a Felügyelet pedig a 22. §-ban meghatározott adatbiztonsági feladatokat.

(2) Az iparbiztonsági ellenőrzés során a gazdálkodó szervezet által kitöltött Cég-adatlapban foglalt adatok valóságtartalmának ellenőrzésére kerül sor annak megítélése érdekében, hogy a gazdálkodó szervezet jövőbeni bevonása NATO minősített szerződés végrehajtásába sértheti-e a Magyar Köztársaság és NATO szövetségesei nemzetbiztonsági, továbbá a NATO biztonsági érdekeit.

(3) Az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat szakvéleményben foglal állást az ellenőrzött gazdálkodó szervezet

esetében a nemzetbiztonsági szempontú biztonsági kockázati tényező fennállásáról, illetve annak hiányáról.

(4) A Felügyelet elnöke kezdeményezi a gazdálkodó szervezet vezető testületébe tartozó személyeknek, a kijelölésre kerülő biztonsági megbízottnak, valamint a Nyilvántartó ügykezelőjének és helyettesének nemzetbiztonsági ellenőrzését. A nemzetbiztonsági ellenőrzés befejezését követően a Személyi Biztonsági Tanúsítvány kérelmezésére a 7. §-ban foglaltak az irányadóak.

22. §

(1) A gazdálkodó szervezetnek — a 20. § (4) bekezdésére figyelemmel — meg kell teremtenie a külföldi minősítéssel és jelöléssel ellátott adatok védelmének személyi, fizikai, dokumentum és elektronikus biztonsági feltételeit.

(2) I., illetve II. osztályú biztonsági terület, illetve adminisztratív zóna, továbbá rendszer létesítése érdekében a gazdálkodó szervezet írásbeli megkereséssel fordul a Felügyelet elnökéhez. A kérelem alapján a Felügyelet helyszíni szemlét tart, és meghatározza a megfelelő szintű biztonság kialakítása érdekében teendő valamennyi intézkedést.

(3) A helyszíni szemlét követően a gazdálkodó szervezet a I., illetve II. osztályú biztonsági területről, továbbá adminisztratív zónáról alaprajzot és egyszerűsített biztonságtechnikai rendszertervet tartalmazó helyszínrajzot, rendszer esetében az R.-ben meghatározott dokumentációt készít, amelyet jóváhagyás céljából továbbít a Felügyeletnek.

(4) Az I., illetve II. osztályú biztonsági terület, illetve az adminisztratív zóna kialakítása csak jóváhagyott helyszínrajz alapján kezdhető meg. Egyéb tekintetben a fizikai, dokumentum és elektronikus biztonsági eljárást e rendeletben foglaltak szerint kell lefolytatni.

23. §

(1) A 21—22. §-okban meghatározott eljárás lefolytatását követően a Felügyelet döntést hoz arról, hogy a gazdálkodó szervezet teljesíti-e a NATO minősített adatok védelme érdekében szükséges követelményeket.

(2) A Felügyelet kiállítja a Telephely Biztonsági Tanúsítványt, amennyiben a gazdálkodó szervezet:

- a) érvényes Engedéllyel rendelkezik;
- b) az érintett személyi köre rendelkezik érvényes — biztonsági kockázati tényezőt nem tartalmazó —, az Nbtv. 71. §-a (2) bekezdésének b) pontjában előírt nemzetbiztonsági ellenőrzéssel és ez alapján a Felügyelet által kiadott meghatározott szintű Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal;
- c) mint jogalany iparbiztonsági ellenőrzése biztonsági kockázati tényezőt nem tárt fel;

d) saját alkalmazásában álló biztonsági megbízottal rendelkezik, akinek kinevezésével a Felügyelet elnöke egyetértett.

(3) A Telephely Biztonsági Tanúsítvány érvényességének általános feltételei, melyeket a gazdálkodó szervezetnek a Telephely Biztonsági Tanúsítvány érvényességi ideje alatt folyamatosan teljesítenie kell, az alábbiak:

a) kialakított I., illetve II. osztályú biztonsági terület, illetve az adminisztratív zóna fizikai biztonságát nem gyengíti, és azt a jogszabályoknak és a Biztonsági Szabályzatának megfelelően üzemelteti;

b) a mindenkori biztonsági megbízottját a Felügyelet elnökének egyetértésével nevezték ki;

c) a NATO minősített adathoz hozzáférők a Felügyelet által kiadott érvényes Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkeznek;

d) a NATO minősített adatok kezelésére vonatkozó jogszabályokat maradéktalanul érvényesíti;

e) belső rendelkezéssel biztosítja, hogy a birtokában lévő NATO minősített adatokhoz való hozzáférést csak az arra jogosultak részére teszi lehetővé;

f) kötelezi magát arra, hogy NATO minősített szerződés végrehajtásába csak olyan alvállalkozót von be, amely a NATO minősített szerződés minősítési szintjének megfelelő Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkezik;

g) biztosítja és elősegíti, hogy a Telephely Biztonsági Tanúsítvány érvényessége alatt a Felügyelet és az illetékes nemzetbiztonsági szolgálat a jogszabályban meghatározott feladatát végrehajthassa;

h) eleget tesz az előírt adatszolgáltatási kötelezettségének, így különösen azonnali bejelentési kötelezettsége keletkezik, ha az iparbiztonsági ellenőrzés folyamán vagy a Telephely Biztonsági Tanúsítvány érvényességi ideje alatt a Cég-adatlap tartalmában és a Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező személyek körében változás áll be, valamint ellene csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás indul.

24. §

(1) A Telephely Biztonsági Tanúsítvány NATO TITKOS, NATO BIZALMAS vagy NATO KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ szintű lehet.

(2) A Telephely Biztonsági Tanúsítvány meghatározza, hogy a gazdálkodó szervezet milyen minősítési szintig alkalmas NATO minősített adatok kezelésére.

25. §

(1) A Felügyelet nyilvántartást vezet a Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező gazdálkodó szervezetről.

(2) A Felügyelet a kiállított Telephely Biztonsági Tanúsítvány egy-egy másolati példányát megküldi a gazdálkodó szervezet, valamint a NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet részére.

(3) A gazdálkodó szervezetet a Felügyelet értesíti, amennyiben a Telephely Biztonsági Tanúsítvány kiállítását megtagadta.

26. §

(1) A Telephely Biztonsági Tanúsítvány a kiállítástól számított 5 évig érvényes. Amennyiben a gazdálkodó szervezet a 23. § (3) bekezdésében meghatározott biztonsági követelményeket nem teljesíti, a Felügyelet a kiadott Telephely Biztonsági Tanúsítványt visszavonja.

(2) A Telephely Biztonsági Tanúsítvány érvényességi idejének meghosszabbítása érdekében, a Telephely Biztonsági Tanúsítvány érvényességi idejének lejáratát megelőző hat hónapon belül a 21—22. §-okban meghatározott ellenőrzések újbóli végrehajtása szükséges. A gazdálkodó szervezet a Telephely Biztonsági Tanúsítvány megújítására vonatkozó szándékát az érvényességi idő lejáratát megelőző 6. hónapban a Felügyelet felé jelzi.

27. §

(1) A NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet NATO minősített szerződés végrehajtásába csak érvényes Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező gazdálkodó szervezetet vonhat be.

(2) NATO minősített szerződést végrehajtó, Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező fővállalkozó a szerződés végrehajtásába csak a megfelelő szintű Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező alvállalkozót vonhat be, valamint gondoskodik arról, hogy a minősített szerződés végrehajtásába bevonásra kerülő további alvállalkozók is megfelelő szintű Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkezzenek.

(3) A NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet, a NATO minősített adat gazdálkodó szervezetek — beleértve a fő- és alvállalkozókat — részére történő átadása előtt a Felügyeletet minden esetben tájékoztatni köteles. A megbízási szerződések — beleértve az alvállalkozói szerződést is — egy példányát meg kell küldenie a Felügyelet részére.

(4) Amennyiben az alvállalkozó Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal nem rendelkezik, iparbiztonsági ellenőrzésének kezdeményezésére és az iparbiztonsági ellenőrzés végrehajtására vonatkozóan a 20. § (2)—(3) bekezdésében, valamint a 21—22. §-okban foglaltak az irányadók.

(5) Amennyiben a NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet nem a

Magyar Köztársaság területén bejegyzett gazdálkodó szervezetet kíván NATO minősített szerződés végrehajtásába bevonni, a Felügyelet útján be kell szerezni az adott ország nemzeti biztonsági hatóságának igazolását az érintett gazdálkodó szervezet Telephely Biztonsági Tanúsítványának meglétére vonatkozóan.

(6) Amennyiben külföldi gazdálkodó szervezet kíván a Magyar Köztársaság területén bejegyzett gazdálkodó szervezetet mint alvállalkozót NATO minősített szerződés végrehajtásába bevonni, a külföldi fél nemzeti biztonsági hatóságának írásbeli kérésére a Felügyelet elnöke a szükséges ellenőrzések végrehajtásáról a 21. §-ban foglaltak szerint intézkedik. A Telephely Biztonsági Tanúsítványt az alvállalkozó részére a Felügyelet a 23. § (2) bekezdésében foglaltak teljesülése esetén állítja ki.

(7) Telephely Biztonsági Tanúsítványt kaphat azon gazdálkodó szervezet is, amely Engedéllyel nem rendelkezik, de a 23. § (2) bekezdésének *b)*—*d)* pontjaiban foglaltakat teljesíti. Ebben az esetben a gazdálkodó szervezet kizárólag csak a Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező fővállalkozónak a Felügyelet által kiadott érvényes Engedéllyel rendelkező vagy a NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet területén férhet hozzá NATO minősített adatokhoz.

28. §

(1) A NATO minősített szerződések speciális biztonsági előírásait a szerződés részét képező külön dokumentum, NATO KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ jelöléssel ellátott NATO minősített adatok esetén a Biztonsági Melléklet, NATO BIZALMAS és NATO TITKOS esetén a Projekt Biztonsági Utasítás tartalmazza.

(2) A NATO minősített szerződés Biztonsági Melléklete, illetve Projekt Biztonsági Utasítása összefoglalja azokat a részletes eljárásokat, amelyek alapján a NATO minősített szerződéssel összefüggő NATO minősített adatokat kezelni kell. A Biztonsági Mellékletnek és a Projekt Biztonsági Utasításnak függeléke a Projekt Minősítési Jegyzék.

(3) A Biztonsági Melléklet és a Projekt Biztonsági Utasítás a gazdálkodó szervezet Biztonsági Szabályzatában foglaltakon túlmenően rendelkezik:

a) a bevezető és az értelmező rendelkezésekben a Biztonsági Melléklet és a Projekt Biztonsági Utasítás céljáról, hatályáról, a részes felek és a Projekt Biztonsági Utasítást jóváhagyó szervek meghatározásáról, továbbá az előforduló kifejezések definiálásáról;

b) a NATO minősített szerződés végrehajtásában részt vevő szervek feladat- és hatáskörét taglaló fejezetben az illetékes biztonsági szervek és személyek, így különösen a biztonsági megbízottak pontos feladat- és hatásköréről a NATO minősített szerződés végrehajtására vonatkozóan;

c) a NATO minősített adatok kezeléséről rendelkező fejezetben a projekthez kötődő NATO minősített adat kezeléséről és a helyszíni tárolás speciális szabályairól;

d) a NATO minősített adatok továbbítására vonatkozó fejezetben a NATO minősített adatok belföldi, illetve külföldi továbbításának szabályairól, a megbeszéléseken, előadásokon történő felhasználás egyedi rendelkezéseiről, továbbá a NATO minősített adatok alvállalkozónak történő átadásának feltételeiről;

e) a NATO minősített adatok minősítéséről és jelöléséről szóló fejezetben az adatok minősítésének szabályairól, figyelemmel arra, hogy a NATO minősített szerződés végrehajtása során keletkező védendő adatok minősítése a Projekt Minősítési Jegyzék alapján történik, amely útmutatást nyújt a védendő tárgykörök meghatározásával azok lehetséges minősítésére;

f) a NATO minősített szerződés teljesítését követő eljárásrendről, így különösen a NATO minősített adatok átadónak történő visszaszolgáltatásáról.

(4) A fővállalkozó vonatkozásában a Biztonsági Mellékletet vagy a Projekt Biztonsági Utasítást a NATO minősített szerződések magyarországi végrehajtásáért felelős szervezet biztonsági megbízottja, egyéb esetekben az alvállalkozót megbízó gazdálkodó szervezet biztonsági megbízottja készíti el.

(5) A Projekt Biztonsági Utasítást és annak esetleges módosításait minden esetben a Felügyelet elnöke, illetve ha ezt nemzetközi szerződés szükségessé teszi, a részes fél illetékes nemzeti biztonsági hatósága hagyja jóvá, és azt a szerződésben részt vevő minden szereplőre alkalmazni kell.

(6) Alvállalkozó bevonása esetén az alvállalkozói szerződés egy példányát, amely tartalmazza a Biztonsági Mellékletet vagy a Projekt Biztonsági Utasítást, meg kell küldeni a NATO minősített szerződés magyarországi végrehajtásáért felelős szervezetnek, amely ezt továbbítja a Felügyelet részére.

(7) A NATO minősített szerződés végrehajtása során felmerülő biztonsági kérdésekkel kapcsolatban a Felügyelet, a NATO minősített adatok kezelésével kapcsolatos kérdésekben a NATO, illetve NYEU Központi Nyilvántartó az illetékes.

29. §

(1) Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal rendelkező gazdálkodó szervezet alkalmazásában álló személyek NATO minősített szerződés végrehajtásához kapcsolódó látogatására engedély alapján kerülhet sor.

(2) NATO KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ minősített szerződés végrehajtása esetén az érintett gazdálkodó szervezetek biztonsági megbízottjai látogatási kérelem alapján engedélyezik a látogatást.

(3) NATO BIZALMAS és NATO TITKOS minősített szerződés végrehajtása esetén az engedélyeket a Felügyelet adja ki látogatási kérelem alapján. A kérelmet a látogatás tervezett időpontját megelőzően legalább 8 nappal kell megküldeni a Felügyelet részére. Nemzetközi látogatás esetén — a Felügyelettől beszerzendő nyomtatvány alapján — a kérelmet a látogatás tervezett időpontját megelőzően legalább 30 nappal kell megküldeni a Felügyelet részére. Már engedélyezett nemzetközi látogatási kérelem módosítására a látogatás tervezett időpontját megelőző 15. napig van lehetőség.

(4) A látogatási kérelem tartalmazza a kérelmező gazdálkodó szervezet megnevezését, címét, a biztonsági megbízott nevét, telefonszámát, a látogató nevét, születési adatait, Személyi Biztonsági Tanúsítványának a számát és a megismerhető legmagasabb minősítési szintet, a látogatás célját, tervezett időpontját, a fogadó gazdálkodó szervezet megnevezését, címét, a biztonsági megbízott nevét, telefonszámát.

(5) A fogadó fél biztonsági megbízottja köteles biztosítani, hogy a látogatás során a NATO minősített adatokhoz való hozzáférés kapcsán a személyi, fizikai, dokumentum és elektronikus biztonság érvényesüljön.

(6) A fogadó fél biztonsági megbízottja a látogatási kérelmet a projekt befejezését követő 5 évig köteles őrizni.

VII. Fejezet

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

30. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Nemzeti Biztonsági Felügyelet részletes feladatairól és működési rendjéről, valamint az iparbiztonsági ellenőrzések részletes szabályairól szóló 52/2002. (III. 26.) Korm. rendelet.

(2) Az e rendelet hatálybalépése előtt kiadott Személyi Biztonsági Tanúsítványok és Telephely Biztonsági Tanúsítványok az abban feltüntetett időpontig érvényesek.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet a 180/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

ADATLAP**NATO minősített adat megismerésére jogosító Tanúsítvány kiadásának kezdeményezésére**

Vezetéknév:

Utónév:

Születési hely:

Születési idő: év hónap nap

Állampolgárság:

Munkáltató és munkakör megnevezése (angolul/magyarul):

.....

.....

.....

A megismerni kívánt adatfajta minősítési szintjét X jelölje:

NATO

NATO KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ ☐

NATO BIZALMAS ☐

NATO TITKOS ☐

NATO SZIGORÚAN TITKOS ☐

AZ ALÁBBI AKAT CSAK KIUTAZÁS ESETÉN KELL KITÖLTENI

Kiutazás célja, rendezvény megnevezése (csak angolul):

.....

.....

A rendezvény időpontja:

A rendezvény helyszíne: (ország) (város)

Az útlevel betűjele, száma:

A rendezők faxszáma, ahová a Tanúsítványt küldeni kell:

2. számú melléklet a 180/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez**ADATLAP****NYEU minősített adat megismerésére jogosító Tanúsítvány kiadásának kezdeményezésére**

Vezetéknév:

Utónév:

Születési hely:

Születési idő: év hónap nap

Állampolgárság:

Munkáltató és munkakör megnevezése (angolul/magyarul):

.....

.....

.....

A megismerni kívánt adatfajta minősítési szintjét X jelölje:

NYEU

NYEU KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ ☐NYEU BIZALMAS ☐NYEU TITKOS ☐NYEU SZIGORÚAN TITKOS ☐

AZ ALÁBBIKAT CSAK KIUTAZÁS ESETÉN KELL KITÖLTENI

Kiutazás célja, rendezvény megnevezése (csak angolul):

.....

.....

A rendezvény időpontja:

A rendezvény helyszíne: (ország) (város)

Az útlevel betűjele, száma:

A rendezők faxszáma, ahová a Tanúsítványt küldeni kell:

3. számú melléklet a 180/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez**ADATLAP****EU minősített adat megismerésére jogosító Tanúsítvány kiadásának kezdeményezésére**

Vezetéknév:

Utónév:

Születési hely:

Születési idő: év hónap nap

Állampolgárság:

Munkáltató és munkakör megnevezése (angolul/magyarul):

.....

.....

A megismerni kívánt adatfajta minősítési szintjét X jelölje:

EU

EU KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

☐

EU BIZALMAS

☐

EU TITKOS

☐

* EU SZIGORÚAN TITKOS

☐

AZ ALÁBBI AKAT CSAK KIUTAZÁS ESETÉN KELL KITÖLTENI

Kiutazás célja, rendezvény megnevezése (csak angolul):

.....

.....

A rendezvény időpontja:

A rendezvény helyszíne: (ország) (város)

Az útlevel betűjele, száma:

A rendezők faxszáma, ahová a Tanúsítványt küldeni kell:

* Igénylését külön kell indokolni!

A Kormány 181/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról

A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 248. §-ában foglaltakra figyelemmel a Kormány a következő rendeletet alkotja:

1. §

(1) A jótállási kötelezettség e rendelet szabályai szerint kiterjed az újonnan épített lakásoknak és lakóépületeknek az *1. számú melléklet* 1. pontjában meghatározott épületszerkezeteire, az *1. számú melléklet* 2. pontjában meghatározott lakás- és épületberendezések beépítésére, illetve beszerelésére, valamint az e lakóépületeknek a *2. számú mellékletben* meghatározott, a lakásokat kiszolgáló helyiségeire és részeire.

(2) A jótállási kötelezettség kiterjed az *1. számú melléklet* 2. pontjában meghatározott lakás- és épületberendezésekre is, amennyiben azok a lakás alkotórészének minősülnek.

(3) E rendelet alkalmazásában

a) *lakás*: az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 105. §-a szerint kialakított épület vagy épületrész;

b) *lakóépület*: olyan épület, amelyben lakásnak minősülő, önálló rendeltetési egységű helyiség található.

2. §

(1) A jótállási kötelezettség az építési szerződéssel az építési-szerelési munka elvégzésére kötelezettséget vállaló személyt, építési szerződés hiányában pedig az építési-szerelési munka tényleges elvégzőjét (a továbbiakban együtt: vállalkozó) terheli.

(2) A vállalkozó az e rendeletben foglaltaknál a megrendelőre nézve kedvezőbb jótállási feltételeket vállalhat.

(3) Semmis az a megállapodás, amely az e rendeletben foglaltaktól a megrendelő hátrányára tér el. Az érvénytelen megállapodás helyébe e rendelet rendelkezései lépnek.

3. §

(1) A jótállás időtartama az átadás-átvételi eljárás befejezésének időpontjától számított három év.

(2) A jótállási jogokat a lakás (lakóépület) tulajdonosa, a lakás tulajdonba adásáig a megrendelő (a továbbiakban együtt: jogosult) a vállalkozóval vagy az általa javításra kijelölt szervezettel szemben érvényesítheti.

4. §

(1) A jótállási igény a jótállási jeggyel érvényesíthető.

(2) A vállalkozó a jótállási jegyet lakásonként külön-külön köteles kiállítani, és azt az átadás-átvételi eljárás során a jogosultnak átadni.

(3) A jótállási jegynek tartalmaznia kell

a) a jótállás körébe tartozó lakás, a lakást kiszolgáló helyiségek és épületrészek, valamint épületszerkezetek és berendezések meghatározását,

b) a jogosultat a jótállás alapján megillető jogokat, azok érvényesíthetőségének határidejét és feltételeit,

c) a vállalkozó és az általa a javításra kijelölt szervezet nevét és címét,

d) az átadás-átvételi eljárás befejezésének időpontját.

(4) A jótállási jegynek utalnia kell arra, hogy a jótállás a jogosult törvényből eredő jogait nem érinti.

(5) A jótállási jegy szabálytalan kiállítása vagy a jogosult részére történő átadásának elmaradása nem érinti a jótállási kötelezettségvállalás érvényességét.

5. §

(1) A vállalkozó a bejelentett jótállási igény alapján tizenöt napon belül köteles a hibát megvizsgálni és a jogosult igényéről nyilatkozni.

(2) A javítást, a cserét, a munka újbóli elvégzését úgy kell teljesíteni, hogy az lehetőség szerint a lakóépület, illetőleg a lakás használatát ne akadályozza.

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba; rendelkezéseit a hatálybalépését követően kötött építési szerződésekre, illetve építési szerződés hiányában a hatálybalépését követően megkezdett építési-szerelési munkákra kell alkalmazni.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a lakásépítéssel kapcsolatos kötelező jótállásról szóló 53/1987. (X. 24.) MT rendelet hatályát veszti.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet

a 181/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

1. A lakások és a lakóépületek kötelező jótállás alá tartozó épületszerkezetei:

a) a lakóépület alapjai, fal- és födém szerkezetei,

- b) a lakások burkolatai (ideértve a festést, a mázolást, tapétázást is),
- c) a lakóépület nyílászáró szerkezetei, korlátjai és mellvédjei,
- d) a lakóépület kéményei,
- e) a lakóépület tetőzete és az azon levő tetőfelépítmények,
- f) a lakóépületen levő ereszcsonnak és esővízlefolyó vezetékek,
- g) a lakóépület szigetelése és a külső vakolat.

2. A kötelező jóállás alá tartozó lakás- és épületberendezések:

- a) a főzőkészülék (tűzhely, főzőlap stb.),
- b) a fűtőberendezés (egyedi kályha, konvektor, elektromos hőtároló kályha stb.),
- c) a melegvízellátó berendezés (gáz-vízmelegítő, villanybojler, fürdőkályha),
- d) az épületgépészeti és egészségügyi berendezések (falikút, mosogató, fürdőkád, zuhanyozó, mosdó, WC-tartály, WC-csésze stb. a hozzá tartozó szerelvényekkel),
- e) a szellőztető berendezés (páraelszívó stb.),
- f) a beépített bútor (beépített ruhásszekrény, konyhaszekrény stb.),
- g) a redőny, vászonroló, napvédő függöny,
- h) a csengő és a kaputelefonnak a lakásban levő készüléke, valamint a kaputelefon és felcsengető berendezés a vezetékhálózattal,
- i) a lakás elektromos vezetékeihez tartozó kapcsolók és csatlakozóalkak,
- j) a központi fűtő- és melegvíz-szolgáltató berendezés a hozzá tartozó szerelvényekkel, ideértve a lakásban levő vezetékszakaszt és fűtőtesteket (radiátor stb.) is, kivéve a közüzemi szolgáltató által jóváírással vagy üzemeltetésre átvett vezetékeket és berendezési tárgyakat,
- k) a víz-, szennyvíz- és gázvezeték a hozzá tartozó szerelvényekkel, ideértve a lakásban levő vezetékszakaszt is, a hozzá tartozó szerelvényekkel; gázvezeték esetén a közüzemi szolgáltató által jóváírással vagy üzemeltetésre átvett vezetékek és berendezési tárgyak kivételével,
- l) az elektromos vezeték és érintésvédelmi rendszere a lakásban levő vezetékszakaszt és szerelvényeket is ideértve, kivéve a közüzemi szolgáltató által jóváírással vagy üzemeltetésre átvett méretlen készüléket és fogyasztásmérőt,
- m) a lakást szolgáló szellőztető berendezés és a klíma-berendezés,
- n) a központi antenna és erősítő berendezései, ideértve a lakásban levő vezetékszakaszt és csatlakozóalkat is,
- o) a személy- és teherfelvonó,
- p) a háztartásban keletkező hulladék gyűjtésére szolgáló berendezés,
- q) a lakást szolgáló kút a hozzá tartozó szerelvényekkel,
- r) a lakásban keletkezett házi szennyvíznek a telekhatáron belüli elhelyezésére, illetőleg elszikkasztására szolgáló berendezés.

2. számú melléklet

a 181/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

A lakóépületnek a lakásokat kiszolgáló kötelező jóállás alá tartozó helyiségei és részei:

- a) tetőterasz,
- b) pince- és padlástér vagy tüzelőtároló,
- c) kapualj,
- d) lépcsőház,
- e) folyosók és függőfolyosók,
- f) központi berendezések helyiségei,
- g) mosókonyha,
- h) szárítóhelyiség,
- i) gyermekocsi- és kerékpártároló helyiség,
- j) hulladéktároló helyiség,
- k) gépkocsitároló helyiség (garázs, teremgarázs).

A Kormány 182/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Nbtv.) 77. §-a (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Nbtv. 8. §-a (1) bekezdésének d) pontjára figyelemmel — az európai integrációval kapcsolatos jogharmonizációs feladat teljesítése érdekében — a következőket rendeli el:

1. §

(1) A biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. §-ának d) pontja helyébe a következő pont lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„d) okmányvédelmi rendszerterv: a biztonsági okmány okmányvédelmi kategóriájához igazodó általános követelményrendszert leíró dokumentum.”

(2) A Rendelet 1. §-a a következő g)–i) pontokkal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában)

„g) az 1. számú melléklet I. részében felsorolt biztonsági okmányok az Európai Unió által a tagállamok részére egységesen, kötelezően és részleteiben meghatározott formai és biztonsági jellemzőkkel bíró okmányok,

h) az 1. számú melléklet II. részében felsorolt biztonsági okmányok azon — nemzeti fejlesztési hatáskörbe tartozó — biztonsági okmányok, amelyekre vonatkozóan:

ha) az Európai Unió minimum okmánybiztonsági követelményeket fogalmaz meg, vagy

hb) a közösségi vívmányok formai, tartalmi követelményeket, vagy

hc) alapvető biztonsági elvárásokat határoznak meg,

i) az 1. számú melléklet III. részében felsorolt biztonsági okmányok közé azon — teljes mértékben nemzeti hatáskörben maradó — biztonsági okmányok tartoznak, amelyek kívül esnek a g)—h) pontban megjelölt biztonsági okmányok körén.”

2. §

A Rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. § (1) A biztonsági okmányok vonatkozásában a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (a továbbiakban: Szakszolgálat) látja el

a) az okmányvédelmi rendszerterv kidolgozásával,

b) a biztonsági okmány előállításának engedélyezésével,

c) a biztonsági okmány előállítójának kiválasztása során az okmány-előállítás biztonságával, valamint

d) a biztonsági okmányvédelem hatósági felügyeletével kapcsolatos feladatokat.

(2) Az 1. számú melléklet I. részében meghatározott biztonsági okmányok tekintetében a Szakszolgálat okmányvédelmi rendszertervet nem készít. Ezen okmányok esetében átveszi és kezeli az Európai Unió biztonsági követelményeinek megfelelő minősítésű és jelölésű — a biztonsági okmányok védelmére, előállítására vonatkozó — adatokat és dokumentumokat (a továbbiakban: EU minősített specifikációk), és azok alapján elkészíti a biztonsági okmány okmányvédelmi tervét.”

3. §

A Rendelet 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A 3. §-ban meghatározott hatósági jogköröket első fokon a Szakszolgálat szervezetében működő Szakértői Intézet (a továbbiakban: Szakértői Intézet) gyakorolja.”

4. §

A Rendelet 6. §-ának (3)—(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az 1. számú melléklet II—III. részében felsorolt biztonsági okmányok okmányvédelmi rendszertervét és az ellenőrzésükre vonatkozó szempontokat a Szakszolgálat határozza meg. Az 1. számú melléklet II. része alatti biztonsági okmányok esetében figyelembe kell venni a vonatkozó közs-

ségi előírásokat. Az 1. számú melléklet II—III. része szerinti biztonsági okmányok vonatkozásában a kibocsátó gondoskodik a biztonsági okmány okmányvédelmi tervének az okmányvédelmi rendszertervben meghatározottak alapján történő elkészíttetéséről. A Szakszolgálat a biztonsági okmány okmányvédelmi tervét elbírálja és az előállítást okmányvédelmi szempontból engedélyezi. Az engedélyezés során a Szakszolgálat új védelmi elemek beépítését, az előállítási technológia módosítását előírhatja, vagy arra javaslatot tehet.

(4) Az 1. számú melléklet I. része alatti biztonsági okmányok előállítása tekintetében az EU minősített specifikációk alapján a Szakszolgálat készíti el az okmányvédelmi tervet, amelynek során — amennyiben erre a közösségi előírások lehetőséget biztosítanak — jogosult az EU minősített specifikációk által előírtakon túl új védelmi elemek beépítésére. Az előállítás engedélyezése az okmányvédelmi terv alapján történik.”

5. §

(1) A Rendelet 7. §-a (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Biztonsági okmány, illetve az annak előállításához szükséges okmányalkatrészek előállításával csak olyan szervezet bízható meg, amely rendelkezik)

„a) az 1. számú melléklet I. része alatti biztonsági okmányok esetében a Szakszolgálat által elkészített okmányvédelmi tervben, az 1. számú melléklet II—III. része alatti biztonsági okmányok esetében pedig a Szakszolgálat által elkészített okmányvédelmi rendszertervben szereplő előírások teljesítéséhez szükséges műszaki, technikai, technológiai feltételekkel,”

(2) A Rendelet 7. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az „A” és „B” védelmi kategóriába tartozó biztonsági okmányt előállító szervezet kiválasztása során az (1) bekezdés a) pontja szerinti feltételek vizsgálatát a kibocsátó a Szakértői Intézet bevonásával folytatja le.”

6. §

A Rendelet 8. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kibocsátó az „A” kategóriába sorolt biztonsági okmányok előállításának megkezdéséről tájékoztatja a Szakszolgálatot.”

7. §

(1) A Rendelet 9. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Szakszolgálat a szakértői tapasztalatok, valamint az okmány-előállítás technológiájának fejlődése ismereté-

ben időszakonként vizsgálja a biztonsági okmányokat, és véleményezi azok védettségének színvonalát. Az eredményről a kibocsátót tájékoztatja, és okmányvédelmi szempontból szükségessé váló változtatásokat kezdeményez. Az 1. számú melléklet I. és II. részében foglalt biztonsági okmányok vonatkozásában a Szakszolgálat az okmányvédelmi szempontból szükségesnek ítélt változtatásokat az Európai Unióval történő kapcsolattartásra kijelölt, illetékes szervezet felé jelzi.”

(2) A Rendelet 9. §-a (4) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A hatósági ellenőrzés során a Szakszolgálat)

„c) az engedély nélkül, vagy a 7. § (2) bekezdésében meghatározott eljárás figyelmen kívül hagyásával kiválasztott előállító által előállított, vagy a 6. § (5) bekezdésében meghatározott engedély nélkül kitöltött, érvényesített biztonsági okmány esetén kötelezheti a kibocsátót a feltárt hiányosságok megszüntetésére, szükség esetén a biztonsági okmány forgalomból való kivonására,”

8. §

(1) A Rendelet 11. §-ának (1)—(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A biztonsági okmányok hamis, hamisított vagy vélhetően hamis változatával kapcsolatos szakértői vizsgálatról külön jogszabály rendelkezik.

(2) A minisztériumok és országos hatáskörű államigazgatási szervek az irányításuk, illetve felügyeletük alatt álló szervezetek tekintetében koordinálják a biztonsági okmányok előállításával és kibocsátásával kapcsolatos tevékenységet. A feladatkörébe tartozó okmányok tekintetében a koordinációs tevékenységet a Nemzeti Vízum- és Okmánybiztonság látja el.”

(2) A Rendelet 11. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) A Szakszolgálat részt vesz az Európai Unió Tanácsa, valamint Bizottsága mellett működő munkacsoportok és szakbizottságok e rendeletben szabályozott feladatokkal kapcsolatos munkájában.”

9. §

A Rendelet 12. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A nem kormányzati hatáskörbe tartozó kibocsátókra vonatkozóan e rendelet szabályait csak a Szakszolgálat főigazgatója és a kibocsátó szerv vezetője vagy az általa megbízott vezető írásbeli megállapodása alapján lehet alkalmazni.”

10. §

A Rendelet 1. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

11. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Rendelet 7. § (3) bekezdése, valamint a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet módosításáról szóló 22/2001. (II. 14.) Korm. rendelet.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

a 182/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

[1. számú melléklet
a 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelethez]

A biztonsági okmányok

I.

1. Vízumbélyeg;
2. vízum elhelyezésére szolgáló különlap;
3. tartózkodási engedélyek, kivéve a II/7. és a III/1.5. pontban foglalt tartózkodási engedélyt;
4. letelepedési engedély.

II.

1. Magánútlevél;
2. hivatalos útlevelek (diplomata, külügyi szolgálati, hajós szolgálati, szolgálati);
3. hat hónapnál hosszabb érvényességi idejű, rövid lejáratú útlevelek;
4. úti okmányként kiadott, útlevelet helyettesítő biztonsági okmányok;
5. személyazonosító igazolvány;
6. meghívólevél magyarországi beutazáshoz és tartózkodáshoz;
7. tartózkodási engedély az Európai Gazdasági Térség állampolgára számára;
8. anyakönyvi kivonat, anyakönyv;
9. vezetői engedélyek;
10. gépjárműforgalmi engedélyek;
11. nemzetközi közúti árufuvarozási engedély;
12. autóbusszal végzett nemzetközi személyszállítási engedély;

13. vezetői tanúsítvány díj ellenében és a közösségi engedéllyel végzett közúti árúszállításához.

III.

1. Személyi és jogosultságot igazoló okmányok

1.1. Jogszabályban meghatározott, a II. részben felsoroltakon túli egyéb, külföldre utazásra, hazatérésre és határátlépésre jogosító okmányok;

1.2. ideiglenes személyazonosító igazolvány;

1.3. személyazonosító igazolvány külföldi részére;

1.4. ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás;

1.5. humanitárius tartózkodási engedély;

1.6. igazolvány menedékes (kérelmező) részére;

1.7. személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány;

1.8. TAJ-szám igazolására szolgáló hatósági igazolvány;

1.9. közgyógyellátási igazolvány;

1.10. az ÁNTSZ hatósági jogkörének gyakorlására jogosító igazolvány;

1.11. hatósági bizonyítvány szociális rászorultságról egészségügyi szolgáltatásra való jogosultsághoz;

1.12. hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítő katonai igazolványa;

1.13. növényvédelmi hatósági igazolvány;

1.14. talajvédelmi hatósági igazolvány;

1.15. erdészeti szolgálati igazolvány;

1.16. természetvédelmi őri szolgálati igazolvány;

1.17. az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség hatósági jogkörének gyakorlására jogosító munkabiztonsági és munkaügyi felügyelői igazolvány, valamint a munkaügyi felügyelői igazolvány;

1.18. vezetői engedély kiadásához szükséges vizsgaigazolás;

1.19. járműkísérő lap és — a jármű tulajdonjogát igazoló — törzskönyv;

1.20. igazolvány a légiközlekedési balesetet kivizsgáló szakmai bizottság tagja, illetve a szakmai kivizsgáló részére;

1.21. szakorvosi, szakfogorvosi, szakgyógyszerész bizonyítványok;

1.22. a „Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége” igazolvány;

1.23. futárigazolványok;

1.24. ARMA katonai szakmai állami nyelvvizsga bizonyítvány;

1.25. STANAG 6001 nyelvvizsga bizonyítvány;

1.26. a HM és az MH szervek hivatásos és szerződéses állománya, továbbá egyes köztisztviselői, közalkalmazottai részére rendszeresített szolgálati, munkáltatói igazolványok, valamint a nyugállományú katonák igazolványa;

1.27. a Hírközlési Felügyelet hatósági ellenőrzésre és intézkedésre feljogosított személyeinek igazolványa;

1.28. büntetés-végrehajtás igazolványai;

1.29. a bírúk, ülnökök, igazságügyi alkalmazottak, valamint az igazságügyi szervek által fenntartott üdülők, bölcsődék és óvodák dolgozóinak igazolványai;

1.30. a Magyar Köztársaság Ügyészsége szolgálati igazolványai;

1.31. állami vezetői igazolvány miniszterek, államtitkárok és helyettes államtitkárok részére;

1.32. igazolvány állami vezetőkkel azonos besorolású személyek részére;

1.33. az országgyűlési képviselők arcképes igazolványa;

1.34. az Országgyűlés elnöke által kinevezett hivatali vezetők részére kiállított arcképes igazolvány;

1.35. felsőoktatási intézmények által kiadott oklevelek;

1.36. állami nyelvvizsga bizonyítvány;

1.37. bizonyítvány alpműveltségi vizsgáról;

1.38. bizonyítvány érettségi vizsgáról;

1.39. diákigazolványok;

1.40. bizonyítvány (szakmai vizsga alapján);

1.41. törzslap külív, belív szakmai vizsgához;

1.42. igazolás alkotmányos alapismeretek vizsgáról;

1.43. a nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állománya részére rendszeresített szolgálati igazolványok, a nemzetbiztonsági szolgálatok közalkalmazottai részére rendszeresített munkáltatói igazolványok;

1.44. a Vám- és Pénzügyőrség szolgálati igazolványai;

1.45. regisztrált mérlegképes könyvelői igazolvány;

1.46. PM szolgálati igazolványok;

1.47. könyvvizsgálói engedély és igazolvány;

1.48. adószakértői igazolvány;

1.49. APEH adóigazolvány;

1.50. szakfordítók és tolmácsok igazolványa;

1.51. kiemelt közgyűjtemények fegyveres biztonsági őrei részére kibocsátott igazolvány;

1.52. az igazságügyi szakértők igazolványai;

1.53. az ügyvédek, az alkalmazott ügyvédek, az ügyvédjelöltek, a külföldi jogi tanácsadók igazolványai;

1.54. a jogtanácsosok, jogi előadók igazolványai;

1.55. a közjegyzők, a közjegyző-helyettesek, a közjegyzőjelöltek, a közjegyzői levéltárosok igazolványai;

1.56. a bírósági végrehajtók, a bírósági végrehajtó helyettesek, a bírósági végrehajtójelöltek, helyettes bírósági végrehajtók igazolványai;

1.57. a Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatának kiegészítő igazolványa;

1.58. megbízólevél a védelmi felkészítés és országmozgósítás feladatainak végrehajtására;

1.59. országos és területi választási szervek objektumaiba belépésre jogosító igazolvány;

1.60. diplomáciai testület és egyéb képviseletek igazolványai;

1.61. igazolvány az Országgyűlési Biztos Hivatala vizsgálati jogosultsággal rendelkező munkatársai részére;

1.62. az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság és igazgatási szervei ellenőreinek ellenőri igazolványa;

1.63. Magyar igazolvány;

- 1.64. Magyar hozzátartozói igazolvány;
- 1.65. a Belügyminisztérium, továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek hivatásos állománya és egyes köztisztviselői részére rendszeresített szolgálati, munkáltatói igazolványok, melyek fegyverviselési és/vagy intézkedési jogosultságot tartalmaznak;
- 1.66. magánnyomozó igazolvány (és ennek ideiglenes változata);
- 1.67. személy- és vagyonőr igazolvány (és ennek ideiglenes változata);
- 1.68. fegyveres biztonsági őrség szolgálati igazolványa;
- 1.69. egyéni vállalkozói igazolvány és pótlapjai;
- 1.70. biztonságtechnikai tervező-szerelő igazolvány (és ennek ideiglenes változata);
- 1.71. fegyvertartási engedély;
- 1.72. lőfegyvertartási engedély jogi személyek részére engedélyezett lőfegyverekre;
- 1.73. vizsgabizonyítvány a fegyverismereti vizsga tényének és eredményének igazolására;
- 1.74. engedély lőfegyver megszerzésére;
- 1.75. fegyver (és lőszer) kísérő igazolvány;
- 1.76. igazolás lőfegyver behozatalára, kivitelére, átszállítására;
- 1.77. hatósági erkölcsi bizonyítvány;
- 1.78. névváltozási okirat;
- 1.79. állampolgársági okirat és bizonyítvány;
- 1.80. a Honvédelmi Minisztérium Munkabiztonsági és Építésügyi Hatósági Hivatal hatósági jogkörének gyakorlására jogosító munkabiztonsági, tűz- és katasztrófavédelmi felügyelői, munkabiztonsági és tűzvédelmi felügyelői, katasztrófavédelmi felügyelői, építésügyi ellenőri, valamint építésfelügyeleti ellenőri igazolványok;
- 1.81. közrendvédelmi terület okmányai;
- 1.82. a honvédelmi miniszter hatáskörébe tartozó katonai szakképesítések szakértői részére kiadott szakértői igazolványok;
- 1.83. közterület-felügyelői igazolvány;
- 1.84. vadászati hatósági igazolvány;
- 1.85. halászati hatósági igazolvány;
- 1.86. földmívelő és földmérő igazolvány;
- 1.87. a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium és a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal hatósági ellenőrzésre és intézkedésre feljogosított személyeinek igazolványa;
- 1.88. a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium, a Közlekedési Főfelügyelet, a Központi Közlekedési Felügyelet, a megyei közlekedési felügyelet és a Polgári Légiközlekedési Hatóság által kiadott felügyeleti igazolványok;
- 1.89. a Magyar Honvédség Közegészségügyi-Járványügyi Szolgálat főfelügyelője, a Magyar Honvédség Közegészségügyi-Járványügyi Szolgálat helyettes főfelügyelője, a Magyar Honvédség Közegészségügyi-Járványügyi Szolgálat felügyelője, a Magyar Honvédség Közegészségügyi-Járványügyi Szolgálat területi felügyelője részére kiadott igazolványok.

2. Védelmet igénylő létesítmények, szervek, intézmények belépési engedélyei, belépésre jogosító igazolványai

- 2.1. Külügyminisztériumi munkáltatói igazolvány és ideiglenes belépő;
- 2.2. belépési engedély az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium épületeibe;
- 2.3. belépési engedély a Foglalkoztatáspolitikai és Munkügyi Minisztérium épületébe;
- 2.4. belépési engedélyek a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium épületébe;
- 2.5. belépési engedély a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium épületébe;
- 2.6. belépési engedély a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium épületébe;
- 2.7. belépési engedély a honvédelmi tárca használatában lévő objektumokba;
- 2.8. az Informatikai és Hírközlési Minisztérium munkatársai részére rendszeresített munkáltatói igazolványok, valamint a minisztérium épületébe belépésre jogosító igazolványok;
- 2.9. belépési engedélyek az Igazságügyi Minisztérium épületébe;
- 2.10. belépési engedély a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium épületébe;
- 2.11. belépési engedély a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma épületeibe;
- 2.12. belépési engedélyek az Oktatási Minisztérium épületébe;
- 2.13. a Pénzügyminisztérium által kibocsátott belépési engedélyek;
- 2.14. a Hírközlési Felügyelet hivatali épületeibe belépésre jogosító igazolványok és belépési engedélyek;
- 2.15. a stratégiai hírközlési szolgáltatók védett objektumaiba belépésre jogosító igazolványok és belépési engedélyek;
- 2.16. belépési engedély a Vám- és Pénzügyőrség objektumaiba;
- 2.17. belépési engedélyek az Országgyűlési Biztos Hivatalába;
- 2.18. belépési engedély a Legfőbb Ügyészség épületébe;
- 2.19. belépési engedély az Alkotmánybíróság épületébe;
- 2.20. belépési engedély a Legfelsőbb Bíróság épületébe;
- 2.21. belépési engedély a Magyar Rádió épületébe;
- 2.22. a Központi Statisztikai Hivatalba történő belépésre jogosító igazolványok;
- 2.23. belépési engedély a Magyar Televízió épületébe;
- 2.24. belépési engedély a Magyar Távirati Iroda épületébe;
- 2.25. belépésre jogosító igazolványok a Paksi Atomerőmű fokozottan őrzött üzemi területére;
- 2.26. belépési engedély a büntetés-végrehajtás objektumaiba;
- 2.27. belépési engedély a Határőrség objektumaiba;
- 2.28. a Miniszterelnöki Hivatal Irodaházába, az Országházba és az Országgyűlés Irodaházába belépésre jogosító igazolványok, állandó belépők;

2.29. a Miniszterelnöki Hivatal működését biztosító egyéb, a 2.28. pontban nem érintett épületbe belépésre jogosító igazolvány, belépő;

2.30. az Országházba történő belépésre jogosító napi belépőjegy;

2.31. a MEH munkáltatói igazolványai;

2.32. belépési engedély a Központi Állami Üdülőbe;

2.33. belépési engedély a köztársasági elnöki rezidenciába;

2.34. belépési engedély a miniszterelnöki rezidenciába;

2.35. a Kormány vendégházaiba belépésre jogosító engedélyek;

2.36. a BM, továbbá a belügyminiszter irányítása alá tartozó szervek köztisztviselői, közalkalmazotti állománya részére rendszeresített szolgálati és munkáltatói igazolványok;

2.37. a BM épületébe alkalmi belépésre jogosító igazolványok;

2.38. a BM Felügyeleti és Ellenőrzési Hivatala hivatásos és köztisztviselői állománya kiegészítő igazolványa;

2.39. belépésre jogosító igazolványok a Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtérre;

2.40. belépésre jogosító igazolványok a Hungaro-Control Magyar Légiforgalmi Szolgálat objektumaiba;

2.41. behajtási és útvonalengedélyek Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtérre;

2.42. a Budapest Ferihegy Nemzetközi Repülőtér területén alkalmazott belterületi gépjárművezetői engedélyek.

3. Egyéb okmányok

3.1. A Kormány által határozatban felsorolt egyéb védett létesítmények, objektumok belépési engedélyei;

3.2. a Kormány által határozatban meghatározott egyes kiemelt jelentőségű események, rendezvények igazolványai, belépési engedélyei.

A Kormány 183/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

**az Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség,
az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi
és Vízügyi Főigazgatóság és a környezetvédelmi
és vízügyi miniszter irányítása alá tartozó területi
szervek feladat- és hatásköréről**

A Kormány az államháztartásról szóló többszörösen módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 88. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. §-a (7) bekezdés *b)* pontjában, továbbá a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 3. §-ának (4) bekezdésében,

és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. §-ának *a)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter (a továbbiakban: miniszter) feladat- és hatáskörébe tartozó — külön jogszabályokban meghatározott — egyes környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi igazgatási feladatokat

a) az Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség,

b) az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság, és

c) a területi szervek

látják el.

Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség

2. §

(1) Az Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség (a továbbiakban: Főfelügyelőség) alapító és felügyeleti szerve a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium).

(2) A Főfelügyelőség

a) a miniszter irányítása alatt működő minisztériumi hivatal, önállóan gazdálkodó, központi költségvetési szerv;

b) illetékessége az ország egész területére kiterjed; székhelye: Budapest;

c) vezetőjét a miniszter nevezi ki és menti fel;

d) szervezeti és működési szabályzatát a miniszter hagyja jóvá.

3. §

A Főfelügyelőség állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében:

a) gyakorolja

aa) a külön jogszabályokban meghatározott első fokú környezetvédelmi, természetvédelmi, valamint vízügyi hatósági, szakhatósági jogköröket,

ab) a külön jogszabályokban meghatározott első fokú környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatósági, szakhatósági jogkörök esetében a másodfokú hatósági jogkört;

b) szolgáltatja a Minisztérium által kért, a kormányzati munka ellátásához szükséges és tevékenysége során keletkezett adatokat;

c) elemzi és értékeli a feladat- és hatáskörét érintő jogszabályok végrehajtását, ideértve a területi szervek hatósági munkáját, a jogerős határozatba foglalt kötelezettségek teljesülését;

d) véleményezi a feladat- és hatáskörét érintő jogszabálytervezeteket;

e) közreműködik a hatósági feladatai során önállóan, egyéb feladatoknál pedig a Minisztérium felkérése alapján a nemzetközi feladatok végrehajtásában;

f) vezeti a külön jogszabályban meghatározott hatósági nyilvántartást.

4. §

A Főfelügyelőség vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság

5. §

(1) Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság) alapító- és felügyeleti szerve a Minisztérium.

(2) A Főigazgatóság

a) a miniszter irányítása alatt működő, önállóan gazdálkodó, központi költségvetési szerv;

b) illetékessége az ország egész területére kiterjed; székhelye: Budapest;

c) vezetőjét a miniszter nevezi ki és menti fel;

d) szervezeti és működési szabályzatát a miniszter hagyja jóvá.

6. §

A Főigazgatóság

a) irányítja a környezetvédelmi és vízügyi feladatokat ellátó területi szervek (a továbbiakban: területi szervek) vízkárelhárítási, környezeti és vízminőségi kárelhárítási tevékenységét;

b) szakmailag irányítja a területi szervek vízügyi hajózási, repülési és távközlési tevékenységét;

c) külön jogszabályban meghatározott értékhatár felett ellátja a vízügyi, környezetvédelmi, természetvédelmi szakterület beruházói feladatait;

d) szervezi és szakmailag összehangolja — a d) pontban foglaltak kivételével — a területi szervek beruházási, fenntartási, üzemeltetési feladatait az állam tulajdonában és e szervek vagyonkezelésében lévő területek és létesítmények tekintetében;

e) szervezi és ellátja külön jogszabály szerinti rendkívüli helyzetekben a víziközmű szolgáltatás, a mezőgazdasági vízszolgáltatás, illetve a vízellátás biztonságával kapcsolatos feladatok operatív végrehajtását;

f) közreműködik

fa) a jóváhagyott vagyonkezelési stratégia alapján a miniszter vagyonkezelési tevékenységében,

fb) a nemzeti park igazgatóságok vagyonkezelésében lévő területek kezelésében, fenntartásában, valamint

fc) a vízrajzi és a terület szervek informatikai feladatainak irányításában, és

fd) a környezetvédelmi és vízügyi közgyűjtemények felügyeletében.

7. §

A Főigazgatóság

a) szakértőként közreműködik [Áe. 32. § (2) bekezdés] — a Főfelügyelőség megkeresése esetén — a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi hatósági, szakhatósági eljárásokban;

b) ellátja az Országos Környezeti Kármentesítési Programmal kapcsolatos, a Minisztérium által irányított projektek beruházási feladatait.

8. §

(1) A Főigazgatóság állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében

a) valamennyi szakterület tekintetében

aa) közreműködik a szakmapolitikák, stratégiák, koncepciók és a jogszabályok szakmai előkészítésében, az átfogó országos tervek kidolgozásában, a nemzetközi és magyarországi pénzügyi alapokból támogatott projektek végrehajtásában,

ab) közreműködik a nemzetközi együttműködésből, az Európai Unióhoz (a továbbiakban: EU) történő csatlakozásig a csatlakozásból, a csatlakozás után pedig a tagságból, valamint a nemzetközi pénzügyi források igénybevételeből adódó feladatok ellátásában,

ac) közreműködik a kutatás-műszaki fejlesztési tevékenység operatív feladatainak ellátásában,

ad) közreműködik a települési szennyvizek tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok elkészítésében és megvalósításában,

ae) szervezi és működteti az információs rendszereket;

b) a környezetvédelmi szakterület tekintetében

ba) ellátja a környezeti monitoring rendszerek fejlesztésével és üzemeltetésével kapcsolatos koordinációs és operatív feladatokat,

bb) közreműködik a környezet állapotának elemzésében, értékelésében és a vizek minősítési rendszere szempontjainak meghatározásában,

bc) üzemelteti a központi laboratóriumot és a referencia központot, Nemzeti Referencia Központként együttműködik az EU hasonló feladatot ellátó szervezeteivel,

bd) végzi a területi szervek laboratóriumainak koordinációját, szervezi a laboratóriumi fejlesztéseket és a továbbképzéseket, megszervezi, lebonyolítja és kiértékeli a laboratóriumok interkalibrációját,

be) koordinálja a környezeti hatásvizsgálat, a környezetvédelmi felülvizsgálat és teljesítményértékelés módszertanának fejlesztését és területi alkalmazását,

bf) közreműködik az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás végrehajtásának értékelésében, továbbá ehhez kapcsolódóan ellátja a határokon áttérjedő hatások elemzésével összefüggő feladatokat,

bg) közreműködik a vizek minőségének javítására irányuló tevékenység koordinációjában, és a vizekbe bocsátott veszélyes anyagok kibocsátását mérséklő szennyezés csökkentési tervek kidolgozásában, megvalósításában,

bh) közreműködik a levegőtisztaság-védelmi nemzetközi projektek végrehajtásában,

bi) közreműködik a zajtérképezéssel, zajcsökkentési akcióprogramok kidolgozásával kapcsolatos feladatok végrehajtásában,

bj) koordinálja a területi és települési hulladékgazdálkodási tervezést,

bk) részt vesz az átfogó hulladékgazdálkodási programok kidolgozásában, a végrehajtás operatív feladatainak elvégzésében és elemzésében,

bl) közreműködik a települési hulladék kezelésével kapcsolatos nemzetközi és hazai programok előkészítésében,

bm) közreműködik a környezet-egészségügyi programok kidolgozásában és megvalósításában,

bn) közreműködik a környezetet érő károk elhárítására irányuló környezetbiztonsági feladatok meghatározásában;

bo) részt vesz a területi szervek operatív feladatai szakmai koordinációjában;

c) a természetvédelmi szakterület tekintetében

ca) közreműködik a természetvédelmi oltalom alatt álló értékek vizsgálatában, illetve a védett természeti területeket veszélyeztető hatások okainak feltárásában, koordinálja a megelőzéssel, elhárítással összefüggő intézkedéseket,

cb) figyelemmel kíséri és elemzi az önkormányzatok és civil szervezetek természetvédelemmel kapcsolatos szakmai tevékenységét,

cc) közreműködik a természetvédelmi tervek készítésével kapcsolatos tevékenységben,

cd) részt vesz a körzeti erdőtervek és körzeti vadgazdálkodási tervek véleményezésében,

ce) részt vesz a természeti értékek és területek védelem alá helyezésének előkészítésében,

cf) előkészíti a védett természeti területek egyedi birtokügyeinek intézését,

cg) ellátja a fenntartható turizmus fejlesztésével kapcsolatos természetvédelmi feladatokat;

d) a vízügyi szakterület tekintetében

da) figyelemmel kíséri és értékeli a közműves vízellátás és szennyvíztisztítás országos és regionális helyzetét, ideértve a települési önkormányzatok vízellátási, szennyvízelvezetési és tisztítási feladatait, valamint az ipari vízgazdálkodást,

db) javaslatot dolgoz ki a vízkárelhárítási és vízminőségi kárelhárítási célt szolgáló védekezési eszközök, gépek,

berendezések és felszerelések, jégtörő hajópark és a vízügyi távközlés működtetésére, fejlesztésére,

dc) figyelemmel kíséri a vízigények és vízkészletek közötti egyensúlyt.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a Főigazgatóság

a) ellátja az ágazati céllelőirányzatok működésével, illetve működtetésével kapcsolatos külön jogszabályokban meghatározott feladatokat;

b) közreműködik a tájékoztatási, továbbképzési, ismeretterjesztési, oktatási, nevelési és szakképzési feladatok ellátásában;

c) biztosítja a természetvédelmi, a gát- és csatornaőri szolgálat egyenruházati és technikai ellátását, szervezi tagjainak vizsgáztatását, továbbképzését;

d) közreműködik a területi szervek számviteli munkájának irányításában, felügyeletében, koordinálja a beszámolási és könyvvizetési kötelezettségből eredő feladatok ellátását, az éves költségvetések összeállításának összegezését.

9. §

A Főigazgatóság az alaptevékenységén túlmenően csak ingatlan bérbeadás, üzemeltetés és ingatlankezelés vállalkozási tevékenységet folytathat, olyan körben amely nem akadályozza az alaptevékenysége ellátását. A vállalkozási tevékenységből származó bevételek együttes összege két egymást követő évben nem haladhatja meg — a költségvetési támogatást is magába foglaló — ténylegesen teljesített összbevételek egyharmadát.

Területi szervek

10. §

A miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi igazgatás területi feladatait, ha jogszabály másként nem rendelkezik

a) a környezetvédelmi felügyelőségek,

b) a vízügyi felügyelet [a továbbiakban az a)–b) együtt: felügyelőség],

c) a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok,

d) a nemzeti park igazgatóságok látják el.

Felügyelőség

11. §

(1) A felügyelőség

a) miniszter irányítása alatt működő területi államigazgatási szerv, önálló jogi személy, központi költségvetési szerv;

b) államigazgatási eljárásban felettes szerve a Főfelügyelőség;

c) elnevezését és székhelyét a rendelet *melléklete* tartalmazza, illetékességi területét a miniszter rendeletben állapítja meg;

d) vezetőjét az államtitkár nevezi ki, és gyakorolja a munkáltatói jogkört;

e) szervezeti és működési szabályzatát, valamint éves munkatervét az államtitkár hagyja jóvá.

(2) A felügyelőség vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

(3) Gazdálkodási jogkörét tekintve

a) a környezetvédelmi felügyelőség önállóan,

b) a vízügyi felügyelet részben önállóan

gazdálkodó költségvetési szerv.

(4) A vízügyi felügyelet gazdálkodási feladatait az illetékességi területén működő környezetvédelmi felügyelőség látja el.

Környezetvédelmi felügyelőség

12. §

(1) A környezetvédelmi felügyelőség állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében, ha jogszabály másként nem rendelkezik:

a) gyakorolja az elsőfokú környezetvédelmi hatósági, szakhatósági jogköröket;

b) működteti a saját, valamint a vízügyi felügyelet hatósági tevékenységének ellátásához szükséges laboratóriumot;

c) vezeti a külön jogszabályok szerinti nyilvántartásokat;

d) ellátja

da) a miniszter által meghatározott feladatmegosztás szerint, a környezet állapotának és használatának figyelemmel kíséréséhez, igénybevételi és terhelési adatainak méréséhez, gyűjtéséhez, feldolgozásához és nyilvántartásához kialakított környezetvédelmi mérő-, észlelő-, ellenőrző hálózat (monitoring), valamint az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (a továbbiakban együtt: Információs Rendszer) működtetéséhez szükséges — hatáskörébe utalt — területi, valamint

db) a jogerős hatósági határozaton alapuló ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott feladatokat;

e) összegyűjti és az Információs Rendszer rendelkezésére bocsátja az annak működéséhez szükséges — feladatkörével összefüggő — adatokat, továbbá együttműködik más ellenőrző és információs rendszerekkel;

f) közreműködik

fa) a hatósági jellegű nemzetközi feladatok végrehajtásában,

fb) a települési szennyvizek tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok előkészítésében és megvalósításában;

g) véleményezi

ga) a települési önkormányzatok környezetvédelmi tárgyú rendelet- és határozattervezeteit, a környezet állapotát érintő terveinek tervezetét és a környezetvédelmi programokat,

gb) a kiemelt térségekre vonatkozó, a megyei kistérségi területfejlesztési koncepciót és programot, a kiemelt térségi és a megyei területrendezési tervet, a helyi építésügyi szabályzatokat, valamint a településrendezési terveket,

gc) a felszámolási, végelszámolási eljárásban a környezeti károsodások, terhek rendezését elrendelő határozat végrehajtására a felszámoló által kötött szerződést, közbeszámoló mérleget, vagyonfelosztási javaslatot;

h) hozzáférhetővé teszi a környezet állapotáról szerzett adatokat, és megfelelő tájékoztatást ad azokról;

i) segíti az illetékességi területén működő önkormányzatokat környezetvédelmi hatósági feladataik ellátásában;

j) együttműködik a Belügyminisztérium illetékes területi főépítési irodáival az irodák külön jogszabályban meghatározott területrendezési, építészeti érték védelmével és építésügyi igazgatással kapcsolatos egyes feladatait illetően;

k) részt vesz a környezeti tudat- és szemléletformáló feladatok ellátásában.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a környezetvédelmi felügyelőség

a) javaslatot tesz az ország területének a légszennyezettség mértéke alapján zónákba (agglomerációkba) történő besorolására;

b) a határértéket meghaladó légszennyezettségű településekre, térségekre és zónákra intézkedési programot készít, nyilvánosságra hozza, irányítja és végrehajtja azt;

c) közreműködik a füstködriadó (szmogriadó) terv kidolgozásában, a riadó kezdeményezésében és a terv végrehajtásában;

d) vízvédelmi intézkedési programot és szennyezéscsökkentési intézkedési tervet dolgoz ki;

e) egyedi vízgyűjtő-területi határértéket állapít meg;

f) területi hulladékgazdálkodási tervet készít;

g) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

Vízügyi felügyelet

13. §

(1) A vízügyi felügyelet állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében,

a) ha jogszabály másként nem rendelkezik gyakorolja az elsőfokú vízügyi hatósági, szakhatósági jogköröket;

b) vezeti a külön jogszabályok szerinti nyilvántartásokat;

c) ellátja a jogerős hatósági határozaton alapuló ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéssel kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott feladatokat;

d) összegyűjti és az Információs Rendszer rendelkezéseire bocsátja az annak működéséhez szükséges — feladatkörével összefüggő — adatokat, továbbá együttműködik más ellenőrző és információs rendszerekkel;

e) közreműködik a hatósági jellegű nemzetközi feladatok végrehajtásában,

f) véleményezi a kiemelt térségekre vonatkozó, a megyei kistérségi területfejlesztési koncepciót és programot, a kiemelt térségek és a megyei területrendezési tervet, a helyi építészeti szabályzatokat, valamint a településrendezési terveket;

g) segíti az illetékességi területén működő önkormányzatokat vízügyi hatósági feladatai ellátásában;

h) ellátja a Területi Vízgazdálkodási Tanács működésével kapcsolatos feladatokat.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a vízügyi felügyelet

a) közreműködik a vízvédelmi intézkedési program és szennyezéscsökkentési intézkedési terv kidolgozásában;

b) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

Környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság

14. §

A környezetvédelmi és vízügyi igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság)

a) a miniszter irányítása alatt működő önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó, központi költségvetési szerv;

b) vízkárelhárítási, környezeti és vízminőségi kárelhárítási tevékenységét a Főigazgatóság irányítja;

c) elnevezését és székhelyét a rendelet melléklete tartalmazza, illetékességi területét a miniszter rendeletben állapítja meg;

d) vezetőjét az államtitkár nevezi ki, és gyakorolja a munkáltatói jogkört;

e) szervezeti és működési szabályzatát, valamint éves munkatervét az államtitkár hagyja jóvá.

15. §

(1) Az Igazgatóság állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében

a) koordinálja, illetőleg közreműködik a működési területe vízgazdálkodását érintő koncepciók és tervek elkészítésében;

b) gondoskodik a közcélú, állami és önkormányzati, továbbá saját célú vízellátási létesítmények fejlesztési, üzemeltetési összhangjának megteremtéséről;

c) közreműködik

ca) a nemzetközi, különösen a határvízi egyezményekből adódó feladatok ellátásában,

cb) a települési szennyvizek tisztításával és ártalommentes elhelyezésével kapcsolatos nemzeti és regionális programok elkészítésében,

cc) a Környezetvédelmi alap célfeladatok fejezeti kezelésű előirányzat (a továbbiakban: KAC) és Vízügyi cél-előirányzat felhasználásával és ellenőrzésével kapcsolatos — külön jogszabály szerinti, illetőleg a miniszter által meghatározott — feladatokban,

cd) a környezetvédelmi és vízügyi kutatási, oktatási, nevelési és ismeretterjesztési tevékenységben;

d) vezeti a külön jogszabály szerinti nyilvántartásokat;

e) ellátja — a miniszter által meghatározott feladatmegosztás szerint — az Információs Rendszer működtetéséhez szükséges — hatáskörébe utalt — területi feladatokat;

f) összegyűjti és az Információs Rendszer rendelkezéseire bocsátja az annak működéséhez szükséges — feladatkörével összefüggő — adatokat, továbbá együttműködik más ellenőrző és információs rendszerekkel;

g) együttműködik a területi önkormányzatokkal a vízgazdálkodási feladatok megoldásában.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl az igazgatóság

a) szakértőként közreműködik [Áe. 32. § (2) bekezdés] — a vízügyi felügyelet megkeresése esetén — a vízügyi hatósági, szakhatósági eljárásokban;

b) ellátja

ba) a távlati ivóvízbázisok védelmével kapcsolatos — külön jogszabályokban meghatározott — fenntartói,

bb) a vízrajzi tevékenységgel kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott,

bc) a vízkárelhárítással, környezeti és vízminőségi kárelhárítással kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott feladatokat;

c) a működteti

ca) külön jogszabály alapján az e feladat ellátására át nem adott kizárólagos állami tulajdonban lévő vízellátási létesítményeket, és

cb) az állami tulajdonú vizek vízellátási létesítmények kezelésének ellátásához szükséges laboratóriumokat;

d) végzi a kezelésében lévő állami tulajdonú természetes vizek szabályozását, mederfenntartását, partvédelmét;

e) gondoskodik a kezelésében lévő vizeken

ea) a víziút és a szükségkikötők rendeltetésre alkalmas állapotban tartásáról, fejlesztéséről,

eb) a hajóút kijelöléséről, kitűzéséről, a víziközlekedés irányítására szolgáló jelek kihelyezéséről és üzemeltetési azokat, a Központi Közlekedési Felügyelet rendelkezése alapján kihelyezett jelekkel együtt,

ec) a vízminőségvédelmi nádgazdálkodásról;

f) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

16. §

(1) Az Igazgatóság az alaptevékenységén túlmenően vállalkozási tevékenységet az alapítóokiratában tételesen

megjelölt körben folytathat, amely nem akadályozhatja alaptevékenysége ellátását.

(2) A vállalkozási tevékenységekből származó bevételek együttes összege két egymást követő évben nem haladhatja meg — a költségvetési támogatást is magában foglaló — ténylegesen teljesített összbevételek egyharmadát.

Nemzeti park igazgatóság

17. §

A nemzeti park igazgatóság (a továbbiakban: NPI)

a) a miniszter irányítása alatt működő államigazgatási szerv, önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó, központi költségvetési szerv;

b) államigazgatási eljárásokban felettes szerve a Főfelügyelőség;

c) elnevezését és székhelyét a rendelet melléklete tartalmazza, illetékességi területét a miniszter rendeletben állapítja meg;

d) vezetőjét az államtitkár nevezi ki, és gyakorolja a munkáltatói jogkört;

e) szervezeti és működési szabályzatát, valamint éves munkatervét az államtitkár hagyja jóvá.

18. §

(1) Az NPI állami feladatként ellátandó alaptevékenysége körében

a) gyakorolja a külön jogszabályokban meghatározott elsőfokú

aa) a természetvédelmi hatósági, szakhatósági, és

ab) a tájvédelmi szakhatósági jogköröket;

b) véleményezi

ba) a kiemelt térségekre vonatkozó, a megyei és a kistérségi területfejlesztési koncepciót és programot, a kiemelt térségek és a megyei területrendezési tervet, a helyi építésügyi szabályzatot, valamint a településrendezési terveket, és

bb) a helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartási tervét és a település külterületének belterületbe vonását;

c) szervezi és irányítja az igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatát, továbbá segíti az önkormányzati természetvédelmi őrszolgálatot;

d) működteti a feladatkörével összefüggő területi monitoring és információs rendszert, együttműködik más információs és ellenőrző rendszerekkel;

e) természetvédelmi bemutató, ismeretterjesztő, oktatási célú, valamint turisztikai létesítményeket tart fenn és működtet, közreműködik a természetvédelmi kutatási, oktatási, nevelési és ismeretterjesztési tevékenységekben;

f) közreműködik a KAC kezelésével kapcsolatos — külön jogszabály szerinti, illetve a miniszter által meghatározott — feladatokban;

g) segítséget nyújt a természet védelmével kapcsolatos feladatok ellátásához a helyi önkormányzatoknak;

h) együttműködik a Belügyminisztérium illetékes területi főépítési irodáival az irodák külön jogszabályban meghatározott területrendezési, építészeti érték védelmével és építésügyi igazgatással kapcsolatos egyes feladatait illetően;

i) kapcsolatot tart természetvédelmi kezelési feladatokat ellátó más szervezetekkel és természetes személyekkel.

(2) Az NPI az (1) bekezdésben foglaltakon túl

a) ellátja

aa) a vagyonkezelő feladatokat a kincstári vagyonkörbe tartozó, vagyonkezelésében lévő védett természeti területek tekintetében, valamint

ab) a védett természeti értékek, védett természeti területek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat, kivéve, amelyeket más szerv vagy természetes személy köteles ellátni, és

ac) a területek védetté nyilvánításával, továbbá az érzékeny természeti területek létesítésével kapcsolatos — külön jogszabályokban meghatározott — feladatokat;

b) elkészíti

ba) a fokozottan védett, megkülönböztetett védelmet igénylő, illetőleg a környezeti ártalmak által közvetlenül veszélyeztetett barlangok állapotfelmérését, valamint

bb) a természetvédelmi kezelési terveket;

c) előkészíti a védett növény- és állatvilág fenntartására, kezelésére vonatkozó tervet;

d) megállapítja és nyilvántartja az egyedi tájértékeket;

e) gondoskodik az elkobzott természeti értékek őrzéséről;

f) közreműködik

fa) az erdővagyonvédelmi tevékenységben, és

fb) a természetvédelmi szempontból védetté nem nyilvánított természetes növény- és állatvilág (vadászható, halászható vad- és halfajok, az ősi hazai háziasított állatfajok, fajták és ezek génkészletei) védelmében;

g) figyelemmel kíséri a természet és élővilág állapotát;

h) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály a feladatkörébe utal.

19. §

(1) Az NPI az alaptevékenységén túlmenően vállalkozási tevékenységet az alapítóokiratában megjelölt körben folytathat, amely nem akadályozhatja alaptevékenysége ellátását.

(2) A vállalkozási tevékenységekből származó bevételek együttes összege két egymást követő évben nem haladhatja meg — a költségvetési támogatást is magában foglaló — ténylegesen teljesített összbevételek egyharmadát.

Záró rendelkezések

20. §

(1) Ez a rendelet 2004. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit

- a) hatósági ügyekben a már megindult eljárásokra,
- b) egyebekben

a folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az Országos Vízügyi Főigazgatóság, valamint a vízügyi igazgatóságok feladat- és hatásköréről szóló 234/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet, és a környezetvédelmi felügyelőségek, valamint nemzeti park igazgatóságok, továbbá a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőség feladat- és hatásköréről szóló 211/1997. (XI. 26.) Korm. rendelet hatályát veszti.

(3) A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvényben (a továbbiakban: Vgtv.), valamint e rendeletben meghatározott, a vízgazdálkodással összefüggő vízügyi hatósági hatásköröket és a hatósági jogkört

a) a vízügyi igazgatási szervek (a továbbiakban: vízügyi hatóság),

b) a helyi önkormányzatok jegyzői gyakorolják.

(2) Vízügyi hatósági jogkörben első fokon — ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik — az illetékes vízügyi felügyelet, másodfokon az Országos Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőség jár el.

(3) A helyi vízgazdálkodási hatósági jogkört első fokon a települési önkormányzat jegyzője, másodfokon az illetékes közigazgatási hivatal vezetője gyakorolja.”

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

Melléklet

a 183/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

I.

*A környezetvédelmi felügyelőségek
elnevezése és székhelye*

Észak-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, Győr
Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség,
Szombathely

Közép-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség,
Székesfehérvár

Dél-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, Pécs
Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőség,
Budapest

Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi Felügyelőség, Baja

Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség,
Nyíregyháza

Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség,
Szolnok

Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség, Szeged
Észak-magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség,
Miskolc

Tiszaántúli Környezetvédelmi Felügyelőség, Debrecen
Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség, Gyula

II.

*A vízügyi felügyelet
elnevezése és székhelye*

Észak-dunántúli Vízügyi Felügyelet, Győr
Nyugat-dunántúli Vízügyi Felügyelet, Szombathely
Közép-dunántúli Vízügyi Felügyelet, Székesfehérvár
Dél-dunántúli Vízügyi Felügyelet, Pécs
Közép-Duna-völgyi Vízügyi Felügyelet, Budapest
Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Felügyelet, Baja
Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Felügyelet, Nyíregyháza
Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Felügyelet, Szolnok
Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Felügyelet, Szeged
Észak-magyarországi Vízügyi Felügyelet, Miskolc
Tiszaántúli Vízügyi Felügyelet, Debrecen
Körös-vidéki Vízügyi Felügyelet, Gyula

III.

*A környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok
elnevezése és székhelye*

Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Győr

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Szombathely

Közép-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Székesfehérvár

Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Pécs

Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Budapest

Alsó-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Baja

Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Nyíregyháza

Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Szolnok

Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Szeged

Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, Miskolc

Tiszántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság,
Debrecen

Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság,
Gyula

IV.

Az NPI-k elnevezése és székhelye

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, Debrecen
Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, Kecskemét
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Eger
Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósza
Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság, Sarród
Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest
Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Veszprém
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Pécs
Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság, Szarvas
Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Óriszentpéter

A Kormány 184/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

az Egészségügyi Fejlesztési Hitelprogramról és a vissza nem térítendő bankgarancia díjtámogatás feltételeiről

Az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló 2003. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Eüsz.) 35. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az egészségügyi ellátási szerződések pályáztatásával és a pályázatok elbírálásával, valamint a vagyoni biztosítékkal kapcsolatos részletes szabályokról szóló 97/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 9. §-ának (5) bekezdése szerinti jogi személy részére egészségügyi ellátási szerződéskötés esetén az Eüsz. 22. §-ában meghatározott vagyoni biztosíték adásához hitelintézettel kötött garanciaszerződés alapján a bankgarancia díjához — legfeljebb 50 százalékos mértékig — vissza nem térítendő támogatás nyújtható maximum 6 évre, de legfeljebb a bankgarancia időtartamára.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jogi személy részére egy időben csak egy bankgarancia díj támogatás nyújtható.

2. §

(1) Egészségügyi szakellátást egészségügyi ellátási kötelezettség alapján nyújtó társas vállalkozásban, közhasznú társaságban (a továbbiakban: társaság) az Eüsz. 31. § (5) bekezdésében meghatározott állami, önkormányzati társasági részesedés (üzletrész) kizárólag tőkeemelés útján történő megszerzéséhez az Egészségügyi Fejlesztési Hitelprogram keretében — a (2)–(8) bekezdésben foglalt feltételekkel — 15 éves lejáratú kedvezményes kamatozású hitel vehető igénybe.

(2) Kedvezményes hitelre jogosultak az(ok) a társaság(ok), amely(ek)

a) az Áht. 91/A. § (2) bekezdése, illetőleg az Eüsz. 31. § (3) bekezdése alapján megszűnt állami vagy önkormányzati költségvetési szerv megszűnését követően,

b) kizárólag az Eüsz. 31. § (6) bekezdésében meghatározott egészségügyi dolgozókból,

c) egészségügyi szolgáltatás nyújtására alakultak vagy alakulnak (a továbbiakban: tulajdonosi társaság).

Az Eüsz. 31. § (6) bekezdése szerinti egészségügyi dolgozónak kell tekinteni a megszűnt költségvetési szervvel a megszűnéskor közalkalmazotti jogviszonyban állt valamennyi személyt.

(3) A tulajdonosi társaság az (1) bekezdésben meghatározott társaságban részesedés (üzletrész) kizárólag tőkeemelés útján történő megszerzéséhez kedvezményes hitelt csak egyszer vehet igénybe.

(4) A kedvezményes hitel legmagasabb összege az (1) bekezdés szerinti társaság alapításkori jegyzett tőke értékének járóbeteg-szakellátás területén legfeljebb 90 százaléka, fekvőbeteg-szakellátás területén legfeljebb 75 százaléka.

(5) Ha az (1) bekezdés szerinti társaságban az Eüsz. 31. § (5) bekezdésében meghatározott állami, önkormányzati társaságban részesedés (üzletrész) kizárólag tőkeemelés útján történő megszerzésére több tulajdonosi társaság igényel kedvezményes hitelt, a kedvezményes hitelek együttes összege akkor sem haladhatja meg a (4) bekezdés szerint számított összeget.

(6) A tulajdonosi társaság járóbeteg-szakellátás területén korlátozott felelősségű vagy részvénytársasági formában, fekvőbeteg-szakellátás területén kizárólag részvénytársasági formában jogosult a kedvezményes hitel felvételére, ha a társasági szerződésben vagy alapszabályában rögzített módon lehetőséget ad a megszűnt költségvetési szervvel a megszűnéskor közalkalmazotti jogviszonyban állt valamennyi személynek a tulajdonosi társaságba történő belépésre vagy az alapításra.

(7) A kedvezményes hitelhez a tulajdonosi társaságnak minimálisan 10 százalékos saját erővel kell rendelkeznie.

(8) A kedvezményes hitelhez a Hitelgarancia Rt. által nyújtott legfeljebb 80 százalékos készfizető kezességvállalás kapcsolódhat.

3. §

(1) A kedvezményes hitel igényléséhez a tulajdonosi társaságnak mellékelnie kell:

a) cégbejegyzését, illetőleg előtársaság esetén a társasági szerződést (alapító okiratot, alapszabályt) és a cégbejegyzés iránti kérelem másolatát;

b) az Áht. 91/A. § (2) bekezdése, illetőleg az Eüsz. 31. § (3) bekezdése szerint megszüntetett állami, önkormányzati költségvetési szervként működött egészségügyi szolgáltató megszűnésének időpontját;

c) a b) pontban foglaltak szerint megszünt állami, önkormányzati költségvetési szerv megszüntetésével egyidejűleg az egészségügyi közszolgáltatásért felelős állami szerv, helyi önkormányzat által létrehozott egészségügyi szolgáltatást nyújtó gazdasági társaság, közhasznú társaság cégjegyzékszámát;

d) a közalkalmazotti jogviszony megszűnéséről kiállított munkáltatói igazolást arról, hogy a tulajdonosi társaság tagjai (részvényesei) a b) pontban foglaltak szerint megszünt állami, önkormányzati költségvetési szervvel annak megszűnésekor közalkalmazotti jogviszonyban álltak;

e) a c) pont szerinti egészségügyi szolgáltató működési engedélyében foglalt szakmák felsorolását;

f) ha a c) pont szerinti egészségügyi szolgáltató törzsvagyonaiban (alaptőkéjében) nem pénzbeli hozzájárulásként ingatlanvagyon is van, az ingatlanra vonatkozó 30 napnál nem régebbi tulajdoni lapot;

g) a c) pont szerinti egészségügyi szolgáltatónak az egészségbiztosítás szerveivel fennálló finanszírozási szerződésében szereplő egészségügyi szolgáltatások felsorolását, továbbá a finanszírozási szerződés időtartamát;

h) a hitelintézet által igényelt — a hitel összegéhez igazodó, annak visszafizetését garantáló — hitelbiztosítékot;

i) a hitelintézet által igényelt egyéb, a hitelügylet üzleti, és jogi megalapozottságát alátámasztó dokumentumot;

j) a tulajdonosi társaság üzleti tervét az egészségügyi szolgáltató működtetéséről és fejlesztéséről, a befektetett források megtérüléséről.

(2) A részesedést (üzletrészt) értékesítő állami szerv, helyi önkormányzat az Eüsz. 31. § (6) bekezdésében előírt, a tőkeemelésről szóló elhatározásáról szóló felhívásban, illetőleg az állami, önkormányzati részesedés (üzletrész) értékesítésére az Áht. 108. § (1) bekezdésében és az R. 15. §-ában meghatározott versenytárgyalásra történő felhívásban köteles közzétenni az (1) bekezdés b)–c), e) és g) pontjában meghatározott adatokat, továbbá az f) pont szerinti ingatlan azonosító adatait.

4. §

Állami tulajdonban lévő társasági részesedés (üzletrész) értékesítése során az Áht. 108. § (1) bekezdése és az R. 15. §-a szerinti versenytárgyaláson az értékesítő állami szerv — az Eüsz. 31. § (6) bekezdésében meghatározott azonos feltételek megállapításánál, ugyanolyan vételi ár esetén — a készpénzben megtett vételi ajánlattal azonosnak köteles elfogadni az Egészségügyi Fejlesztési Hitelprogram keretében kiadott hitelígérvénnyel rendelkező pályázó ajánlatát is.

5. §

A bankgarancia-díjtámogatás részletes feltételeit az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériumnak — a Gazdasági és Közlekedési Minisztériummal és a Pénzügyminisztériummal egyetértésben közzétett — pályázati felhívása tartalmazza.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 185/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

**az egészségügyi szakellátási kapacitásmódosítások
szakmai feltételeiről, eljárási rendjének
és az új szolgáltatók befogadásának szabályairól szóló
50/2002. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról**

Az egészségügyi szakellátási kötelezettségről, továbbá az egészségügyet érintő törvények módosításáról szóló 2001. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Tv.) 13. §-ának (3) bekezdésében, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 83. §-a (2) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az egészségügyi szakellátási kapacitásmódosítások szakmai feltételeiről, eljárási rendjének és az új szolgáltatók befogadásának szabályairól szóló 50/2002. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának *ba*) és *bb*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[b) kapacitáslekötés-módosítás]

„*ba*) a szakellátás körébe tartozó egészségügyi szolgáltatás kapacitásszerkezetének változása nélkül bekövet-

kező tulajdonosváltás, gazdálkodási-működési forma változás, továbbá a fenntartó, illetve a szolgáltató személyének és/vagy nevének változása, ideértve az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló 2003. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Eüsz.) 13. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti megállapodást, illetőleg az Eüsz. 13. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti egészségügyi ellátási szerződést;

bb) az egészségügyi szolgáltató által nyújtott egészségügyi szolgáltatások egy részére vonatkozóan bekövetkező tulajdonosváltás, gazdálkodási-működési forma változás, továbbá a fenntartó, illetve a szolgáltató személyének változása, ideértve az Eüsz. 13. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti megállapodást, illetőleg az Eüsz. 13. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti egészségügyi ellátási szerződést;”

(2) Az R. 2. §-a a következő *be*) alponttal egészül ki:

[*b*) kapacitáslekötés-módosítás]

„*be*) Tv. 4. §-a szerinti kapacitás-csökkentés;”

2. §

(1) Az R. 4. §-a (3) bekezdésének *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*(3) A pályázathoz csatolni kell*]

„*f*) működő gyógyintézet* szolgáltatásait érintő pályázat esetén az egészségügyi közszolgáltatásért felelős szerv által — az Eüsz. 19. § (4) bekezdése szerint — jóváhagyott szakmai tervet.”

(2) Az R. 4. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az Eüsz. 13. § (1) bekezdésében foglalt megállapodás vagy egészségügyi ellátási szerződés alapján közszolgáltatást nyújtó egészségügyi szolgáltató szolgáltatásait érintő pályázat esetén a pályázathoz csatolni kell az egészségügyi közszolgáltatásért felelős szervnek a pályázat benyújtásához történő írásbeli hozzájárulását.”

3. §

Az R. 14. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az Eüsz. 13. § (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott megállapodás vagy az Eüsz. 13. § (1) bekezdés *b*) pontja szerinti egészségügyi ellátási szerződéssel érintett kapacitás esetén a kapacitáslekötés-módosítási kérelemhez csatolni kell a megállapodást vagy az egészségügyi ellátási szerződést.”

4. §

Az R. 15. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

* A gyógyintézet fogalmát az Eüsz. 2. §-ának *e*) pontja határozza meg.

„(5) A többletkapacitás befogadása vagy kapacitáslekötés-módosítása ellenére a finanszírozási szerződés megkötését vagy módosítását a MEP mindaddig megtagadja, amíg az egészségügyi szolgáltató nem teljesíti, illetve nem pótolja az Eüsz.-ben az egészségügyi közszolgáltatás nyújtására jogosult egészségügyi szolgáltatókra vonatkozó feltételeket.”

5. §

Az R. a következő 17/A. §-sal egészül ki:

„17/A. § (1) A 8. § (3) bekezdése szerinti közlemény 2004. évi megjelenése előtt lejáró finanszírozási szerződések meghosszabbítására a (2)—(5) bekezdésben foglaltak alapján akkor kerülhet sor, ha a fenntartó — fenntartó hiányában a tulajdonos — az újbóli befogadás engedélyezése iránti pályázatát 2003. október 31-ig benyújtotta.

(2) Az OEP az (1) bekezdés szerinti pályázókról, valamint a korábban befogadott és finanszírozott többletkapacitásuk mértékéről kimutatást készít és azt 2003. november 7-ig a miniszterhez felterjeszti.

(3) A miniszter egyetértése esetén a kimutatást — a befogadás meghosszabbítására vonatkozó javaslatával együtt — haladéktalanul a pénzügyminiszterhez továbbítja.

(4) A pénzügyminiszter 2003. november 21-ig értesíti a minisztert a befogadás meghosszabbításával történő egyetértéséről, illetve annak elutasításáról és az elutasítás indokolásáról.

(5) A (4) bekezdésben foglaltak alapján a MEP, illetve a VTI a lejáró finanszírozási szerződéseket az (1) bekezdésben említett közleményben a szerződés megkötésére előírt időpontig, de legfeljebb a közlemény megjelenésétől számított második hónap utolsó napjáig meghosszabbítja.”

6. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba azzal, hogy a 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezést legkorábban a 2004. évben benyújtásra kerülő pályázatoknál kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R.

a) 7. §-ának (1) bekezdésében „a Magyar Kórházszövetség 1-1 képviselője” szövegrész helyébe „a Magyar Kórházszövetség, valamint a pályázat által érintett ellátási területen — külön jogszabály szerint — irányított betegellátás szervezését végző egészségügyi szolgáltató 1-1 képviselője” szövegrész, továbbá az 1. számú melléklet 2. *a*) pontjának negyedik és a 2. *b*) pontjának ötödik francia bekezdésében a „feladatellátási, feladatátvállalási

szervződés” szövegrész helyébe a „megállapodás, egészségügyi ellátási szervződés” szövegrész lép,

b) 2. §-ának *bd*) alpontjából a „továbbá a kapacitásmennyiség csökkenése” szövegrész és az *f*) pontja, valamint a 12. §-ának (3) bekezdése, és a 17. § (2) bekezdésének felvezető részében a „2002. évben” szövegrész hatályát veszti.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 186/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

**az állatkísérletek végzéséről szóló
243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet, valamint
az azt módosító 103/2002. (V. 10.) Korm. rendelet
módosításáról**

A Kormány az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 35. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) Az állatkísérletek végzéséről szóló 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Állatkísérlet csak az illetékes állomás által kiadott engedély alapján végezhető. A Munkahelyi Állatkísérleti Bizottság (a továbbiakban: MAB) által jóváhagyott állatkísérlet engedélyezése iránti kérelmet a 2. számú melléklet szerint kell benyújtani az állomáshoz. Az állatkísérlet engedélyezése iránti kérelem elbírálása során az állomás az Állatvédelmi Tanácsadó Testület Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanácsának (a továbbiakban: Etikai Tanács) véleményét kikéri. Az engedély — a rendeletben meghatározott kivételekkel — a kiadásától számított legfeljebb öt évig érvényes.”

(2) Az R. 6. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, s egyidejűleg az alábbi (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az állomás az állatkísérletek végzéséről, a kísérleti állatok tartásának körülményeiről szóló jogszabályok megsértése, illetve a kérelemben foglalt és a hatóság által jóváhagyott feltételek vagy az engedélyben előírtak meg nem tartása esetén a kísérlet végzését az észlelt hiányosság

megszüntetéséig felfüggesztheti, illetve a kísérletre, a tenyésztő, a beszállító és felhasználó létesítményre vonatkozó engedélyt visszavonhatja.

(5) Az állomás az állatkísérletek végzéséről, a kísérleti állatok tartásának körülményeiről szóló jogszabályok, illetve a kérelemben foglalt és a hatóság által jóváhagyott feltételek vagy az engedélyben előírtak ismételt megsértése esetén a kísérletre, a tenyésztő, a beszállító és felhasználó létesítményre vonatkozó engedély visszavonásával egyidejűleg az állatkísérletet folytató személyt, illetve felhasználó létesítményt — az elkövetett szabályszegés mértékére figyelemmel — a további kísérletek végzésétől határozott időre, de legalább hat hónapra és legfeljebb három évre eltilthatja.”

2. §

Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. § (1) Kísérlet céljára a laboratóriumi állatokon kívül

a) a folyamatos állategészségügyi ellenőrzés alatt álló tenyészetből, telepről származó gazdasági haszonállatok és társállatfajok egyedei, valamint

b) a vadon élő, nem tenyésztett fajok egyedei használhatók fel. Ez utóbbi esetben a természetvédelmi hatóság szakhatóságként jár el.

(2) Az állatkísérleti engedély nem terjedhet ki háziastartott állatfaj kóbor egyedeire, beleértve a kóbor kutyát és macskát.

(3) Az emberszabású főemlősök (gorilla, orangután, csimpánzok és gibbonok) kísérleti célra nem használhatók fel.

(4) A természetvédelmi oltalom alatt álló vagy nemzetközi természetvédelmi egyezményhatálya alá tartozó állatfaj egyedén kísérlet elvégzése akkor engedélyezhető, ha a kísérlet természetvédelmi érdeket szolgál. A kísérlet engedélyezhető olyan lényeges orvosi kutatások esetében is, amikor legalább második generációs tenyésztett állatokat használnak fel, és a kísérlet célja más módon nem biztosítható.

(5) Természetből befogott vagy vadon élő állaton kísérlet csak akkor végezhető, ha más állaton történő kísérlettel a kívánt eredmény nem várható.”

3. §

Az R. 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kísérletet elbírálásra előzetesen be kell jelenteni és jóvá kell hagyni a MAB-bal. A jóváhagyás az egy adott kísérletben vagy kísérletsorozatban alkalmazott vizsgálati eljárásokra vonatkozik.”

4. §

(1) Az R. 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kísérletekben felhasznált állatokról statisztikai adatokat kell gyűjteni. A statisztikai adatokat az állatkísérletek befejezését követő 5 évig meg kell őrizni.”

(2) Az R. 10. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az engedélyezett kísérleti helyekről és az állatkísérletekről vezetett éves összesített adatokat a MÁB elnöke a 3. számú mellékletben foglaltak szerint minden év január 31. napjáig köteles az illetékes állomás részére írásban jelenteni. Az állomás az összesített adatokat a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) részére minden év február 15-éig megküldi. A minisztérium az összesített adatokat hivatalos lapjában és internetes honlapján évente közzéteszi.”

5. §

Az R. 2. és 3. számú mellékletének helyébe e rendelet 1. és 2. számú melléklete lép.

6. §

Az állatkísérletek végzéséről szóló 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításáról szóló 103/2002. (V. 10.) Korm. rendelet 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E rendelet 6. §-a 2004. január 1-jén lép hatályba.”

7. §

(1) Ez a rendelet — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, s egyidejűleg az R. 3. §-a hatályát veszti.

(2) E rendelet 2. §-ának az R. 7. §-ának (2) bekezdésére vonatkozó szövegrésze 2004. január 1-jén lép hatályba.

(3) 2004. január 1-jén hatályát veszti

a) az R. 7. §-a (1) bekezdésének b) pontja,

b) az állatkísérletek végzéséről szóló 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet módosításáról szóló 103/2002. (V. 10.) Korm. rendelet 5. §-a és 10. §-ának (3) bekezdése.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet a 186/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelethez

Állatkísérlet végzésére szóló engedély iránti kérelem

1. Az intézmény (felhasználó létesítmény)
megnevezése:
címe:

2. Az intézmény vezetőjének neve:
munkaköre:
levelezési címe:

3. A felhasználó létesítmény nyilvántartásba vételi sorszáma:
A nyilvántartásba vevő állategészségügyi hatóság megnevezése:

4. A kísérleti tevékenység (kutatási téma) megnevezése:
.....

5. Az alábbiak közül mely célkitűzésnek felel meg a kísérleti tevékenység:
(több cél is megjelölhető, a kísérlet elsődleges célját jelölje 1-sel, a többit 2-sel)
betegségek, kóros egészségi állapotok, rendellenességek megelőzése, felismerése és gyógyítása, ideértve a gyógyszerek, vegyi anyagok és más termékek termelését, minősítését, hatásosságának, illetve ártalmatlanságának vizsgálatát, az ember, a gerinctelen és gerinces állatok vagy növények élettani állapotának feltárása, vizsgálata, szabályozása vagy módosítása, környezetvédelem,
tudományos kutatás,
oktatás és gyakorlati képzés,
igazságügyi orvostani vizsgálatok.

6. Hány évre kéri az engedélyt? (legfeljebb 5 év)

7. Van-e jelenleg érvényes engedélye ugyanerre a kísérleti tevékenységre?

igen ☐

nem ☐

engedély száma:

mikor jár le:

8. Van-e, vagy volt-e érvényes engedélye más olyan kísérleti tevékenységre, amely a jelenlegi kísérleti tevékenység előzményének tekinthető?

igen ☐

nem ☐

engedély száma:

lejárat:

9. A kísérleti tevékenység rövid ismertetése, tudományos indokolása:

[Írja le a kísérlet célját, indokoltságát, tudományos megalapozottságát (lehetőleg szakirodalmi hivatkozásokkal) és a várható eredményeket. Ha rutinvizsgálatról van szó, akkor hivatkozzék a szükségességet igazoló dokumentumra (előírásra). Ha oktatási célból történik beavatkozás, körvonalazza annak hasznát a képzésben résztvevők számára. Ennek a résznek a terjedelme ne haladja meg az egy oldalt. Írja le az alkalmazott korszerű módszertan indokoltságát és tudományos megalapozottságát. Az ismertetés további részében mindenképpen térjen ki az alábbi szempontokra:

1. Éreznek-e fájdalmat az állatok a kísérlet folyamán? Ha igen, akkor írja le az alkalmazott fájdalomcsillapítási eljárásokat. 2. Akut vagy krónikus (egynapnál hosszabb) kísérletről van-e szó? 3. Végeznek-e műtétet a kísérletben? 4. Hogyan történik az állatok életének kioltása?]

.....
.....

10. A kísérletben felhasználni kívánt állatfajok felsorolása a felhasználni kívánt állatok tervezett számának megjelölésével:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

11. Ezt a részt a Munkahelyi Állatkísérleti Bizottság (MÁB) tölti ki!

Kijelentem, hogy a kérelmezett kísérleti tevékenység során csak olyan vizsgálati eljárásokat alkalmaznak, amelyeket a MÁB előzetesen elbírált, és azok alkalmazását jóváhagyta.

Kivételesként engedélyezendő vizsgálat a kísérleti tevékenységben

— nem szerepel

☐

— szerepel, melyre vonatkozóan a kérelmező külön kérelmet terjeszt be

☐

Az állatkísérleti tevékenységben részt vevő összes személy a jogszabályok által előírt állatvédelmi oktatásban részesült.

A MÁB a beterjesztett kérelmet támogatja.

Dátum:.....

.....
MÁB elnökének olvasható neve és aláírása

12. A kérelmezett kísérleti tevékenységben a felhasználó létesítmény az alábbi végzettségű, illetve szakképzettségű munkatársakat foglalkoztatja:

.....

13. Rendelkezik-e a felhasználó létesítmény egyéb minősítéssel (pl. GLP, ISO stb.)

Kijelentem, hogy a kísérletekbe bevont állatok szükség szerinti állatorvosi ellátása biztosított.

Kijelentem, hogy az előterjesztett adatok megfelelnek a valóságnak. A kísérleti tevékenység során betartom és betartatom az állatok kíméletére és védelmére vonatkozó jogszabályokat.

Kelt:.....

.....
 cégszerű aláírás''

2. számú melléklet a 186/2003. (XI. 5.) Korm. rendelethez

„3. számú melléklet a 243/1998. (XII. 31.) Korm. rendelethez

A statisztikai adatok kezelése

Általános elvek

A MÁB évente (minden év január 31-éig) köteles összesíteni és az illetékes állomás részére írásban jelenteni az állatkísérletekben felhasznált állatok mennyiségét az 1—5. táblázatban előírt módon. A számlálás akkor kezdődik, amikor az állatokat az eljárás (procedúra, kísérlet) alá vonják. Minden állatot csupán egyszer szabad ugyanabba a táblázatba beszámítani. Azokat az állatokat, melyek nem alanyai a kísérleteknek, nem szabad beszámítani az összesítésbe.

1. táblázat

A kísérletekben használt állatok mennyisége és faja (évenként)

	Kísérletekre tenyésztett	Nem e célra tenyésztett	Összesen
egér (<i>Mus musculus</i>)			
patkány (<i>Rattus norvegicus</i>)			
tengerimalac (<i>Cavia porcellus</i>)			
egyéb rágcsálók (<i>Rodentia</i>)			
házi nyúl (<i>Oryctolagus cuniculus</i> f. <i>domestica</i>)			
más majmok (<i>Cercopithecidae</i> , <i>Cebidae</i> , <i>Callithricidae</i>)			
félmajmok (<i>Prosimia</i>)			
kutya (<i>Canis familiaris</i>)			
macska (<i>Felis catus</i>)			
egyéb húsevők (<i>Carnivora</i>)			
ló, szamár és hibridjei (<i>Equidae</i>)			
sertés (<i>Sus scrofa domestica</i>)			
kecske és juh (<i>Capra hircus</i> , <i>Ovis aries</i>)			

	Kísérletekre tenyésztett	Nem e célra tenyésztett	Összesen
egyéb emlősök (Mammalia)			
madarak (Aves)			
hüllők (Reptilia)			
kétéltűek (Amphibia)			
halak (Pisces)			
Összesen:			

2. táblázat

A kísérletekben használt állatok mennyisége a felhasználás célja szerinti bontásban

	Valamennyi faj	Rágcsálók és nyúl	Kutya, macska	Főemlős	Egyéb
Biológiai alapkutatások, az orvosi és állatorvosi kutatásokat is ideértve					
Az ember- vagy állatgyógyászati termékek és eszközök kutatása, fejlesztése, ellenőrzése a toxikológiai és ártalmatlansági vizsgálatok kivételével					
Betegségek diagnosztizálása					
Az ember, az állatok és a környezet védelme érdekében végzett toxikológiai és egyéb ártalmatlansági vizsgálatok					
Oktatás és képzés					
Egyéb					
Összesen					

3. táblázat

A kísérletekben használt állatok mennyisége az ember, az állatok, illetve a környezet védelme érdekében végzett toxikológiai és egyéb ártalmatlansági vizsgálatokban

	Valamennyi faj	Rágcsálók és nyúl	Kutya, macska	Főemlős	Egyéb
Mezőgazdaságban használatos, vagy főleg mezőgazdasági felhasználásra szánt anyagok					
Iparban használatos, vagy főleg ipari felhasználásra szánt anyagok					
Háztartásban használatos, vagy főleg háztartási felhasználásra szánt anyagok					
Emberi fogyasztás céljára alkalmazott, vagy ilyen célra szánt élelmiszer-ipari adalékanyagok					
Az általános környezetben található potenciális fertőzési kockázatot jelentő anyagok, beleértve a káros sugárzásokat					

	Valamennyi faj	Rágcsálók és nyúl	Kutya, macska	Főemlős	Egyéb
Humán- és állatorvosi készítmények és berendezések ártalmatlansági tesztje					
Egyéb					
Összesen					

4. táblázat

A betegségekkel vagy rendellenességekkel kapcsolatos kísérletekben használt állatok mennyisége

	Valamennyi faj	Rágcsálók és nyúl	Kutya, macska	Főemlős	Egyéb
Humán fertőző betegségek					
Humán immunbiológiai betegségek					
Rák (kivéve a karcinogenitási tesztet)					
Szív- és érrendszeri megbetegedések					
Idegrendszeri és mentális rendellenességek					
Egyéb humán betegségek					
Állatbetegségek					
Egyéb					
Összesen					

5. táblázat

A jogszabályok és a hatóság által megkövetelt vizsgálatokban használt állatok mennyisége

Valamennyi faj	Rágcsálók és nyúl	Kutya, macska	Főemlős	Egyéb

A Kormány 187/2003. (XI. 5.) Korm. rendelete

a földgáz határon keresztül történő szállításáról

A Kormány a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: GET) 55. §-ának *b*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

E rendelet alkalmazásában:

a) határon keresztüli földgázszállító vezetékhez való hozzáférés: a GET 38. § (1) bekezdés szerinti engedélyesek

szállítási jogosultsága a GET 3. § 29. pontja szerinti határon keresztüli földgázszállító vezetékeken történő földgáz-behozatal és -kivitel lebonyolítására;

b) határon keresztüli földgázszállító vezeték be- és kiszállítási kapacitása: a határon keresztüli földgázszállító vezeték belépési vagy kilépési pontjain keresztül időegység alatt be- vagy kiszállítható gázmennyiség.

2. §

(1) A határon keresztüli földgázszállító vezetékeken történő kapacitáslekötésre az jogosult, akinek a Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) a GET 38. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerint arra hozzáférési engedélyt adott.

(2) Vertikálisan integrált földgázipari vállalkozás engedélyes tevékenységként külön-külön köteles a kapacitáslekötésre irányuló eljárást lefolytatni.

3. §

(1) A határon keresztüli földgázszállító vezeték be- és kiszállítási szabad kapacitását csak a GET 9. §-a (1) bekezdésének *i*) pontjában meghatározott engedély birtokában, és a ténylegesen végrehajtásra kerülő földgázszállítások érdekében és mértékéig lehet lekötni.

(2) A határon keresztüli földgázszállító vezetékhez való hozzáférésre engedéllyel rendelkezők részére szükséges határon keresztüli szállítókapacitást a szállítói engedélyesnél kell lekötni.

(3) A kapacitáslekötéshez a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 111/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 23. §-ának (3) bekezdésének *c*)—*e*) pontjaiban foglaltakon kívül a következő iratok benyújtása szükséges:

a) a határon keresztül szállítandó földgáz mennyiségének a Magyar Köztársaság határáig és/vagy határától történő elszállítására vonatkozó, a kapacitás lekötésére, valamint a földgáz mennyiség forrására vonatkozó érvényes igazolás,

b) a határon keresztül behozott, illetve kivitt földgáz tulajdonosának és a szállítás céljának megnevezése,

c) a szállításra kerülő földgáz minőségének, műszaki-technikai paramétereinek megadása.

4. §

Abban az esetben, ha az új kapacitáslekötések során határon keresztüli beszállítási kapacitáshiány jelentkezik, akkor az igények kielégítésénél a Vhr. 23. §-ának (4) bekezdése szerinti hozzáférési sorrendet kell figyelembe venni.

5. §

(1) A határon keresztüli földgázszállításban résztvevőket információadási kötelezettség terheli. A határon keresztüli földgázszállító vezetékhez való hozzáférési engedéllyel rendelkezők, a szállítói engedélyes(ek) és a rendszerirányító közötti, valamint a Hivatalnak történő adat-szolgáltatás részletes szabályait az Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat (továbbiakban: ÜKSZ) tartalmazza.

(2) A földgáz határon keresztül történő szállítása tekintetében a rendszerirányító engedélyesnek olyan információkezelő eljárásokat és nyilvántartási rendszereket kell alkalmaznia, amelyek lehetővé teszik az egyes szállítások elkülönített kezelését,allokálását és ellenőrzését.

(3) A határon keresztüli földgázszállítási kapacitások elosztásával, felhasználásával és fel nem használásával kap-

csolatosan keletkezett adatokat a rendszerirányító öt évig köteles megőrizni.

(4) A szállító köteles nyilvántartást vezetni, és azt nyilvánosságra hozni a határon keresztüli földgázszállító vezeték lekötött be- és kiszállítási kapacitásáról hozzáférési kategóriánként, valamint a szabad kapacitásról az ÜKSZ-ben meghatározottak szerint.

6. §

(1) A GET 38. §-a (4) bekezdésének *a*)—*c*) és *e*) pontjaiban felsorolt esetekben a szállítói engedélyes a rendszerirányító engedélyesen keresztül javaslatot nyújthat be a Hivatalhoz a hozzáférés megtiltására, az ezeket bizonyító dokumentumok csatolásával.

(2) A GET kihirdetése előtt megkötött, vagy módosított hosszú távú földgázvásárlási szerződés mindenkor jogosultja, illetve kötelezettje a GET 38. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja szerinti elháríthatatlan gazdasági-pénzügyi nehézségét a Hivatal felé a GET 56. §-a (2) bekezdésének *k*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján kiadott külön rendeletben szabályozott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően jelentheti be.

7. §

(1) A feljogosított fogyasztót a közüzemi szerződés keretéből történő kilépésekor — a feljogosított fogyasztókról szóló 112/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdése alapján — saját ellátása mértékéig megillető határkeresztező kapacitást úgy kell meghatározni, hogy a felosztott kapacitás a fogyasztónak az adott fogyasztási hely tekintetében a legutolsó szerződéses időszakra (gázévre) vonatkozóan a közüzemi szerződésben rögzített legnagyobb teljesítményigénnyel azonosított kapacitással arányos legyen.

(2) A nyilvántartásba vett feljogosított fogyasztó az (1) bekezdés szerinti határon keresztüli földgázszállító vezetékhez való hozzáférési kapacitását — saját ellátásának biztosítása érdekében — földgázkereskedőn keresztül is igénybe veheti.

8. §

E rendelet előírásait kell megfelelően alkalmazni a határon keresztüli elosztó vezetéken történő szállításokra is.

9. §

Ez a rendelet 2004. január 1. napján lép hatályba.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

A Kormány tagjainak rendeletei

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter, a gazdasági és közlekedési
miniszter, az egészségügyi, szociális
és családügyi miniszter, valamint
a környezetvédelmi és vízügyi miniszter**

111/2003. (XI. 5.)

**FVM—GKM—ESZCSM—KvVM
együttes rendelete**

**a géntechnológiai módosításnak tekintendő, valamint
annak nem minősülő eljárásokról és a géntechnológiai
tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságokról**

A géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvény 34. §-ának (10) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőt rendeljük el:

1. §

A géntechnológiai módosításnak tekintendő tevékenységek:

a) rekombináns nukleinsav technikák, amelyek magukban foglalják a géntechnológiai anyag új kombinációinak létrehozását olyan nukleinsav molekulák beépítésével vírusba, bakteriális plazmidba vagy egyéb hordozóba, amelyeket bármilyen módon egy szervezeten kívül hoztak létre, és azok beépítését egy gazdaszervezetbe, amelyben azok természetes körülmények között nem fordulnak elő, de amelyekben azok képesek a folyamatos szaporodásra;

b) olyan technikák, amelyek magukban foglalják olyan öröklődő anyag közvetlen bejuttatását egy szervezetbe, amelyet a szervezeten kívül állítottak elő, beleértve a mikroinjektálást, makroinjektálást és mikroenkapsulációt;

c) sejtfúziós (beleértve a protoplaszt-fúziót) vagy hibridizálási technikák, ahol öröklődő géntechnológiai anyag új kombinációival rendelkező élő sejteket állítanak elő két, illetve több sejt fuzionálásával olyan módszerekkel, amelyek természetes körülmények között nem fordulnak elő.

2. §

(1) Géntechnológiai módosításnak nem minősülő beavatkozásoknak tekintendő azon technikák és módszerek, amelyek nem foglalják magukban olyan rekombináns nukleinsav molekulák vagy géntechnológiával módosított szervezetek felhasználását, amelyek eltérnek a következő módon előállítottaktól:

a) mutagenézis,

b) növényi sejtfúzió (beleértve a protoplaszt-fúziót) olyan szervezetek esetében, amelyek géntechnológiai anyaga hagyományos nemesítési módszerekkel is kicserélhető.

(2) Az alábbi tevékenységek nem tekintendők géntechnológiai módosítást eredményezőknak, amennyiben nem foglalják magukban olyan rekombináns nukleinsav molekulák vagy géntechnológiával módosított szervezetek felhasználását, amelyeket az (1) bekezdésben szereplőktől eltérő technikákkal vagy módszerekkel állítottak elő:

a) in vitro megtermékenyítés,

b) természetes folyamatok, mint például: konjugáció, transzdukció, transzformáció,

c) poliploidia indukció.

3. §

(1) A géntechnológiai tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságok a mezőgazdaság és élelmiszeripar területén:

a) Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet

1. a géntechnológiával módosított új növény- és állatfajták állami elismerése,

2. a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok géntechnológiai eredetének vizsgálata, hatósági ellenőrzése,

3. az új és import takarmányok géntechnológiai eredetének minősítése és engedélyezése

szakterületen;

b) Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat, valamint a megyei növény- és talajvédelmi szolgálatok a géntechnológiával módosított szervezetek által érintett növény- és talajvédelmi hatósági ellenőrzési szakterületen;

c) a megyei állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomások

1. az állategészségügyi ellenőrzés alá tartozó termékek és takarmányok hatósági ellenőrzése,

2. élelmiszerek hatósági ellenőrzése,

3. állatgyógyászati készítmények engedélyezése, ellenőrzése,

4. új élelmiszerek engedélyezése

szakterületen;

d) a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, valamint a megyei (fővárosi) fogyasztóvédelmi felügyelőségek az élelmiszerek hatósági ellenőrzése szakterületen;

e) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Országos Tisztifőorvosi Hivatala az élelmiszerek hatósági ellenőrzése szakterületen.

(2) A géntechnológiai tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóság az egyéb ipari, kereskedelmi területen a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség, valamint a megyei (fővárosi) fogyasztóvédelmi felügyelőségek.

(3) Az ellenőrzés során a környezet- és természetvédelem területén a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőség szakhatóságként közreműködik.

4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetést követő második hónap első napján lép hatályba, egyidejűleg a géntechnológiai tevékenységről szóló 1998. évi XXVII. törvénynek a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén történő végrehajtásáról szóló 1/1999. (I. 14.) FVM rendelet 3. §-a hatályát veszti.

(2) E rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a genetikailag módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátásáról és a Tanács 90/220/EGK irányelvének hatályon kívül helyezéséről szóló 2001/18/EK irányelve I/A—B mellékletével összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

Budapest, 2003. augusztus 11.

Dr. Németh Imre s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter

Dr. Csillag István s. k.,
gazdasági és közlekedési
miniszter

Dr. Csehák Judit s. k.,
egészségügyi, szociális és családügyi
miniszter

Dr. Persányi Miklós s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi
miniszter

A nemzeti kulturális örökség miniszterének 17/2003. (XI. 5.) NKÖM rendelete

az egyes régészeti lelőhelyek védetté nyilvánításáról

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 15. § (1)—(2) bekezdései alapján — a belügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

(1) Kiemelten védett régészeti lelőhellyé nyilvánítom a Dalmand (Tolna megye) 0192/5, 0192/6, 0192/12, 0192/13 szántó és gyeplő, 0192/7, 0192/8, 0192/9, 0192/10,

0192/11, 0192/14, 0192/15, 0192/16, 0192/17, 0192/18, 0202/15, 0202/16, 0202/17, 0202/18, 0202/19, 0205/53, 0205/54, 0205/55 hrsz. alatt nyilvántartott szántó, 0192/25, 0205/63 hrsz. alatt nyilvántartott erdő, 0194 hrsz. alatt nyilvántartott erdő és kivett, 0197, 0198 hrsz. alatt nyilvántartott halastó, 0199, 0205/56 hrsz. alatt nyilvántartott kivett, 0202/20 hrsz. alatt nyilvántartott erdő és gyeplő (legelő), 0205/61, 0205/62 hrsz. alatt nyilvántartott gyeplő (legelő), valamint Szakcs (Tolna megye) 050/8, 050/9, 050/10, 050/11, 050/12, 050/13, 050/14, 050/15, 050/16, 050/17, 050/18, 050/19, 050/20, 050/21 hrsz. alatt nyilvántartott szántó művelési ágú, természetben a Felsőleperd, illetve Gölösi malom részen található ingatlanokat.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt területen római kori városi település maradványai találhatók, amelyek Pannónia római kori várostörténete szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bírnak. A régészeti védelem célja a felszín alatt található régészeti emlékek megőrzése, kutathatóságuk és későbbi bemutatathatóságuk biztosítása.

(3) Az örökségvédelmi bírság megállapításának szempontjából a kiemelten védett régészeti lelőhelyet az I. kategóriába sorolom.

2. §

(1) Fokozottan védett régészeti lelőhellyé nyilvánítom a Pécs II. ker. (Baranya megye) 16402, 16403, 16404, 16405, 16717, 16718, 16719, 16720/1, 16720/2, 16731, 16731/A/1, 16731/A/2, 16731/A/3, 16731/A/4, 16731/A/5, 16732 hrsz. alatt nyilvántartott kivett művelési ágú ingatlanokat, valamint a 16716 hrsz. alatt nyilvántartott kivett (közterület) művelési ágú ingatlan 16717, 16718, 16719, 16727, 16732 hrsz., továbbá a 16727 hrsz. alatt nyilvántartott kivett (közterület) művelési ágú ingatlan 16719 és 16720/2 hrsz. menti szakaszát.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt területen az Ágoston rendi remeték által a XIII. században alapított templom és kolostor maradványai találhatók, amelyek középkori várostörténetünk és a koldulórendek magyarországi története szempontjából fokozott jelentőséggel bírnak. A régészeti védelem célja a részben feltárt, nagyrészt azonban a föld alatt található régészeti emlékek megőrzése, kutathatóságuk és későbbi bemutatathatóságuk biztosítása.

(3) Az örökségvédelmi bírság megállapításának szempontjából a fokozottan védett régészeti lelőhelyet a II. kategóriába sorolom.

3. §

(1) Fokozottan védett régészeti lelőhellyé nyilvánítom a Vokány (Baranya megye) 0111/1, 0111/2, 0111/4, 0111/5,

0111/6 hrsz. alatt nyilvántartott, kivett művelési ágú, természetben Vokány, Trinitáspusztán található ingatlanokat.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt területen a XII. században létesült, írott forrásokból is ismert Szent Trinitás bencés kolostor maradványai találhatóak, amelyek középkori magyar egyháztörténetünk szempontjából különös jelentőséggel bírnak. A régészeti védelem célja a részben feltárt, részben a felszín alatt található régészeti emlékek megőrzése, kutathatóságuk és későbbi bemutatathatóságuk biztosítása.

(3) Az örökségvédelmi bírság megállapításának szempontjából a fokozottan védett régészeti lelőhelyet a II. kategóriába sorolom.

4. §

(1) Fokozottan védett régészeti lelőhelyé nyilvánítom az Ebes (Hajdú-Bihar megye) 0110/130 és 0110/132 hrsz. alatt nyilvántartott, szántó művelési ágú, természetben Ebes, Templomdomb területén található ingatlanokat.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt területen Ebes Árpád-kori templomának, temetőjének és településének maradványai találhatóak, amelyek helytörténeti és általános történeti szempontból is fokozott jelentőséggel bírnak. A régészeti védelem célja a régészeti emlékek megőrzése, kutathatóságuk és későbbi bemutatathatóságuk biztosítása.

(3) Az örökségvédelmi bírság megállapításának szempontjából a fokozottan védett régészeti lelőhelyet a II. kategóriába sorolom.

5. §

(1) A védetté nyilvánítást az 1—4. §-okban meghatározott területen folytatott tevékenységeknek a régészeti örökség védelmével való összehangolása indokolja.

(2) A védetté nyilvánított területen a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal engedélye szükséges a 16/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet 1. számú mellékletében felsorolt tevékenységekhez, továbbá tereprendezéshez.

(3) Az 1—4. §-okban megjelölt ingatlanok esetében a Magyar Államot elővásárlási jog illeti meg.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Hiller István s. k.,
a nemzeti kulturális örökség minisztere

III. rész HATÁROZATOK

Az Országgyűlés határozatai

Az Országgyűlés 117/2003. (XI. 5.) OGY határozata

**az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról,
tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló
20/2002. (V. 16.) OGY határozat módosításáról***

Az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 20/2002. (V. 16.) OGY határozat a következők szerint módosul:

Az Országgyűlés

az Egészségügyi bizottságba

Nagy Nóra helyett

dr. Havas Szófiát

a bizottság tagjává

megválasztja.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Balogh László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Világosi Gábor s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Az Országgyűlés 118/2003. (XI. 5.) OGY határozata

**az agrárgazdaság 2002. évi helyzetéről szóló jelentés
elfogadásáról****

Az Országgyűlés, tekintettel az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény előírásaira és figyelembe véve az Agrárgazdasági Tanács megállapításait, elfogadja az agrárgazdaság 2002. évi helyzetéről szóló jelentést.

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Balogh László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Világosi Gábor s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2003. november 3-i ülésnapján fogadta el.

** A határozatot az Országgyűlés a 2003. november 3-i ülésnapján fogadta el.

Az Országgyűlés 119/2003. (XI. 5.) OGY határozata

**az iraki válság rendezése érdekében tett erőfeszítésekhez
történő magyar katonai hozzájárulásról szóló
65/2003. (VI. 3.) OGY határozat módosításáról***

Az Országgyűlés az Alkotmány 19. § (3) bekezdésének j) pontjában foglalt jogkörében eljárva az iraki válság rendezése érdekében tett erőfeszítésekhez történő magyar katonai hozzájárulásról szóló 65/2003. (VI. 3.) OGY határozatot (a továbbiakban: Határozat) a következők szerint módosítja:

A Határozat 1. pontjának utolsó bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„A Kontingens feladatát 2004. december 31-ig terjedő időszakban láthatja el;”

*Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke*

*Balogh László s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

*Dr. Világosi Gábor s. k.,
az Országgyűlés jegyzője*

* A határozatot az Országgyűlés a 2003. november 3-i ülésnapján fogadta el.

Az Alkotmánybíróság határozatai

Az Alkotmánybíróság 50/2003. (XI. 5.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság állami irányítás egyéb jogi eszköze alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség vizsgálatára irányuló indítványok, továbbá alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet idézett elő azzal, hogy nem szabályozta törvényben az Alkotmány 21. § (2) és (3) bekezdésének megfelelően az Országgyűlés állandó és ideiglenes bizottságai vizsgálati tevékenységének rendjét, és nem teremtette meg az országgyűlési bizottsági vizsgálatok hatékonyságának törvényi feltéte-

leit. Mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn továbbá azért is, mert az Országgyűlés nem biztosította törvényben, hogy az országgyűlési bizottsági vizsgálatok során az Alkotmány 61. § (1) bekezdésének megfelelően érvényesüljön a közügyek megvitatásának szabadsága; az Alkotmány 54. § (1) bekezdésének és 59. § (1) bekezdésének megfelelő védelemben részesüljenek a személyiséget és a magánszférát védelmező jogok; valamint az Alkotmány 57. § (5) bekezdésével összhangban lévő jogorvoslati lehetőség álljon rendelkezésre a vizsgálati tevékenységet folytató országgyűlési bizottságok által hozott, személyek jogát vagy jogos érdekét sértő jogalkalmazói döntésekkel szemben.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2004. március 31-ig tegyen eleget.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulását követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvételének tényeit és körülményeit vizsgáló bizottság felállításáról szóló 41/2002. (VII. 12.) OGY határozat alkotmányellenes, ezért azt elfogadásának napjára, 2002. július 9-re visszamenőleges hatállyal megsemmisíti.

3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulását követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvételének tényeit és körülményeit vizsgáló bizottság az Alkotmánybíróságon 850/D/2002. számon nyilvántartásba vett alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló konkrét ügyben alkotmányellenesen járt el.

Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá, hogy az Alkotmánybíróságon 850/D/2002. számon nyilvántartásba vett alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló konkrét ügyben a jogorvoslat igénybevételének határideje a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megszüntető törvényi rendelkezés hatálybalépésével kezdődik.

4. Az Alkotmánybíróság a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Házszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat 36. § (5) bekezdése alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

5. Az Alkotmánybíróság a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulását követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvételének tényeit és körülményeit vizsgáló bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 42/2002. (VII. 12.) OGY határozat alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1.1. Az Országgyűlés 2002. július 9-i ülésnapján elfogadta és a Magyar Közlöny 2002. július 12-i számában közzétette a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulását követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvételének tényeit és körülményeit vizsgáló bizottság felállításáról szóló 41/2002. (VII. 12.) OGY határozatot (a továbbiakban: Ogyh1.). Ezzel egy időben az Országgyűlés elfogadta és közzétette a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulását követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvételének tényeit és körülményeit vizsgáló bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 42/2002. (VII. 12.) OGY határozatot (a továbbiakban: Ogyh2.).

1.2. Az Alkotmánybírósághoz 2002. szeptember 13-án indítvány érkezett, amelyben az indítványozó az Ogyh1. alkotmányellenességének utólagos megállapítását és visszamenőleges hatályú megsemmisítését kezdeményezte, mert — álláspontja szerint — az Ogyh1. ellentétes a jogbiztonság és a hatalommegosztás követelményével, továbbá sérti az érintettek alkotmányos érdekeit, és hátrányos megkülönböztetést tartalmaz.

Az indítványban kifejtettek szerint az Ogyh1. a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) alapján állami irányítás egyéb jogi eszközének minősül, és olyan normatív rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek nem az Országgyűlés által irányított szervekre, illetve a képviselőkre vonatkoznak. Ezzel összefüggésben az indítványozó utalt arra, hogy az Ogyh1. „olyan alapjogokat érint, amelyek csak törvényben rendezhetők, korlátozhatók”.

A hatalommegosztás elvére hivatkozva kifogásolta az indítványozó, hogy az Ogyh1. olyan tevékenység végzéséről rendelkezett, amely nem tartozik sem az Országgyűlés, sem az országgyűlési bizottságok hatáskörébe. „A múltban politikai szerepet vállalt személyek vonatkozásában múltbeli ténykedésükről csak Bíróság hozhat — törvény alapján, fair eljárás keretében [...] — marasztaló vagy akár megállapító döntést.”

Az indítványozó emellett azt állította, hogy az Ogyh1.-gyel vizsgálat alá vont személyek jó részénél az adatok már nem közérdekű adatok, azokra kiterjed a személyes adatok alkotmányos védelme, s ezért felhasználásukhoz az érintett beleegyezése vagy törvény rendelkezése szükséges.

Végezetül az indítványozó szerint az Ogyh1. ellentétes az egyes fontos, valamint közbizalmi és közvéleményformáló tisztségeket betöltő személyek ellenőrzéséről és a Történeti Hivatalról szóló 1994. évi XXIII. törvénnyel (a továbbiakban: Etv.).

1.3. Az Alkotmánybíróság főttkárának előkészítő eljárását követően az Alkotmánybíróság 2002. november 8-án alkotmánybírósági eljárásra alkalmasnak minősített egy másik beadványt, amelyben az indítványozó — az első indítványban is szereplő alkotmányossági kifogások megfogalmazásán túl — úgy érvelt, hogy Ogyh1. új személyi körre terjesztette ki az „átvilágítást”, és „ezt részben visszamenőleg, részben diszkriminatív módon tette”.

1.4. Az Alkotmánybírósághoz 2002. november 18-án az Ogyh1. visszamenőleges hatályú megsemmisítését kezdeményező alkotmányjogi panasz érkezett. Az indítványozó az Ogyh1.-gyel kapcsolatban az alábbi alkotmányossági kifogásokat fogalmazta meg: sérti az Alkotmány 2. §-ában foglalt jogállamiság követelményét, mert országgyűlési bizottságnak nincs hatásköre az Ogyh1. által érintett személyi kör vizsgálatára; ellentétes az Alkotmány 8. § (2) bekezdésével, amely szerint az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg; az Alkotmány 54. § (1) bekezdésébe ütközik, mert az eljárás alá vont személyek nem alanyai, hanem tárgyai az eljárásnak; sérti az 57. § (1) és (5) bekezdését, mert nem garantálja sem a bírósághoz fordulás jogát, sem a jogorvoslathoz való jogot; ellentétes az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével, mert nem rendelkezik a bizottság által begyűjtött és felhasznált adatok kezeléséről.

Az alkotmányjogi panasz előterjesztője az alkotmányellenesnek tartott norma alkalmazásával kapcsolatban kifejtette: „Mivel 1990—1994 között különböző tisztségekben kormányzati politikai szerepet töltöttem be, az általam sérelmezett határozat által felállított vizsgálóbizottság az én vonatkozásomban is folytatott vizsgálatot.”

Az indítványozó álláspontja a jogorvoslati lehetőségekről a következő: „az országgyűlési határozat következtében a parlamenti vizsgálóbizottság — alkotmányos jogaim súlyos sérelmét előidézve — vizsgálatot indított és folytatott ellenem, nem áll módomban rendes bírósághoz fordulni, az engem ért jogsérelem orvoslására nincs más jogorvoslati lehetőségem, mint az, hogy a T. Alkotmánybíróságnál indítványozom az alkotmányellenesség megállapítását [...]”. Mivel a bizottság nem készített jelentést, az indítványozó a bizottság megszűnésének napját tekintette az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló 60 napos időtartam kezdőnapjának.

1.5. Az Alkotmánybírósághoz 2002. november 25-én újabb indítvány érkezett az előzőekkel összefüggő tárgykörben. Az indítványozó kezdeményezte mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását. Álláspontja szerint törvényben és nem országgyűlési határozatokban kell szabályozni az országgyűlési vizsgáló- és eseti bizottságok tevékenységét és jogait, mivel az ilyen bizottságok működése kiterjedhet a nem az Országgyűlés által

irányított szervekre és személyekre is. „Ez a hiányosság az Alkotmány 8. § (2) bekezdését, 59. §-át, 61. § (3) bekezdését, 57. § (1) bekezdését és 57. § (5) bekezdését sérti. Személyek alapvető jogait korlátozó eljárási és anyagi normák törvényél alacsonyabb jogforrási szinten születhetnek, ezek a jogforrások még jogszabálynak sem minősülnek, továbbá nem biztosított a vizsgálóbizottság döntéseivel kapcsolatban sem a bírói út, sem a jogorvoslat.”

Az indítványozó emellett kezdeményezte az Ogyh1., valamint az Ogyh2. egészének, továbbá a Magyar Köztársaság Országgyűlésének Hárszabályáról szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat (a továbbiakban: Hárszabály) 36. § (5) bekezdése alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését.

Az Ogyh1. és az Ogyh2. esetében az indítványozó a megsemmisítésre vonatkozó kezdeményezését azzal indokolta, hogy ezek a határozatok törvényi alap nélküliek. A Hárszabály 36. § (5) bekezdésének megsemmisítését az indítványozó azért kezdeményezte, mert álláspontja szerint országgyűlési határozat nem adhat felhatalmazást arra, ami a Hárszabály támadott rendelkezésében szerepel.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat egyesítette, és egy eljárásban bírálta el.

Az Alkotmánybíróság eljárása során az Ogyh1.-gyel felállított vizsgálóbizottság tevékenységéről tájékoztatást kért az Országgyűlés elnökétől, aki eljuttatta az Alkotmánybírósághoz a bizottság tagjai és kormánypárti tagjai által elkészített összefoglaló átiratot. Az Alkotmánybíróság emellett eljárása során megkereste az adatvédelmi biztost.

2.1. Az Alkotmányjelen ügyben érintett rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„8. § (1) A Magyar Köztársaság elismeri az ember sértetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

(2) A Magyar Köztársaságban az alapvető jogokra és kötelességekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg, alapvető jog lényeges tartalmát azonban nem korlátozhatja.”

„21. § (2) Az Országgyűlés állandó bizottságokat alakít tagjaiból, és bármely kérdés megvizsgálására bizottságot küldhet ki.

(3) Az országgyűlési bizottságok által kért adatokat mindenki köteles a rendelkezésükre bocsátani, illetőleg köteles előtük vallomást tenni.”

„54. § (1) A Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani.”

„57. § (1) A Magyar Köztársaságban a bíróság előtt mindenki egyenlő, és mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat, vagy valamely perben a jogait és kötelességeit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el.”

„57. § (5) A Magyar Köztársaságban a törvényben meghatározottak szerint mindenki jogorvoslattal élhet az olyan bírósági, közigazgatási és más hatósági döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogorvoslati jogot — a jogviták ésszerű időn belüli elbírálásának érdekében, azzal arányosan — a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott törvény korlátozhatja.”

„59. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkit megillet a jóhírnévhez, a magánlakás sérthetlenségéhez, valamint a magántitok és a személyes adatok védelméhez való jog.”

„61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.”

„61. § (3) A közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény, valamint a sajtószabadságról szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

2.2. A Hárszabály jelen ügyben érintett rendelkezései:

„Az ideiglenes bizottságok

34. § (1) Az Országgyűlés bármely kérdés megvizsgálására vizsgálóbizottságot küldhet ki, továbbá a bizottságot létrehozó határozatban megjelölt ügyeknek a határozatban megállapított ideig történő intézésére eseti bizottságot alakíthat (a vizsgáló- és az eseti bizottság a továbbiakban együtt: ideiglenes bizottság).

(2) Az ideiglenes bizottság létrehozatalára irányuló határozati javaslatához nem lehet olyan módosító javaslatot benyújtani, amely

a) a vizsgáló bizottság elnevezésére, a vizsgálat tárgyára,

b) az eseti bizottság elnevezésére, a feladatkörébe utalt ügyre vonatkozik.

Az eseti bizottságokra vonatkozó külön szabályok

35. § (1) Az eseti bizottság feladatát, elnevezését, tagjainak számát és megbízatásának terjedelmét az Országgyűlés az eseti bizottság felállításakor határozza meg.

(2) h.k.

(3) Az eseti bizottság működésének szabályaira — az Országgyűlés vagy az eseti bizottság eltérő rendelkezése hiányában — az állandó bizottság működésére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. A bizottság elnöke és alelnöke csak képviselő lehet, a bizottság nem képviselő tagjait szavazati jog nem illeti meg.

A vizsgálóbizottságra vonatkozó külön szabályok

36. § (1) A vizsgálóbizottság létrehozatalára, működésére, elnevezésére, a vizsgálat tárgyának meghatározására és a vizsgálóbizottság megszűnésére az eseti bizottságra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni az e §-ban foglalt eltérésekkel.

(2) A vizsgálóbizottságot létre kell hozni, ha azt a képviselők legalább egyötöde indítványozza.

(3) A vizsgálóbizottság tagja csak országgyűlési képviselő lehet.

(4) h.k.

(5) A vizsgálóbizottság tevékenységéről jelentést készít, amelynek tartalmaznia kell

- a) a bizottság feladatát;
- b) a bizottság által meghatározott eljárási rendet és vizsgálati módszereket;
- c) a bizottság ténybeli és jogi megállapításait;
- d) annak bemutatását, hogy megállapításait milyen bizonyítékokra alapította;
- e) a vizsgálat által érintett szerv vagy személy észrevételeit a lefolytatott vizsgálat módszereire és megállapításaira vonatkozóan;
- f) — amennyiben ez a bizottság feladatához tartozott — javaslatot a szükséges intézkedésekre.

(6) h.k.”

2.3. A Jat. 46. §-a így rendelkezik:

„(1) Az Országgyűlés, a Kormány, a kormánybizottságok, az önkormányzatok és az önkormányzatok szervei határozatban szabályozzák az általuk irányított szervek feladatait, a saját működésüket, és állapítják meg a feladatkörükbe tartozó terveket.

(2) E rendelkezés nem érinti az (1) bekezdésben felsorolt szerveknek az egyedi határozat meghozatalára vonatkozó jogát.”

II.

1. Az Alkotmánybíróság először az országgyűlési ideiglenes bizottságok szabályozása terén mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kezdeményező indítványt vizsgálta meg.

Az indítványozó álláspontja szerint az Alkotmánynak az alapjogok korlátozásáról [8. § (2) bekezdés], a bírósághoz fordulás jogáról [57. § (1) bekezdés], a jogorvoslati jogról [57. § (5) bekezdés], a személyes adatok védelméhez való jogról (59. §), valamint a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényről [61. § (3) bekezdés] szóló rendelkezéseivel ellentétes jogalkotói mulasztásnak minősül az, hogy nem törvény, hanem csupán országgyűlési határozatok, illetve országgyűlési bizottsági döntések határozzák meg az Országgyűlés vizsgáló- és eseti bizottságainak tevékenységét és jogait.

Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. § (1) bekezdése alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha alapvető jog érvényesüléséhez szükséges garanciák hiányoznak, illetve, ha a hiányos szabályozás alapvető jog érvényesítését veszélyezteti. [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.; 37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 232.; 6/2001. (III. 14.) AB határozat, ABH 2001, 93, 103.]

Az Alkotmánybíróságnak a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megszüntetésére irányuló hatáskörében ezért jelen esetben azt kellett megvizsgálnia, hogy az országgyűlési bizottságokra vonatkozó szabályozás hiányos-e olyan értelemben, hogy az mulasztásnak minősüljön. Amennyiben a mulasztás megállapítható, azt kell eldönteni, hogy alkotmányellenességet okozó mulasztásról van-e szó.

Mindezekhez szorosan kapcsolódó kérdés, hogy milyen jogforrási szintet igényel a hiányzó szabályozás, azaz törvényi vagy csupán normatív országgyűlési határozati formára van-e szükség. Ezeknek az alkotmányossági kérdéseknek a megválaszolása érdekében az Alkotmánybíróság szélesebb alkotmányjogi összefüggésben vizsgálta az országgyűlési bizottságok vizsgálati, ellenőrzési funkcióját, és annak jogi szabályozását.

Jelen esetben az esetleges alkotmányellenes mulasztással összefüggő jogforrási vizsgálat kizárólag az országgyűlési bizottságok ellenőrző, vizsgálati funkcióját meghatározó rendelkezésekre vonatkozott.

2.1. Az Alkotmánybíróság áttekintette az országgyűlési bizottságokra, azon belül a vizsgáló- és eseti bizottságokra vonatkozó, a jelen ügy szempontjából lényeges jogi normákat. Az országgyűlési bizottságok vizsgáló, ellenőrző funkcióját az Alkotmány 21. §-a alapozza meg, amely az állandó bizottságok alakításáról rendelkezik, és lehetővé teszi bármely kérdés megvizsgálására vizsgálóbizottság kiküldését [(2) bekezdés], továbbá kimondja, hogy az országgyűlési bizottságok által kért adatokat mindenki köteles a rendelkezésükre bocsátani, és mindenki köteles a bizottságok előtt vallomást tenni [(3) bekezdés].

A bizottsági rendszerre és a bizottságok vizsgáló, ellenőrző funkciójára vonatkozó részletes szabályokat a Házzsabály állapítja meg. Az Országgyűlésben a Házzsabály alapján állandó és ideiglenes bizottságok működnek.

Az állandó bizottság az Országgyűlésnek — egyebek mellett — „a kormányzati munka ellenőrzésében közreműködő szerve, amely az Alkotmányban és más törvényekben, a Házzsabályban, továbbá az Országgyűlés egyéb határozataiban meghatározott hatáskörét gyakorolja” [29. § (1) bekezdés]. Az állandó bizottságok száma és feladatköre alapvetően a kormányzat felépítéséhez igazodik, de az Országgyűlés — a kötelezően létrehozandó bizottságok kivételével — állandó bizottságot bármikor létrehozhat, átalakíthat, megszüntethet. [28. § (2) és (3) bekezdés] Az Országgyűlés valamely intézkedésről, vizsgálatról vagy valamely szerv tevékenységéről tájékoztató jelentés készítésére kérheti fel az állandó bizottságot. [30. § (1) bekezdés; 89. § (1) bekezdés] Ezen túl az állandó bizottság a működési területét érintő bármely kérdést saját elhatározása alapján is megtárgyalhat, és abban állást foglalhat. Ilyen esetben a bizottság tájékoztatóban hozza nyilvánosságra állásfoglalását. [30. § (3) bekezdés]

Az Országgyűlés ideiglenes bizottságként eseti bizottságokat és vizsgálóbizottságokat hozhat létre.

Az eseti bizottság „a bizottságot létrehozó határozatban megjelölt ügynek a határozatban megállapított ideig történő intézésére” jön létre. Feladatkörét és megbízatásának terjedelmét az Országgyűlés határozza meg a bizottság felállításakor. Az eseti bizottságnak — szavazati jog nélkül — nem országgyűlési képviselő tagja is lehet. Az eseti bizottság működésére az állandó bizottságok működésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, kivéve, ha az Országgyűlés vagy az eseti bizottság másképpen rendelkezik. [34. § (1) bekezdés, 35. §]

Vizsgálóbizottságot „bármely kérdés megvizsgálására” létrehozhat az Országgyűlés. Amennyiben a képviselők legalább egyötöde indítványozza, a vizsgálóbizottságot az Országgyűlésnek létre kell hoznia. Vizsgálóbizottságnak csak országgyűlési képviselő tagja lehet. A bizottság tevékenységéről jelentést készít a Hárszabály 36. § (5) bekezdésében meghatározott tartalommal. Egyebekben a vizsgálóbizottságokra az eseti bizottságokra vonatkozó szabályokat, azok hiányában az állandó bizottságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. [34. § (1) bekezdés, 36. §]

A Hárszabály IV. részének (Az Országgyűlés tárgyalási rendje) 2. fejezete állapítja meg a bizottsági ülésezési rend általános szabályait, amelyek értelemszerűen vonatkoznak az állandó és ideiglenes bizottságok ellenőrző, vizsgáló tevékenységére is. A Hárszabály jelentős teret ad a bizottsági önszabályozásnak azzal, hogy kimondja: „Megalakulása után a bizottság meghatározza ülésezési rendjét.” [67. § (1) bekezdés] „A bizottságok működési rendjüket — a Hárszabály rendelkezéseit figyelembe véve — maguk határozzák meg.” [81. § (1) bekezdés]

2.2. Az Alkotmánybíróság számba vette a kifejezetten az országgyűlési bizottságok vizsgálati, ellenőrzési funkciójára vonatkozó, a jelen ügy szempontjából jelentős jogi normákat. A Hárszabály 68. § (3) bekezdése arról rendelkezik, hogy a bizottsági tagok kétötödének kérésére a bizottság meghallgatást tart. A 73. § a szakértők meghívását és felszólalását szabályozza. A zárt bizottsági ülésről készült jegyzőkönyv tartalmát szabályozó 78/A. § említi „a meghallgatott vagy a bizottság előtt vallomást tevő személy nyilatkozatát”. A 139. § a titokvédelem tárgykörében az államtitok és a szolgálati titok védelméről rendelkezik.

Külön rendelkezik a Hárszabály a vezető közjogi tisztségviselők megválasztásával, illetve ellenőrzésével kapcsolatos bizottsági meghallgatásokról, beszámolókról. A 132. § (3) bekezdése kimondja: „Ha törvény valamely tisztségviselő megválasztása vagy kinevezése előtt a jelölt országgyűlési bizottság előtt történő meghallgatását írja elő, az erre hatáskörrel rendelkező bizottság a jelöltet meghallgatja, és a személyi javaslatot véleményezi. A jelölt miniszterre történő kinevezésének támogatásáról a bizottság nyílt szavazással határoz.” Ezzel összefüggésben a 68. § (4) bekezdése így rendelkezik: „A bizottság köteles évente legalább egy alkalommal meghallgatni azt a minisztert, akit kinevezése előtt meghallgatott.”

2.3. Az Alkotmány és a Hárszabály ismertetett rendelkezései alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Országgyűlés bizottságainak ellenőrző, vizsgáló funkciója közvetlenül az Alkotmány 21. § (2) és (3) bekezdéséből következik. Az országgyűlési bizottságok vizsgálati tevékenysége sem az Alkotmány, sem a Hárszabály alapján nem kötődik egy meghatározott bizottsági típushoz. Az állandó bizottságok, az ideiglenes eseti bizottságok és az ideiglenes vizsgálóbizottságok egyaránt folytathatnak vizsgálatokat, és elláthatnak ellenőrző funkciót. Az egyes bizottsági formák annyiban jelentenek különbséget, hogy míg az állandó és az eseti bizottságoknak nem elsődleges feladata vizsgálatok lefolytatása, addig a vizsgálóbizottságok kifejezetten azzal a céllal jönnek létre, hogy konkrét ügyekben vizsgálatot folytassanak, és arról az Országgyűlés számára jelentést készítsenek. Mindez azonban a hatályos szabályozás szerint nem zárja ki azt, hogy a vizsgálóbizottságon kívül más bizottságok is — az Országgyűlés rendelkezése vagy bizottsági döntés alapján — valamely ügyben vizsgálatot folytassanak.

Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá, hogy általában az országgyűlési bizottságok vizsgálati tevékenységéről, a vizsgálati eljárásról, az igénybe vehető eszközökről és módszerekről sem a Hárszabály, sem más jogi norma nem tartalmaz koherens és részletes szabályozást. A Hárszabály alapvetően a bizottságok önszabályozására bízta a vizsgálati eljárások rendjének meghatározását.

3. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy az Alkotmány milyen követelményeket támaszt a jogalkotóval szemben az országgyűlési bizottságok vizsgálati, ellenőrző tevékenységének garanciális szabályozása érdekében.

3.1. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az országgyűlési bizottságoknak a közvetlenül az Alkotmány 21. § (2) és (3) bekezdéséből következő vizsgálati, ellenőrző szerepe két alkotmányos szabályra vezethető vissza.

3.1.1. Az egyik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiság követelménye, amely az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint magában foglalja a tartalmi értelemben vett alkotmányosság egyik legfőbb kritériumát, a hatalommegosztás elvét. Ebből az elvből következik, hogy nincsen az Országgyűlésnek alárendelt hatalmi ág, s egyik hatalmi ág sem vonhatja el a másik jogosítványait. A hatalommegosztás elvéből ugyanakkor az is következik, hogy alkotmányos demokráciában nincs korlátlan és korlátozhatatlan hatalom, s az egyes hatalmi ágak hatalmi ellensúlyt képeznek a többi hatalmi ággal szemben. [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, 261.; 41/1993. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1993, 292, 294.; 55/1994. (XI. 10.) AB határozat, ABH 1994, 296, 300.; 28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 1995, 138, 142.; 66/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 397, 403.]

A hatalommegosztás elvének a magyar államszervezetben érvényesülő intézményi és garanciarendszerének alapjait az Alkotmány tartalmazza. Ennek a garanciarendszer-

nek a részét képezi — számos más alkotmányos intézmény mellett — az országgyűlési bizottságok vizsgálati funkciójának alkotmányi elismerése és hárszabályi körülhatárolása, továbbá mindazok a törvényi szabályok, amelyek vezető közjogi tisztségek betöltőinek (jelöltjeinek) országgyűlési bizottsági meghallgatását írják elő. Jelentős részben a kormányzati munka és így a végrehajtó hatalom ellenőrzését szolgálja, hogy az Országgyűlés bizottságai révén vizsgálatokat folytathat, és köteles beszámoltatni a minisztereket. A vizsgálati lehetőségek és a beszámolási kötelezettségek az Országgyűlés információszerezését biztosítják, ami elengedhetetlen az ellenőrző funkció érvényesüléséhez.

3.1.2. Az országgyűlési bizottságok vizsgálati funkciója a jogállamiság részét képező hatalommegosztás elve mellett következik az Alkotmány 61. § (1) bekezdéséből is, amely alapvető jognak ismeri el a közérdekű adatok megismeréséhez való jogot (az információszabadságot) és a véleménynyilvánítás szabadságát. A két jog az egyéni önkifejezés szabadságának előmozdítása mellett a közügyek megvitatásának szabadságát biztosítja. A kellő informáltság, a tények ismerete a szólásszabadság egyik feltétele. A szabad véleménynyilvánítás joga pedig a plurális, demokratikus társadalom alapvető értékei közé tartozik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint e jognak kitüntetett szerepe van az alapjogok között, s „anyajoga” többféle szabadságjognak, a „kommunikációs” alapjogoknak, amelyek együttesen teszik lehetővé az egyén részvételét a társadalmi és politikai folyamatokban. A társadalom szellemi gazdagodása a véleményszabadságtól is függ: csak akkor van esély a téves nézetek kiszűrésére, ha szabad vitában ütközhetnek ellentétes vélekedések, és ha a káros nézetek is napvilágra kerülhetnek. „Történelmi tapasztalat, hogy mindannyiszor, amikor a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozták, sérelmet szenvedett a társadalmi igazságosság, az emberi kreativitás, csökkent az emberben rejlő képességek kibontakozásának lehetősége. A káros következmények nem csupán az individuum, hanem a társadalom életében is megmutatkoztak, és az emberiség fejlődésének sok szenvedéssel járó zsákutcájához vezettek. Az eszmék, nézetek szabad kifejtése, a mégoly népszerűtlen vagy sajátos elképzelések szabad megnyilvánulása a fejlődni képes és valóban eleven társadalom létezésének alapfeltétele.” [Előszőr: 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 171.]

Az Országgyűlés nemcsak a normaalkotásban, hanem a közügyek megvitatásában is kiemelkedő és mással nem helyettesíthető szerepet tölt be. A közügyek vitatásának egyik lényeges parlamenti fórumát jelentik a közügyekben vizsgálatot folytató, illetve a közjogi tisztségviselők meghallgatását végző országgyűlési bizottságok. A közügyek szabad parlamenti megvitatása egyfelől a megfelelő törvényalkotás egyik nélkülözhetetlen előfeltétele. Másfelől a szabad parlamenti vita hozzájárul ahhoz, hogy a választópolgárok megfelelő képet alkossanak az országgyűlési képviselők és más fontos közjogi tisztségviselők tevékeny-

ségéről, és kellő információk birtokában vegyenek részt a politikai diskurzusban és döntéshozatalban.

3.1.3. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az említett alkotmányossági szempontok alapján határozható meg az országgyűlési bizottsági vizsgálati eljárásának viszonya a bírósági eljárásokhoz. Annak ellenére, hogy a bizottsági vizsgálatok számos eleme a bírósági eljárásokra emlékeztet, a két eljárás között alapvető különbségek vannak.

Az Alkotmány 45. § (1) bekezdése alapján a Magyar Köztársaságban a bíróságok gyakorolják az igazságszolgáltatást. Az 50. § (1) bekezdése szerint a bűncselekmények elkövetőinek büntetése a bíróságok feladata. Az 50. § (3) bekezdése a bírák függetlenségéről és politikai tevékenységük tilalmáról rendelkezik. Az Alkotmány említett rendelkezéseivel kapcsolatban az Alkotmánybíróság több alkalommal megállapította: „A bírói hatalom — amely a magyar parlamenti demokráciában is elválik a törvényhozó és a végrehajtó hatalomtól — az állami hatalomnak az a megnyilvánulása, mely az erre rendelt szervezet útján a vitássá tett vagy megsértett jogról — törvényben szabályozott eljárás során — kötelező erővel dönt. A bírói hatalom tehát, — amelyhez a bírói függetlenség kapcsolódik — döntően az ítélkezésben ölt testet.” [Előszőr: 53/1991. (X. 31.) AB határozat, ABH 1991, 266, 267.] „[A] bírói hatalom sajátossága az, hogy a másik két, „politikai jellegű” hatalmi ággal szemben állandó és semleges.” [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1991, 256, 261.]

Ezzel szemben a vizsgálatot végző parlamenti bizottságok nem az igazságszolgáltatás, hanem az Országgyűlés részei, a parlamenti ellenőrzés, a kormányzati politikai felelősség megállapításának eszközei, valamint a közügyek megvitatásának és a közérdekű problémák feltárásának színterei. A bizottsági tisztségviselők és tagok pártatlanságáról pedig általában azért nem lehet szó, mert leginkább a választásokon a parlamentbe jutott pártok képviselői alkotják a parlamenti bizottságokat.

A külföldi példák azt mutatják, hogy a vizsgálóbizottsági tevékenység és a büntetőeljárás egymáshoz való viszonyának tisztázása jelenti az egyik legfőbb alkotmányossági problémát. Rendkívül kiterjedt vizsgálati jogosultsággal rendelkeznek az Egyesült Államok Kongresszusának vizsgáló- és különbizottságai (select committees, elect committees), valamint az állandó bizottságok közül a költségvetési bizottság (Appropriations Committee) és a kormányzati működéssel foglalkozó bizottság (Government Operations Committee). A francia parlament vizsgáló- és ellenőrző bizottságai is folytathatnak büntetőeljárásokkal párhuzamosan vizsgálatokat, azzal a kikötéssel, hogy figyelembe kell venniük a folyamatban lévő büntetőeljárást. Olaszországban a vizsgálóbizottságok az alkotmány 82. cikk (1) bekezdése alapján bármely közérdekű kérdés megvizsgálására felállíthatók, s a (2) bekezdés szerint a vizsgálóbizottság a nyomozást és a vizsgálatot ugyanolyan hatáskörrel és korlátokkal végzi, mint az igazságügyi hatóságok. E széles körű alkotmányos felhatalmazás biztosította, hogy a parlamenti bizottságok az úgynevezett maffia-ügyek kapcsán jelentős belpolitikai szerepre tettek szert.

Belgiumban a parlamenti vizsgálóbizottságokról 1996-ban elfogadott külön törvény alapján a bizottságok széles büntetőeljárási vizsgálati hatalommal rendelkeznek, s a jogszabály arra is lehetőséget biztosít, hogy a vizsgálóbizottság elnökének kezdeményezésére a fellebbviteli büntetőbíró-ság elnöke büntetőügyekben eljáró bírót rendeljen ki a bizottság munkájának segítésére.

3.1.4. Az Alkotmánybíróság következtetése szerint alkotmányossági szempontból elengedhetetlen, hogy megfelelő jogi garanciák biztosítsák a vizsgáló, ellenőrző feladatokat ellátó országgyűlési bizottságok hatékony működését. Ezek közül egyet maga az Alkotmány 21. § (3) bekezdése fogalmaz meg, amely kimondja, hogy az országgyűlési bizottságok által kért adatokat mindenki köteles a rendelkezésükre bocsátani, és mindenki köteles a bizottságok előtt vallomást tenni. Önmagában ez a szabály azonban az Alkotmánybíróság álláspontja szerint nem elégséges. További jogi garanciák szükségesek, amelyek konkretizálják az Alkotmány 21. §-ának (3) bekezdésében szereplő normát, joghátrányt helyeznek kilátásba a norma jogellenes megszegőivel szemben, illetve garantálják a norma, valamint a szankció végrehajtását. Az Alkotmány 21. § (3) bekezdése további jogi szabályozás nélkül *lex imperfecta*. A fentiekből következően a jogi normának azt is egyértelművé kell tenniük, hogy az országgyűlési bizottsági vizsgálatok miként viszonyulnak a bírósági eljárásokhoz, illetve a büntetőeljárásokhoz.

3.2. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy vannak-e olyan alkotmányos korlátai az országgyűlési bizottságok vizsgálati tevékenységének, amelyek jogi szabályozást igényelnek. A parlamenti ellenőrzésben és a közügyek megvitatásában lényeges szerepet betöltő országgyűlési bizottsági vizsgálatok természetesen nem lehetnek korlátlanok. Az Alkotmány más rendelkezéseinek érvényesülése legalább olyan lényeges szempont, mint az Alkotmány 21. § (2) és (3) bekezdésének, illetve az ezekkel a szabályokkal szorosan összefüggő, a 2. § (1) bekezdéséből következő hatalommegosztás elvének és a 61. § (1) bekezdésén alapuló információ- és vélemény szabadságnak az érvényesítése.

A mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítvány előterjesztője az Alkotmány több olyan szabályára hivatkozott, amelyekkel megítélése szerint ellentétes az, hogy az országgyűlési vizsgáló- és eseti bizottságok tevékenységéről országgyűlési határozatok és nem mindenre kötelező törvények rendelkeznek.

3.2.1. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdése és az 59. § (1) bekezdése védelemben részesíti az emberek magán-szféráját, magántitkait, jó hírnevét, személyes adatait. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ezeknek az emberi méltósághoz való jogból fakadó jogosultságoknak a sérelmét jelentheti, ha az állam indok nélkül avatkozik be az emberek magánéletébe, például azáltal, hogy a hatóság kellő alap nélkül alkalmaz kényszert az egyénnel szemben. „Az a jogi szabályozás tehát, amely ezt akár csak potenciálisan lehetővé teszi, arra való tekintet nélkül alkotmányellenes, hogy ez az alkotmányellenes jogkövetkezmény az

ügyek hány százalékában következik be.” [Először: 46/1991. (IX. 10.) AB határozat, ABH 1991, 211, 215.] „Az alkotmányos alapjogok és alkotmányos védelmet élvező szabadságok miatt a közhatalom csak alkotmányos felhatalmazással és alkotmányos indokkal avatkozhat be az egyén jogaiba és szabadságába.” [Először: 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 85.] Az állami beavatkozás határait az Alkotmány 8. § (2) bekezdésében meghatározott formai és tartalmi követelmények, végső soron az Alkotmánybíróság által az Alkotmány alapján kidolgozott szükségességi-arányossági követelmények jelölik ki.

Mivel egyetlen közhatalmi intézménynek sincs korlátlan hatalma az emberek felett, a vizsgálati tevékenységet végző országgyűlési bizottságok jogosítványai sem lehetnek korlátlanok. Mindebből következik, hogy az Alkotmány 21. § (3) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint mindenki köteles az országgyűlési bizottságok által kért adatokat rendelkezésre bocsátani, kizárólag más alkotmányos rendelkezésekkel összhangban érvényesülhet. Az országgyűlési bizottságok sem jogosultak saját szabad elhatározásuk alapján bármilyen ügyben, bárkiről, bármilyen információt megismerni.

3.2.2. A magánszféra védelmével szorosan összefüggő kérdés, hogy a vizsgálati tevékenységet végző országgyűlési bizottságok eljárása során miként érvényesülnek a más eljárásokban, különösen a büntetőeljárásokban megkövetelt alkotmányos garanciák. A bíróságok és a parlamenti bizottságok funkcionális elkülönülése következtében a parlamenti bizottsági vizsgálatokra is vonatkozik az az alkotmányossági követelmény, hogy „[a] bűnössé nyilvánítást (elítélést) csak bíróság végezheti, mégpedig a büntetőjogi felelősség határozatában történő megállapításával. Ez következik az Alkotmánynak az ártatlanság vélelmét deklaráló 57. § (2) bekezdéséből.” [Először: 11/1992. (III. 5.) AB határozat, ABH 1992, 77, 87.]

Mindazonáltal a magyarországi szabályozásban nem tisztázott a vizsgálat alá vont, vallomástételre kötelezett, illetve meghallgatásra meghívott személyek jogállása. Az Alkotmány 21. § (3) bekezdése szerint az országgyűlési bizottságok előtt mindenki köteles vallomást tenni. Ugyanakkor alkotmányossági szempontból nyilvánvaló, hogy az önvádra kötelezés tilalmának, valamint az Alkotmány 57. § (2) bekezdésében megfogalmazott ártatlanság vélelmének a büntetőeljárásokon kívül más eljárásokban is feltétlenül érvényesülnie kell. [41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 195.; 26/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 647, 649.] A vallomástétel megtagadásának joga, illetve az igazmondási kötelezettség azonban már a vallomásra kötelezett személy eljárási pozíciójától függ. E tekintetben más eljárásjogi szabályok vonatkozhatnak a „felekre”, az „ügyfelekre”, a „tanúkra”, a „terheltekre” stb. A hatályos magyar normatív szabályozás más eljárási hiányosságokban is szenved, például, hogy nem rendelkezik a jogi képviseltről (vö. sértetti képviselő, védelemhez való jog).

Azokban az államokban, amelyekben a törvények a büntetőeljárási szabályok értelemszerű alkalmazását rendelik

el a parlamenti vizsgálóbizottsági eljárásokban, ezt részben azért teszik, hogy a büntetőjárási garanciák megfelelően védjék az eljárás résztvevőit. [A német alaptörvény 44. cikkének (2) bekezdése például kimondja, hogy a vizsgálóbizottság bizonyítási eljárása esetén a büntetőeljárás szabályait értelemszerűen alkalmazni kell, ugyanakkor a „levél-, a postai és a távközlési titok sérthetetlen”.]

3.2.3. Az Alkotmány 57. § (1) bekezdése a bírósági tárgyaláshoz való jogot, az 57. § (5) bekezdése pedig a bírósági, közigazgatási és más hatósági döntésekkel szembeni jogorvoslathoz való jogot ismeri el.

Az Alkotmánybíróság megállapítása szerint a vizsgálatot végző országgyűlési bizottságok tevékenysége közhatalmi jogalkalmazói tevékenységnek minősül. Az e tevékenység során hozott, az állampolgárok és más személyek jogait, kötelezettségeit és jogos érdekeit érintő döntésekkel szembeni jogorvoslat követelménye az Alkotmány 57. § (5) bekezdéséből származik.

A vizsgálóbizottságok jogsértő döntéseivel szembeni jogorvoslatra számos állam törvénye lehetőséget biztosít. Így az Egyesült Államokban a kongresszusi bizottságok jogsértő tevékenységével szembeni jogorvoslatra nyitva áll a bírói út. Németországban az alaptörvény 44. cikkének (4) bekezdése kimondja: „[a] vizsgálóbizottságok határozatait nem lehet bírói úton felülvizsgálni. A vizsgálat alapjául szolgáló tények elbírálása és megítélése tekintetében a bíróságok szabadok.” Mindazonáltal az állampolgárok számára közvetlen joghatással járó vizsgálóbizottsági határozatokkal szemben — a magyartól jelentősen eltérő — alkotmányjogi panaszt lehet előterjeszteni a Szövetségi Alkotmánybírósághoz.

A jelenlegi magyarországi szabályozás nem teszi kötelevé, hogy a vizsgálatot végző országgyűlési bizottságok az állampolgárok jogait, kötelezettségeit befolyásoló döntéseiket, intézkedéseiket formalizált határozatban jelenítsék meg, és nincsenek normatív előírások a bizottsági döntésekkel szembeni jogorvoslatokról. Az országgyűlési bizottságok döntéseivel szemben semmiféle jogorvoslati eljárás megindítására nincs lehetőség, mivel az országgyűlési bizottságok nem rendelkeznek perképeséssel, és nem tekinthetők az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) szerinti közigazgatási szervnek sem.

Az országgyűlési bizottságokéhoz sok tekintetben hasonló tevékenység ellátására hozta létre az Etv. az egyes fontos, valamint közbizalmi és közvéleményformáló tisztségeket betöltő személyeket ellenőrző bizottságot, amely az Etv. és az Áe. alapján jár el, s ezért sajátos közigazgatási szervnek tekinthető. [60/1994. (XII. 24.) AB határozat, ABH 1994, 342, 366.] A vizsgálatot folytató országgyűlési bizottságokra azonban egyetlen eljárás törvény rendelkezései sem vonatkoznak.

4.1. Mindezeket alapul véve az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az állandó és az ideiglenes országgyűlési bizottságok vizsgálati, ellenőrzési tevékeny-

ségének jogi szabályozása rendkívül hiányos. Egyfelől hiányoznak a bizottsági vizsgálat hatékonyságát biztosító jogszabályi feltételek, és a bizottsági vizsgálat sui generis voltát (a bírósági eljárásokhoz, a közigazgatási, illetve a büntetőeljárásokhoz való viszonyát) rögzítő szabályok, másfelől nincsenek olyan jogi garanciák, amelyek az állampolgárok alapvető jogait (magánszférához való jogot, eljárás jogosságokat, jogorvoslati jogot stb.) védik a vizsgálatot végző országgyűlési bizottságokkal mint jogalkalmazó közhatalmi szervekkel szemben.

4.2. Ez a mulasztás alkotmányellenes helyzetet eredményezett, egyrészt azért, mert a hiányos szabályozás nem biztosítja az Alkotmány 21. § (2) és (3) bekezdésében elismert országgyűlési bizottsági vizsgálatok hatékony érvényesülését, így sérülhet az Országgyűlésnek a hatalom-megosztásból folyó parlamenti ellenőrzési funkciója, és csorbulhat a közügyek vitatásának az Alkotmány 61. § (1) bekezdésén alapuló szabadsága. Az alkotmánysértő mulasztás másrészt azért állapítható meg, mert a szabályozatlanság veszélyezteti az Alkotmány 54. (1) bekezdéséből és 59. § (1) bekezdéséből következő személyiségi jogokat és magánéleti szabadságot, valamint kizárja az Alkotmány 57. § (5) bekezdéséből fakadó jogorvoslati jog érvényesülését, és kétségesé teszi az alapvető jogállami eljárási garanciák megvalósulását a bizottsági vizsgálatok során.

4.3. Az alkotmánysértő mulasztást az Országgyűlésnek mint törvényalkotó hatalomnak kell megszüntetnie. Ez következik az Alkotmány 8. § (2) bekezdéséből, amely szerint az alapvető jogokra vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Ez következik továbbá a Jat.-nak azokból a rendelkezéseiből is, amelyek szerint az Országgyűlés törvényben állapítja meg „a társadalmi rendre, valamint a társadalom meghatározó jelentőségű intézményeire, az állam szervezetére, működésére, és az állami szervek hatáskörére vonatkozó alapvető rendelkezéseket”, valamint „az állampolgárok alapvető jogait és kötelezettségeit, ezek feltételeit és korlátait, valamint érvényre juttatásuk eljárási szabályait”. [2. § a) és c) pont] „A társadalmi rendre vonatkozóan törvényben kell szabályozni különösen [...] az Alkotmányban felsorolt állami szervek működését.” [3. § a) pont]

Az országgyűlési bizottságok vizsgálati, ellenőrző tevékenysége szükségszerűen érinti olyan jogalanyok jogait, illetve kötelezettségeit, akik, illetve amelyek nem tartoznak a Jat. 46. § (1) bekezdésében említett, az Országgyűlés által irányított szervek vagy az Országgyűlés saját szervei közé. A bizottságokat megillető alapjog-korlátozó jogosítványok tartalma nem nyugodhat sem a szabályozatlanságból fakadó esetlegességen, sem az országgyűlési bizottságok saját szempontjait előtérbe helyező önszabályozáson. [vö. 49/1996. (X. 25.) AB határozat, ABH 1996, 150, 153.; 39/1997. (VII. 1.) AB határozat, ABH 1997, 263.] Ebből következően az Alkotmánybíróság nem csupán a Házszabály szabályozási hiányosságait állapította meg, hanem azt is, hogy a mulasztást törvényi szinten kell pótolni.

4.4. Az Alkotmánybíróság határozata alapján az Országgyűlésnek 2004. március 31-ig kell pótolnia a hiányzó törvényi szabályozást. A határidő megállapításánál az Alkotmánybíróság tekintettel volt arra, hogy a vizsgálatot folytató állandó és ideiglenes országgyűlési bizottságok tevékenysége az Alkotmányon alapul, és jelentős alkotmányossági megfontolások szólnak amellett, hogy ezek a bizottságok megfelelően szabályozott keretek között, hatékonyan, de az alapvető jogokat tiszteletben tartva tudják kifejezni a köz érdekében végzett tevékenységüket.

III.

Az Alkotmánybíróság megvizsgálta azokat az utólagos normakontrollra vonatkozó indítványokat, amelyek az Ogyh1. alkotmányellenességének megállapítását kezdeményezték. Erre irányult több absztrakt normakontroll-indítvány, valamint az Alkotmánybíróságon 850/D/2002. számon nyilvántartásba vett alkotmányjogi panasz.

1.1. Az Alkotmánybíróságnak először abban kellett állást foglalnia, hogy van-e hatásköre a támadott országgyűlési határozat absztrakt alkotmányossági vizsgálatára.

Az Alkotmány 32/A. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a jogszabályok alkotmányosságát, illetőleg ellátja a törvénnyel hatáskörébe utalt feladatokat. Az Abtv. 1. § b) pontja alapján az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik a jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközei alkotmányellenességének utólagos vizsgálata.

A Jat. határozza meg azt, hogy az állam mely aktusai normatívak, és azok közül melyek tekintendők jogszabálynak és melyek azok, amelyek az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartoznak. A Jat. 46. §-a alapján az Országgyűlés jogosult az állami irányítás egyéb jogi eszközének minősülő, normatív tartalmú határozatok, valamint egyedi határozatok meghozatalára. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag az állami irányítás egyéb jogi eszközének minősülő, normatív tartalmú határozatok felülvizsgálata tartozik.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint önmagában az, hogy valamely aktust olyan elnevezés alatt bocsátanak ki, amelyet a Jat. a jogszabályok vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközei megjelölésére használ, még nem alapozza meg az adott aktus felülvizsgálatára nézve az Alkotmánybíróság hatáskörét. A hatáskör vizsgálatánál nem az aktus elnevezése, hanem a benne foglalt rendelkezések jogi jellege az irányadó. [52/1993. (X. 7.) AB végzés, ABH 1993, 407, 408.; 60/1992. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1992, 275, 278—279.; 337/B/1994. AB végzés, ABH 1995, 1033, 1036.; 3/1996. (II. 23.) AB végzés, ABH 1996, 361, 363.; 227/B/1999. AB végzés, ABH 1999, 932, 933.]

Az Alkotmánybíróságnak az országgyűlési határozatok normativitásával összefüggő gyakorlata azt mutatja, hogy az Alkotmánybíróság a legtöbbször a határozat céljának, a rendelkezéseivel érintett jogalanyok körének, a határozatban lévő magatartási szabályok jellegének vagy időbeli

kiterjedésének eseti vizsgálata alapján állapította meg, hogy a vizsgált országgyűlési határozat a Jat. szerinti normatív vagy konkrét aktusnak minősül-e. [1239/B/1990. AB végzés, ABH 1991, 905.; 57/1993. (X. 28.) AB határozat, ABH 1993, 349.; 439/B/1993. AB végzés, ABH 1993, 908.; 682/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 764.; 1375/B/1992. AB végzés, ABH 1993, 862.; 753/B/1995. AB végzés, ABH 1995, 981.; 453/B/1995. AB végzés, ABH 1996, 883.; 922/B/1994. AB határozat, ABH 1997, 799.; 868/B/1995. AB határozat, ABH 1997, 609.; 22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176.; 227/B/1999. AB végzés, ABH 1999, 932.]

Az Ogyh1. jogforrási jellegének megállapítása érdekében az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy az országgyűlési határozat normatív rendelkezéseket tartalmaz-e. Az alkotmánybírósági hatáskör megállapításához csupán a normatív jelleg meglétének vizsgálata szükséges, az alkotmányosan megkövetelt normatív szabályozási szint meglétének vizsgálata nem. Ezért az Alkotmánybíróságnak a hatáskör megállapításakor nem kellett foglalkoznia azzal az indítványozói kifogással, hogy az Országgyűlés nem megfelelő szintű jogforrásban alkotta meg az Ogyh1.-beli szabályokat.

Az Ogyh1. bevezetőjében kimondja, hogy az „Országgyűlés a demokratikus közelet tisztaságának előmozdítása, a személyes és közérdekű adatokkal való politikai célú visszaélések megelőzése érdekében” hozta meg határozatát.

Az Ogyh1. I. pontja így rendelkezik: „Az Országgyűlés vizsgálóbizottságot hoz létre a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulása, 1990. május 2-át követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvétele tényeinek és körülményeinek megvizsgálására.”

Az Ogyh1. II. pontja alapján a vizsgálóbizottság feladata: „annak megvizsgálása, hogy az 1990. május 2-át követően megalakult kormányokban kormányzati politikai szerepet betöltő személyek részt vettek-e az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében.” A III. pont értelmében a vizsgálat „az 1990. május 2-át követően megalakult kormányok politikai vezetőire, nevezetesen a miniszterelnökre, miniszterekre és a politikai államtitkárokra terjed ki.” A IV. pont azt határozza meg, hogy a vizsgálóbizottságnak mely tényeket és körülményeket kell a vizsgálat körébe vonnia. Az V. pont egyebek mellett kimondja, hogy a vizsgálóbizottság „a munkája során a feladatával összefüggésben meghallgatásokat tarthat, iratokat kérhet be.” Ezzel összefüggésben az Ogyh1. V. pontja előírja: „A kért adatokat mindenki köteles a bizottság rendelkezésére bocsátani, illetőleg köteles a bizottság előtt vallomást tenni.” A vizsgálóbizottság jelentéstételi kötelezettségéről a VI. pont rendelkezik, a bizottság elnökének, alelnökének és tagjainak megválasztására vonatkozó szabályokat a VII. és a VIII. pont tartalmazza.

Az Ogyh1.-ben foglaltakhoz hasonló célokat fogalmazott meg a jogalkotó az Etv. preambulumban is, amely

szerint az „Országgyűlés a demokratikus államélet tisztaságának előmozdítása érdekében” alkotta meg a törvényt.

Az Ogyh1.-gyel létrehozott vizsgálóbizottság az Alkotmány 21. § (2)—(3) bekezdésén, valamint a Házzsabály 34. § (1) bekezdésén alapul, amely — egyebek mellett — kimondja, hogy az Országgyűlés bármely kérdés megvizsgálására vizsgálóbizottságot küldhet ki.

Az országgyűlési vizsgálóbizottságok az Országgyűlés szervezetének részét képezik, a bizottságok létrehozataláról, átalakításáról, megszüntetéséről, valamint a bizottságok feladatainak meghatározásáról szóló határozatok az állami irányítás egyéb jogi eszközei közé tartoznak. Ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ogyh1. rendelkezéseinek jelentős része megfelel a Jat. 46. § (1) bekezdésében foglalt azon feltételnek, amely szerint az Országgyűlésnek a saját működését és az általa irányított szervek feladatait az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek minősülő határozatokkal szabályozza.

Az Ogyh1. emellett olyan rendelkezéseket is magában foglal, amelyek az Országgyűlés szervezetén és irányítási jogkörén kívülálló jogalanyokra tartalmaznak kötelező normatív szabályokat.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Ogyh1. megfelel az Alkotmánybíróság absztrakt utólagos normakontroll-hatáskörét meghatározó, az Abtv. 1. § b) pontjában foglalt ismérveknek.

1.2. Az Alkotmánybíróságnak állást kellett foglalnia abban a kérdésben, hogy az Ogyh1. állami irányítás egyéb jogi eszközei közé sorolása nem zárja-e ki az alkotmányellenesség utólagos vizsgálatát alkotmányjogi panasz alapján.

Az Abtv.-nek az alkotmányjogi panaszról rendelkező 48. §-a szerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján jogszabályok felülvizsgálatát végzi el. Azért szolgálhat kizárólag jogszabály alkotmányjogi panasz alapjául, mert a jogalkotás rendje szerint állami irányítás egyéb jogi eszköze nem állapíthat meg az állampolgárok számára jogokat és kötelezettségeket. Jelen esetben azonban az alkotmányjogi panasz előterjesztője — egyebek mellett — éppen azt kifogásolta, hogy az Országgyűlés törvényi szabályozási körbe tartozó kérdésekben alkotott normatív határozatot, s abban alapvető jogok korlátozásáról rendelkezett. Vagyis — álláspontja szerint — tartalmilag „törvényt” fogadott el, határozati formába bújtatva.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint, amennyiben egyedi ügyben történő jogalkalmazás során az állampolgárok jogait, illetve kötelezségeit állami irányítás egyéb jogi eszközében foglalt rendelkezések alapján állapították meg, akkor az állami irányítás jogi eszközét kifogásoló alkotmányjogi panaszt érdemben el kell bírálni. [22/1991. (IV. 26.) AB határozat, ABH 1991, 408; 753/B/1995. AB végzés, ABH 1995, 981, 982.]

Ezért az Alkotmánybíróság nem tekintette az alkotmányjogi panasz elbírálását kizáró körülménynek, hogy a

támadott norma formailag az állami irányítás egyéb jogi eszközeinek minősül.

Következésképpen az Alkotmánybíróság megállapította hatáskörét az Ogyh1. utólagos vizsgálatára mind az absztrakt normakontrollra vonatkozó indítványok, mind az alkotmányjogi panasz alapján.

2. Az Abtv. 48. § (1) bekezdése az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásához további feltételeket támaszt. Ezért az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy a benyújtott alkotmányjogi panasz megfelel-e ezeknek a törvényi követelményeknek.

Az Abtv. 48. § (1) bekezdése szerint alkotmánybíróági eljárásra akkor kerülhet sor, ha alkotmányellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be a jogsérelem. Jelen ügyben kétségtelenül megállapítható, hogy az Országgyűlés normaalkotását (az Ogyh1. elfogadását) követően a felállított vizsgálóbizottság normákat (az Ogyh1.-et és jogszabályokat) alkalmazó intézményként tevékenykedett, intézkedései, döntései ezért jogalkalmazásnak minősültek.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Ogyh1. III. pontja alapján a vizsgálóbizottság feladatai közé tartozott, hogy az alkotmányjogi panasz előterjesztőjéről adatokat gyűjtsön. A bizottság maga határozhatta meg eljárási rendjét és vizsgálati módszereit, s eljárása során meghallgatásokat tarthatott, iratokat kérhetett be (Ogyh1. V. pont). Az Országgyűlés elnöke által az Alkotmánybíróságnak megküldött összefoglaló átirat szerint a vizsgálóbizottság 2002. július 24-én levélben értesítette az 1990. május 2-át követően kormányzati szerepet betöltő 194 politikust arról, hogy személyük a vizsgálóbizottság vizsgálati körébe esik. Ugyanezen a napon a bizottság levélben megkereste a Történeti Hivatal elnökét, a belügyminisztert, a honvédelmi minisztert, nyilatkozzanak arról, hogy a felügyeletük alá tartozó szervezetek nyilvántartásában szerepel-e a vizsgálati körbe eső 194 személy neve.

Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az alkotmányjogi panasz előterjesztője által állított egyéni jogsérelem megállapításához nem szükséges annak részletes feltárása, hogy az országgyűlési vizsgálóbizottság milyen, az indítványozó személyére vonatkozó adatokhoz jutott. Önmagában a bizottság tevékenysége, amelynek részét képezte az indítványozó adatainak megszerzése és továbbítása, megalapozza az Abtv. 48. § (1) bekezdése által megkövetelt egyéni érintettséget.

Az Abtv. 48. § (2) bekezdése kimondja: „Az alkotmányjogi panaszt a jogerős határozat kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.” Az (1) bekezdés alapján az alkotmánybíróági eljárásnak nem feltétele a jogorvoslati eljárásban hozott jogerős határozat, ha az indítványozó számára az alkotmányjogi panasz előterjesztésén kívül más jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.

A benyújtott alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az országgyűlési vizsgálóbizottság nem hozott formális határozatokat. Sem jogszabály, sem az Ogyh1. nem rendelkezik kifejezetten az országgyűlési vizsgálóbizottság

intézkedéseivel, döntéseivel szembeni jogorvoslatokról. (Ezzel szemben az Etv. 19. §-a alapján az egyes fontos, valamint közbizalmi és közvéleményformáló tisztségeket betöltő személyeket ellenőrző bizottság döntésével szemben az ellenőrzött személy a Fővárosi Bíróságnál keresettel élhet a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályok szerint.)

Az országgyűlési bizottság 2002. szeptember 30-án megszűnt, s addig sem rendelkezett perképeséssel. Az Országgyűlés által elfogadott, normatív tartalmú Ogyh1.-et a bíróságok nem bírálhatják felül. Mindebből az következik, hogy az országgyűlési vizsgálóbizottság tevékenységével okozott esetleges jogsérelmek orvoslására vonatkozó szabályozás hiányosságait nem lehet az alkotmányjogi panasz előterjesztőjének hátrányára figyelembe venni. Az indítványozó ugyanis — egyebek mellett — éppen ezeket a hiányosságokat kifogásolta. Ezért az Alkotmánybíróság jelen esetben a vizsgálóbizottság megszűnésének napját, 2002. szeptember 30-át tekintette az Abtv. 48. §-ának az alkotmányjogi panasz előterjesztésére megállapított hatvan napos határidő kezdőnapjának.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a benyújtott alkotmányjogi panaszt érdemben el kell bírálni.

3. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem hatályos jogszabály tekintetében nincs helye utólagos és elvont normakontroll-eljárásnak, ha annak egyedüli eljárásjogi következménye — az alkotmányellenesség megállapítása esetén — a norma hatályvesztésének kimondása lehetne. [1449/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 561, 564.] Figyelemmel az Abtv. 1. § b) pontjára, 37. és 40. §-ára, valamint 42. § (1) bekezdésére, ez a követelmény az állami irányítás egyéb jogi eszközeire is vonatkozik. [1239/B1990. AB végzés, ABH 1991, 905.]

Ugyanakkor az Abtv. 48. §-a szerint az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján elvégezheti hatályon kívül helyezett jogszabályok felülvizsgálatát. [52/1992. (X. 27.) AB határozat, ABH 1992, 257, 259.] Az alkotmányjogi panasz alapján indult eljárás és absztrakt normakontroll-eljárás között pedig nem az Ogyh1. alkotmányosságának megítélése, hanem az esetleges jogkövetkezmények tekintetében lehet különbség.

Mindezeket figyelembe véve jelen esetben az Alkotmánybíróság az Ogyh1. hatályosságának vizsgálatát nem tekintette olyan előkérdésnek, amelytől az — absztrakt és konkrét normakontrollt egyaránt magában foglaló — érdemi utólagos alkotmányossági vizsgálat függ.

IV.

Az indítványozók az Alkotmány 2. §-ára, 8. § (2) bekezdésére, 54. § (1) bekezdésére, 57. § (1) és (5) bekezdésére, 59. § (1) bekezdésére, valamint 70/A. §-ára hivatkozza

kezdeményezték az Ogyh1. alkotmányellenességének megállapítását.

Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az Országgyűlés adhatott-e állami irányítás egyéb jogi eszközeinek minősülő normatív országgyűlési határozatban felhatalmazást országgyűlési vizsgálóbizottságnak az Ogyh1.-beli vizsgálatokra. Vagyis az Alkotmánybíróság azt az indítványbeli kifogást válaszolta meg, amely szerint az Ogyh1.-beli szabályokat nem megfelelő szintű jogi norma tartalmazza.

1. Az Ogyh1. — amint arra az Alkotmánybíróság jelen határozat III. részének 1.1. pontjában már utalt —, célját tekintve közel azonos az Etv.-vel, normatív rendelkezései ugyanakkor az Etv.-beli szabályoktól eltérőek: a szabályozással érintett alanyi kör szűkebb és teljesen különböző a tényfeltáró vizsgálat. Jelentős eltérés, hogy az Ogyh1. alanyi körébe olyan személyek is beletartoztak, akik a vizsgálat idején már nem töltöttek be fontos közjogi pozíciót (és nem is jelölti minőségükben került sor a vizsgálatra).

Az Ogyh1.-gyel létrehozott vizsgálóbizottság eljárási rendjének megállapítását az Ogyh1. a bizottság önszabályozására bízta. Az V. pont csupán annyit mondott ki, hogy a vizsgálóbizottság „a munkája során a feladatával összefüggésben meghallgatásokat tarthat, iratokat kérhet be.” Ezzel összefüggésben az Ogyh1. V. pontja az Alkotmány 21. § (3) bekezdésének rendelkezését ismételte meg: „A kért adatokat mindenki köteles a bizottság rendelkezésére bocsátani, illetőleg köteles a bizottság előtt vallomást tenni.”

2. Az Alkotmánybíróság az Ogyh1. szabályozási szintjének megítélésakor — a két alkotmányossági vizsgálat eltéréseit is figyelembe véve — irányadónak tekintette a 41/1993. (VI. 30.) AB határozat megállapításait. [Abban a határozatban az Alkotmánybíróság a büntethetőség elévülésének értelmezéséről szóló 1/1993. (II. 27.) OGY elvi állásfoglalást (a továbbiakban: OGY elvi állásfoglalás) vizsgálta, amely „jogértelmezés” formájában átértelmezte az elévülés intézményét, s az elévülés új, általános feltételeként — az időmúláson kívül — az állam bűnüldözési kötelezettségének teljesítését is megszabta.] A 41/1993. (VI. 30.) AB határozat az alábbi, a jelen ügy szempontjából jelentős megállapításokat tartalmazza:

„A hatalmi ágak elválasztása következtében nincs az Országgyűlésnek alárendelt hatalmi ág; az elvi állásfoglalásban történő jogszabály-értelmezés csupán az Országgyűlésre magára és szerveire nézve kötelező. Az ennél tágabb címzett körre az Országgyűlés a törvényi rendelkezések értelmezésére a legális (törvénnyel való) jogértelmezést veheti csak igénybe.

Az OGY elvi állásfoglalás azzal, hogy az egyének, az állampolgárok életébe, szabadságába, jogaiába való állami beavatkozásnak, az alkotmányos alapjogok korlátozásának törvényi feltételeit és eszközeit szabályozó büntető törvényt nem törvényben, hanem a büntető ügyekben eljár-

ró hatóságokra és a polgárookra kötelező erővel nem rendelkező elvi állásfoglalásban értelmezte és az általános érvényűség igényével lépett fel, sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő jogbiztonság követelményét, valamint a 8. § (1) és (2) bekezdéséből az egyének alapvető jogait és kötelességeit érintő törvények jogalkotói értelmezésével szemben támasztható alkotmányossági követelményt.

(...) Az OGY elvi állásfoglalás alkotmányellenes továbbá azért is, mert tartalma szerint nem jogértelmezés, hanem — formailag hibás — büntető jogalkotás: a büntető törvény módosítása jogértelmezés útján.” (ABH 1993, 294.)

3. A jelen esetben vizsgált Ogyh1. a 41/1993. (VI. 30.) AB határozatban vizsgált OGY elvi állásfoglaláshoz hasonlóan olyan, formailag állami irányítás egyéb jogi eszközének minősülő norma, amely az Országgyűlés szervezeten és irányítási jogkörén kívülről álló jogalanyokra tartalmaz kötelező magatartási szabályokat, és bizonyos alanyi körben kibővíti az Etv.-ben intézményesített vizsgálatot. Ezen túl az Ogyh1. a vizsgálati eljárás szabályainak és az annak során igénybe vehető eszközöknek a meghatározását a vizsgálóbizottság jogkörébe utalta, anélkül, hogy meglennének az állampolgárok alapvető jogait érintő eljárás olyan törvényi garanciái, amelyek keretek közé szorítanák az eljáró bizottság tevékenységét.

Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Országgyűlés széles mérlegelési szabadsággal rendelkezik a tekintetben, hogy milyen ügyek bizottsági vizsgálatát rendeli el ideiglenes bizottság létrehozásával. Emellett az állandó országgyűlési bizottságok is széles mérlegelési szabadsággal rendelkeznek a tekintetben, hogy feladatkörükkel összefüggésben milyen vizsgálatokat folytatnak. Mindez következik az Alkotmánynak a parlamenti ellenőrzést és a közügyek megvitatását biztosító 21. § (2) bekezdéséből.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 8. § (2) bekezdése ugyanakkor megköveteli, hogy törvény állapítsa meg az Országgyűlésnek a saját magán, a saját szervein és az általa irányított szerveken kívüli körre kiterjedő vizsgálatokat folytató bizottságaira vonatkozó általános szabályokat. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből és 8. § (2) bekezdéséből az is következik, hogy az ilyen vizsgálatokat folytató bizottságok felállításakor, illetve már létező bizottságok ilyen vizsgálatokra való felhatalmazásakor minden tekintetben érvényesülniük kell az általános törvényi rendelkezéseknek. Ahhoz, hogy az Országgyűlés határozattal az Országgyűlésen, annak szervein, továbbá az általa irányított szerveken kívüli személyekre és szervezetekre vonatkozó vizsgálatot végző bizottság felállításáról rendelkezzen, illetve bizottságot ilyen vizsgálati feladattal ellásson, törvényi garanciák kellenek.

[Az Alkotmánybíróság megjegyzi: a jelen határozat nem zárja ki, hogy Országgyűlés a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megszüntető törvény hatálybalépéséig vizsgálatokat folytató bizottságokat hozzon létre, illetve, hogy a már létrehozott bizottságok folytassák tevé-

kenységüket. Az Alkotmánybíróság határozatából az következik, hogy a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség fennállása alatt is tiszteletben kell tartani a jelen határozatban számba vett alkotmányossági szempontokat, így például az országgyűlési bizottságok vizsgálatainak (meghallgatásoknak, adatkezeléseknek stb.) — a törvényi garanciák megalkotásáig — az érintett személyek önkéntes együttműködésén kell alapulniuk.]

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Ogyh1. ellentétes az Alkotmány 2. § (1) bekezdésével és 8. § (2) bekezdésével.

Mivel az Alkotmánybíróság az Ogyh1. alkotmányellenességét az Alkotmány 2. § (1) bekezdése és 8. § (2) bekezdése alapján megállapította, az indítványokban felvetett egyéb kifogásokat érdemben nem bírálta el. [44/1995. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1995, 203, 205.; 4/1996. (II. 23.) AB határozat, ABH 1996, 37, 44.; 61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 15/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 420, 423.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 29/2000. (X. 11.) AB határozat, ABH 2000, 193, 200.]

V.

Az Ogyh1. alkotmányellenességének megállapítását követően az Alkotmánybíróságnak az alkotmányellenesség jogkövetkezményeit kellett megállapítania.

1. A megfelelő jogkövetkezmények meghatározásához az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett az Ogyh1. hatályosságát.

A Jat. 13. §-a kimondja: „A jogszabály akkor veszti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi vagy ha a jogszabályban meghatározott határidő lejárt.” Az Alkotmánybíróság a jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze hatályon kívüliségét nemcsak akkor állapítja meg, ha a jogalkotó kifejezetten hatályon kívül helyezte a normát, hanem akkor is, ha az értelemszerűen következik a jogszabály vagy az állami irányítás egyéb jogi eszköze rendelkezéseiből. [1239/B/1990. AB végzés, ABH, 1991, 905, 906.; 28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 1995, 138, 141.; 276/B/1999. AB végzés, ABH 2000, 1159.]

Az Ogyh1. nem rendelkezik kifejezetten az időbeli hatályáról, s más országgyűlési határozat nem helyezte hatályon kívül. Az Ogyh1. X. pontja így rendelkezik: „A bizottság megbízatása feladatának elvégzéséig — de legfeljebb 2002. szeptember 30-ig — tart. A bizottság a vizsgálati jelentését nyilvánosságra hozza.” Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ez a rendelkezés relatív és abszolút időbeli hatályt foglal magában. Relatív hatályként fogalmazza meg, hogy a bizottság megbízatása „feladatának elvégzéséig” tart, s abszolút hatályként mondja ki, hogy a bizottság „legfeljebb 2002. szeptember 30-ig” működik. Tehát a X. pont második mondata, amely szerint „a bizottság a vizsgálati jelentését nyilvánosságra hozza”, nem értelmez-

hető másként, mint hogy a bizottság legkésőbb működésének utolsó napján hozhatta volna nyilvánosságra jelentését, mivel azt követően működése megszűnt. Magától értetődik, hogy nem létező bizottság nem végezhet vizsgálódást, és nem hozhat nyilvánosságra jelentést. Az Ogyh1. egyetlen olyan rendelkezést sem tartalmaz, amely 2002. szeptember 30-át követően jogalanyokat meghatározott magatartás tanúsítására jogosítana vagy kötelezne.

A fentiek alapján nem szorul külön bizonyításra, hogy 2002. szeptember 30. után az Ogyh1. alapján — elvileg — nem kerülhetett sor újabb dokumentumok létrehozására, illetve dokumentumok más intézményekből való megkérésére. A bizottság birtokába került, illetve a bizottság által létrehozott dokumentumok 2002. szeptember 30. utáni kezelésére vonatkozóan az Ogyh1. nem tartalmaz rendelkezést. Ezen adatok kezelésére, feldolgozására, megismerésére stb. mindenekelőtt a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény, valamint a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény szabályai vonatkoznak. Ezek mellett lényeges rendelkezést tartalmaz a Hárszabály 78/H. §-a, amely kimondja: „Megszűnt országgyűlési bizottság zárt üléseinek irataival kapcsolatos elnöki hatáskört annak a bizottságnak az elnöke gyakorolja, amely a megszűnt bizottság feladatkörét átvette. A jogutód nélkül megszűnt bizottság zárt üléseinek irataival kapcsolatos rendelkezési jog az Országgyűlés elnökét illeti meg.”

Mindebből az következik, hogy az Ogyh1.-ben foglalt rendelkezések 2002. szeptember 30-án — erre irányuló kifejezett rendelkezés hiányában is — a határidő lejártával hatályukat veszítették.

2. Az Alkotmánybíróságnak a fentiekből következően azt kellett megvizsgálnia, hogy alkotmányellenessé nyilvánított, de már hatályon kívüli norma esetében milyen jogkövetkezmény jöhet számításba.

Az Abtv. 40. §-a kimondja: „Ha az Alkotmánybíróság a jogszabály, illetőleg az állami irányítás egyéb jogi eszközének alkotmányellenességét állapítja meg, a jogszabályt vagy az állami irányítás egyéb jogi eszközét teljesen vagy részben megsemmisíti.”

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az utólagos és elvont normakontrollra irányuló indítvány esetében nem kerül sor a már hatályon kívüli norma érdemi alkotmányossági vizsgálatára, ha annak egyedüli eljárásjogi következménye — az alkotmányellenesség megállapítása esetén — a norma hatályvesztésének kimondása lehetne. [1449/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 561, 564.; 1239/B/1990. AB végzés, ABH 1991, 905.] Ezért értelemszerűen ilyen esetben az Alkotmánybíróság a norma megsemmisítéséről sem rendelkezik, hanem az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001.

(XII. 3.) Tü. határozat (a továbbiakban: Abü.) 31. § a) pontja alapján az eljárását megszünteti.

Hatályon kívül helyezett norma alkotmányossági vizsgálatára az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Abtv. 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés alapján, valamint az Abtv. 48. §-ában szabályozott alkotmányjogi panasz alapján kerülhet sor, valamint — akár absztrakt normakontroll-eljárás keretében is — akkor, ha a hatályon kívül helyezett normát az indítvánnyal érintett konkrét eljárásokban a hatályon kívül helyezést követően alkalmazni kell. Ez utóbbinak tipikus példáját jelentik az Alkotmánybíróság gyakorlatában az öt éven belül elvégzendő adóellenőrzési ügyekben még alkalmazandó adójogszabályok. [Összefoglalóan: 7/1994. (II. 18.) AB határozat, ABH 1994, 68, 69.; 842/H/1993. AB határozat, ABH 1995, 844, 846.]

Az Alkotmánybíróság a formailag hatályon kívül helyezett norma alkotmányellenességének megállapítását követően általában nem a norma megsemmisítéséről rendelkezik, hanem szükség szerint annak alkalmazását tiltja meg konkrét ügyekben vagy általában. „A formailag már hatályon kívül helyezett jogszabály megsemmisítésének kimondására nem kerülhet sor, az szükségtelen. Ezért alkotmányellenesség megállapítása esetében az Alkotmánybíróság az érintett jogszabályoknak vagy rendelkezéseknek a konkrét ügyben történő alkalmazását vagy általános érvénnyel a jövőbeli alkalmazását tiltja meg.” [7/1994. (II. 18.) AB határozat, ABH 1994, 68, 70.] Ugyanakkor arra is található példa, hogy az Alkotmánybíróság már hatályon kívüli, de — adóellenőrzés során — még alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket semmisített meg. [21/1992. (IV. 7.) AB határozat, ABH 1992, 343.]

3. Az Alkotmánybíróságnak az Ogyh1. alkotmányellenességéhez kapcsolódó jogkövetkezmények meghatározásakor — eddigi joggyakorlata mellett — tekintetbe kellett vennie a jelen ügy sajátosságait.

— Az Ogyh1. formailag nincs hatályon kívül helyezve: sem maga az Ogyh1., sem más országgyűlési határozat nem rendelkezett kifejezetten a hatályvesztésről. Azt, hogy az Ogyh1. nem tekinthető hatályosnak, az Alkotmánybíróság — a jelen határozat indokolásának V.1. pontjában — az Ogyh1. rendelkezéseinek értelmezése alapján vezette le.

— Az Ogyh1. — a jelen határozat indokolásának IV.3. pontjában kifejtettek szerint — formailag állami irányítás egyéb jogi eszközének minősül, ugyanakkor az Alkotmány és a Jat. alapján törvényi szabályozási körbe tartozó kérdésekről rendelkezik. Vagyis az Országgyűlés úgy fogadott el törvényi formát igénylő szabályokat, hogy nem törvényhozó jogkörében, nem a törvényhozási eljárás szabályainak megfelelően járt el, amit alkotmányosan nem tehetett meg.

— Jelen esetben az indítványok alapján nem csupán absztrakt utólagos normakontroll-eljárás indult, hanem egyidejűleg absztrakt és konkrét normakontroll-eljárás.

— Az általános alkalmazási tilalom kimondása ok nélküli volna, mivel az Ogyh1.-beli normatív rendelkezések alkalmazására már nem kerülhet sor.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a jogforrási szint alapvető szabályainak megsértésével megalkotott, s formailag nem hatályon kívül helyezett, de már nem is alkalmazható Ogyh1. megsemmisítése szolgálja leginkább az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből következő jogbiztonságot.

Az Alkotmánybíróság az Abtv. 40. §-a alapján rendelkezett az alkotmányellenessé nyilvánított Ogyh1. megsemmisítéséről, s az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján — a jogbiztonság érdekében — ex tunc hatállyal semmisítette meg az Ogyh1.-et.

4. Az Alkotmánybíróság az Ogyh1. alkotmányellenességének kimondásával az alkotmányjogi panaszt megalapozottnak találta. Az eredményesnek bizonyult alkotmányjogi panasz jogkövetkezményeinek megállapításakor az Alkotmánybíróságnak tekintettel kellett lennie az alkotmányjogi panasz jogintézményének sajátosságaira.

Az Alkotmánybíróságnak az 57/1991. (XI. 8.) AB határozat óta követett gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz jogorvoslat. Ez következik egyrészt abból, hogy az Abtv. a jogintézményt „panasz”-nak nevezi, másrészt abból, hogy azt az „egyéb jogorvoslati lehetőségek” kimerítése után vagy „más jogorvoslati lehetőség hiányában”, vagyis további, illetőleg végső jogorvoslatként biztosítja a jogosult számára. (ABH 1991, 272, 281—282.) Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. [23/1998. (VI. 9.) AB határozat, ABH 1998, 182, 186.]

Az Alkotmánybíróság az 57/1991. (XI. 8.) AB határozatban mondta ki először azt is, hogy az alkotmányjogi panasz intézményét ez a jogorvoslati funkció különbözteti meg az utólagos normakontrolltól. Az alkotmányellenes jogszabály alkalmazása miatti konkrét jogsérelem orvosolhatóságának hiányában ugyanis az alkotmányjogi panasz nemcsak funkcióját vesztené el, de azt a sajátosságát is, amely az Abtv. 21. § (2) bekezdése alapján bárki által indítható utólagos normakontrollhoz képest magában a jogintézményben megnyilvánul. Az indítványozó szempontjából is egyedül csak akkor van értelme az Alkotmányban biztosított jogok megsértése miatti panasznak, ha az Alkotmánybíróság eljárása folytán jogséreleme orvosolhatóvá válik. (ABH 1991, 272, 282.)

Jelen ügyben az Ogyh1. alkotmányellenességének megállapítása, és megsemmisítése nem jelent jogorvoslatot a panaszos számára.

Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság jogosult arra, hogy akár ex tunc hatállyal mondja ki a norma konkrét esetben történő alkalmazhatóságának tilalmát, ha azt a jogbiztonság vagy az eljárást kezdeményező különösen fontos érdeke indokolja.

Az Alkotmánybíróság megítélése szerint jelen ügyben az Abtv. 43. § (4) bekezdésének alkalmazása nem jelentene

jogorvoslatot az alkotmányjogi panasz előterjesztője számára, mivel az ő esetében az Ogyh1. múltbeli alkalmazása (adatok gyűjtése és továbbítása) nem járt olyan, a jövőre kiható hátrányos jogkövetkezményekkel, amelyeket az alkalmazási tilalom megszüntethetne. A már hatályon kívüli és nem is alkalmazható Ogyh1. konkrét esetben történő alkalmazási tilalmának kimondása nem járulna hozzá az alapjogi alkotmányvédelem céljához, a jogsérelem orvoslásához.

Az országgyűlési vizsgálóbizottság tevékenysége által okozott esetleges jogsérelmek feltárására és orvoslására egyedül az biztosítana lehetőséget, ha rendelkezésre állnának azok az Alkotmány 57. § (5) bekezdésének megfelelő jogorvoslati lehetőségek, amelyek hiánya miatt jelen határozatban az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapított meg, és felhívta az Országgyűlést a mulasztás megszüntetésére.

Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz jogorvoslati funkciójának érvényre juttatása érdekében a 23/1998. (VI. 9.) AB határozat rendelkező részének második bekezdésében alkalmazott megoldást tekintette irányadónak. Abban az ügyben egyfelől a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapításából, másfelől az alkotmányjogi panasz eredményessé nyilvánításából az következett, hogy az Alkotmánybíróság kimondta: „az alkotmányellenes jogalkotói mulasztás hátrányos jogkövetkezményei az alkotmányjogi panasz előterjesztőjével szemben a konkrét ügyben nem alkalmazhatók. Ennek folytán — függetlenül attól, hogy az Országgyűlés az alkotmányellenes mulasztást milyen módon, milyen eljárási szabályok megalkotásával küszöböli ki —, a konkrét ügyben az Alkotmánybíróság korábbi határozatával megnyitott felülvizsgálati eljárást a Legfelsőbb Bíróságnak a megalkotásra kerülő törvényi szabályok megfelelő alkalmazásával érdemben le kell folytatnia.” (ABH 1998, 182, 189.)

Az Alkotmánybíróság a 23/1998. (VI. 9.) AB határozatot alapul véve, a jelen ügy tárgyát képező alkotmányjogi panasz sajátosságaihoz igazodóan biztosított jogorvoslatot a megalapozott alkotmányjogi panasz előterjesztőjének.

Abból következően, hogy az Alkotmánybíróság jelen határozatában az Ogyh1.-et alkotmányellenesnek nyilvánította, az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az Ogyh1.-gyel létrehozott bizottság az Alkotmánybíróságon 850/D/2002. számon nyilvántartásba vett alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló konkrét ügyben alkotmányellenesen járt el.

Ezen túlmenően az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alkotmánybíróságon 850/D/2002. számon nyilvántartásba vett alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló konkrét ügyben a jogorvoslat igénybevételének határideje a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megszüntető törvényi rendelkezés hatálybalépésével kezdődik. Az Országgyűlés által megalkotandó, a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet megszüntető törvény

rendelkezései határozzák meg az alkotmányjogi panasz előterjesztője által igénybe vehető jogorvoslati eszközt vagy eszközöket, a jogorvoslati eljárás menetét, valamint a jogsérelem orvoslására szolgáló jogintézményeket.

VI.

Az Alkotmánybíróság megvizsgálta azt az indítványt, amely a Hárszabály 36. § (5) bekezdésének utólagos alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte.

Az országgyűlési határozat formáját öltő Hárszabály az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint egyértelműen a Jat. 46. §-a szerinti állami irányítás egyéb jogi eszközének minősül, amely az Országgyűlés saját működésére vonatkozó normatív szabályokat tartalmazza. [39/1996. (IX. 25.) AB határozat, ABH 1996, 134.; 633/B/1995. AB határozat, ABH 1999, 504.] Nem kivétel ez alól a Hárszabálynak a jelen ügyben vizsgált 36. § (5) bekezdése sem, amelynek utólagos alkotmányossági vizsgálata tehát az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik.

Az indítványozó szerint a Hárszabálynak ez a bekezdése azért alkotmányellenes, mert felhatalmazást ad arra, hogy egy másik országgyűlési határozat, illetve országgyűlési bizottsági döntés szabályozza a bizottsági eljárás rendjét, vizsgálati módszereit, a bizottsági jelentés tartalmát, valamint a vizsgálat által érintett szervek és személyek jogait.

Az Alkotmány 24. § (4) bekezdése kimondja: „Az Országgyűlés a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott Hárszabályban állapítja meg működésének szabályait és tárgyalási rendjét.” A Hárszabály 36. § (5) bekezdése azt írja elő, hogy a vizsgálóbizottság készítsen jelentést tevékenységéről az Országgyűlés számára, valamint az a)–f) pontjaiban meghatározza a jelentés kötelező tartalmi elemeit. A jelentésnek tartalmaznia kell a vizsgálóbizottság feladatát; a bizottság által meghatározott eljárási rendet és vizsgálati módszereket; a bizottság ténybeli és jogi megállapításait; a bizottsági megállapításokat alátámasztó bizonyítékok ismertetését; a vizsgálat által érintett szerv vagy személy észrevételeit a lefolytatott vizsgálat módszereire és megállapításaira vonatkozóan; arra irányuló felhatalmazás esetén javaslatot a szükséges intézkedésekre.

Következésképpen — szemben az indítványozó álláspontjával — nem a vizsgált szabály ad felhatalmazást a bizottsági eljárási rend és vizsgálati módszerek szabályozására, valamint a vizsgálattal érintettek jogainak és kötelezettségeinek meghatározására. Önmagában a vizsgálóbizottsági jelentés kötelező tartalmi elemeinek hárszabályi felsorolása nem sérti a jogalkotásnak az Alkotmányban és a Jat.-ban meghatározott rendjét, és összhangban áll az Alkotmánynak a Hárszabályról szóló 24. § (4) bekezdésével.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a Hárszabály 36. § (5) bekezdése alkotmányellenességének utólagos megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó indítványt elutasította.

VII.

Az Alkotmánybíróság megvizsgálta azt az indítványt, amely az Ogyh2. utólagos alkotmányossági vizsgálatát kezdeményezte.

Az Ogyh2.-ben az Országgyűlés — az Ogyh1. VII. és VIII. pontjára utalva — a rendszerváltás utáni első, szabadon választott Magyar Országgyűlés megalakulását követően kormányzati politikai szerepet betöltő személyeknek az előző politikai rendszer állambiztonsági tevékenységében való részvételének tényeit és körülményeit vizsgáló bizottság tisztségviselőinek (elnökének és alelnökének), valamint hat tagjának megválasztásáról rendelkezett.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a kizárólag személyi kérdésekben hozott országgyűlési határozatok, így az országgyűlési bizottsági tisztségviselők és tagok megválasztásáról szóló határozatok is a Jat. 46. § (2) bekezdése szerinti egyedi aktusnak minősülnek, ezért nem tekinthetők az állami irányítás egyéb jogi eszközének. [1375/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 862, 863.; 753/B/1995. AB határozat, ABH 1995, 981.; 22/1999. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1999, 176.]

Az Alkotmánybíróság ezért az Ogyh2. alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványt hatáskör hiánya miatt — az Abü. 29. § b) pontja alapján — visszautasította.

A határozatnak a Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 41. §-án alapul.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czucz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Harmath Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 679/B/2002.

Az Alkotmánybíróság 51/2003. (XI. 5.) AB végzése

Az Alkotmánybíróság alkotmánybírósági határozat hivatalból történő kijavítása tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a 47/2003. (X. 27.) AB határozat (alkotmánybírósági ügyszáma: 646/B/2002.) rendelkező rész 1. pontjának a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. § (1) bekezdés *h*) pontjának hatályban maradó szöveg-részére vonatkozó szövegrészét hivatalból kijavítja.

A helyes szöveg a következő:

„101. § (1) [...]”

h) a különleges eszközök és módszerek engedélyezé-sével, igénybevitelével kapcsolatos szabályokat,”

Ezt a végzést az Alkotmánybíróság a Magyar Közlöny-ben közzéteszi.

INDOKOLÁS

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a 47/2003. (X. 27.) AB határozat (Magyar Közlöny 2003. évi 122. szám, 9205—9218.) rendelkező részének 1. pontjában elírás történt. A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 101. § (1) bekezdés *h*) pontjának eredeti szövegében — a határozat indokolásából is megállapíthatóan — a titkosszolgálati szó nem szerepel.

Ezért az Alkotmánybíróság a helyes szöveg feltüntetésé-vel — az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló módosított és egységes szerkezet-be foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. számú határozat (ABK 2003. augusztus—szeptember 563, 572.) 51. §-a alapján a határo-zat hivatalból történő kijavítását rendelte el.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Bagi István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bihari Mihály s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Czucz Ottó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Erdei Árpád s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Harmathy Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Strausz János s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Tersztyánszky dr. Vasadi Éva s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 829/B/2003.

A Kormány határozatai

A Kormány 1107/2003. (XI. 5.) Korm. határozata

**a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését,
valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését
szolgáló programról**

(a Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése)

A Kormány a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelé-sét, valamint az érintett térség terület- és vidékfejlesztését szolgáló Vásárhelyi-terv továbbfejlesztése (a továbbiak-ban: VTT) programjának I. ütemére a következő határo-zatot hozza:

1. a program keretében 2004—2007 között a követ-kezők valósuljanak meg:

a) a nagyvízi meder vízszállító képességét szolgáló beavatkozások a Tisza Tivadar környéki, valamint a Szol-nok-déli országhatár közötti szakaszán, összekapcsolva a folyó hullámterének természetvédelmi rekonstruk-ciójával;

b) a Tisza mentén az ártér reaktiválását szabályozott vízkivezetéssel biztosító Cigánd-Tiszakarádi, Szamos-Kraszna közti, Nagykunsági, Hanyi-Tiszasülyi, Tiszaroffi árapasztó tározók, valamint a Nagykörűi tározó I. üteme, a rendszeres tározást lehetővé tévő feltételek kialakításá-val, a belső vízkormányzást és a víz továbbvezetését szol-gáló létesítményekkel, beleértve a Jászsági főcsatornához és az előkészítés alatt lévő Jászsági többcélú vízgazdálko-dási rendszerhez való kapcsolódásokat;

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
az érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2007. december 31.

2. a Tisza-völgy árvízi biztonságának növelését szolgáló programmal érintett térség terület- és vidékfejlesztési kon-cepciójának az *1. számú melléklet* szerinti alapelvei alapján elrendeli

a) a Tisza-térség integrált terület- és vidékfejlesztési koncepciójáról és programjáról szóló előterjesztés benyúj-tását;

Felelős: Juhász Endre tárca nélküli miniszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
gazdasági és közlekedési miniszter

Határidő: 2004. március 31. (a koncepcióra)
2004. szeptember 30. (a programra)

b) a Tisza-térség területrendezési tanulmánytervének az integrált terület- és vidékfejlesztési koncepcióval összhangban történő elkészítését, és felkéri az érintett helyi önkormányzatokat, hogy a tanulmánytervben foglaltakat a megyei területrendezési tervekben és a településrendezési tervekben érvényesítsék;

Felelős: Juhász Endre tárca nélküli miniszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
belügyminiszter
gazdasági és közlekedési miniszter
nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: 2004. december 31.

c) az érintett helyi önkormányzatok számára a 2005. évben forrás biztosítását a terület- és településrendezési terveknek a VTT I. üteme miatt szükséges átdolgozásához, a VTT-re rendelkezésre álló költségvetési forrás terhére;

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter
belügyminiszter

Határidő: 2005. március 31.

3. a VTT I. üteme során az ártér reaktiválását szabályozott vízkivezetéssel biztosító műszaki beavatkozások hazai forrásainak kiegészítése és a tájhasználatváltással összefüggő vidékfejlesztési programok támogatása a következők szerint történik:

a) a Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) Környezetvédelem és Infrastruktúra Operatív Programja (KIOP) keretében átcsoportosítható forrásokat az ártér reaktiválását szabályozott vízkivezetéssel biztosító műszaki beavatkozások hazai forrásainak kiegészítésére kell felhasználni;

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
gazdasági és közlekedési miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter

Határidő: folyamatos

b) a Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Programja (AVOP) és a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (NVT) a VTT-hez kapcsolódó, a 2. számú mellékletben részletezett vidékfejlesztési célokat szolgáló támogatási rendszerek esetében a VTT által érintett térségekből érkező mezőgazdasági (különösen az öntözést és a vízhiány pótlását szolgáló), élelmiszer-feldolgozási, valamint vidékfejlesztési (agrár-környezetgazdálkodási) pályázatok kapjanak prioritást;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter

Határidő: folyamatosan (a programok megvalósításához kapcsolódva)

c) a vidékfejlesztési támogatások megszerzése és hatékony felhasználása érdekében a felelős tárcánál hozzanak megfelelő intézkedéseket, és biztosítsanak forrásokat a tájékoztatási, felvilágosítási tevékenységek és a projekt (pályázat) írás elősegítésére;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter

Határidő: folyamatos

d) a VTT I. ütemének keretében megvalósuló árapasztó tározók területei, az azokhoz kapcsolódó öblözetek és a nagyvízi szabályozás rehabilitációjával érintett hullámtéri területek kerüljenek be a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (NVT) kedvezőtlen adottságú területek (LFA) kategóriájába;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
Határidő: az NVT tervezéséhez igazodva

e) a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv (NVT) agrár-környezetgazdálkodási támogatási fejezetéhez kapcsolódva a hullámterek, az árapasztó tározók és a kapcsolódó öblözetek területére kerüljenek kidolgozásra zonális programok és a 2004. év során az NVT módosításaként a 2005. évi bevezetés érdekében kerüljenek elfogadtatásra az EU Bizottsággal;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter

Határidő: 2004. március 31.

(zonális programok kidolgozására)

2004. december 31.

(az NVT módosításának elfogadtatására)

f) a VTT keretében az Európai Unió következő tervezési időszakához (2007–2013) igazodva az integrált vízgazdálkodást, terület- és vidékfejlesztést szolgáló, nemzeti forrásból, valamint különböző EU-s alapok társfinanszírozásával megvalósuló egyedi programot kell kidolgozni;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter
az érintett miniszterek bevonásával

Határidő: 2005. december 31.

4. felhívja a felelős tárcákat, valamint felkéri az érintett területfejlesztési tanácsokat, hogy a VTT-hez kapcsolódó területfejlesztési és foglalkoztatási feladatok, gazdasági és infrastrukturális fejlesztések finanszírozása érdekében a közvetve vagy közvetlenül területfejlesztési célokat szolgáló előirányzatok pályázati rendszerei kezeljék prioritás-

ként a VTT-vel érintett településektől, illetve a pályázatra jogosultaktól beérkező pályázatokat;

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter
gazdasági és közlekedési miniszter
belügyminiszter
egészségügyi, szociális és családügyi miniszter
foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter

Határidő: a területfejlesztési célokat szolgáló előirányzatok pályázati rendszere szerint

5. elrendeli a VTT által érintett térségre — az indokolt infrastrukturális, környezet- és természetvédelmi, gazdaságfejlesztési és humán fejlesztésekre — integrált forráskezelő rendszer kidolgozását;

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter
gazdasági és közlekedési miniszter
belügyminiszter

Határidő: 2004. március 31.

6. elfogadja az árapasztó tározókhoz szükséges területek biztosításának alapelveit (3. számú melléklet), és elrendeli az érintett tulajdonosok részére ajánlott megoldások rendszeréről előterjesztés benyújtását;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter

Határidő: 2003. november 30.

7. elrendeli a VTT-hez kapcsolódó integrált víz- és tájgazdálkodás szervezeti és működtetési rendjének, intézményi és finanszírozási keretének kidolgozását;

Felelős: földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
környezetvédelmi és vízügyi miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter

Határidő: 2004. november 30.

8. elrendeli a VTT I. ütemének időarányos végrehajtásáról közbenső jelentés elkészítését és a program II. ütemére vonatkozó feladatmeghatározásról szóló előterjesztés benyújtását.

Felelős: környezetvédelmi és vízügyi miniszter
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
Juhász Endre tárca nélküli miniszter

Határidő: 2005. június 30.

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

1. számú melléklet

az 1107/2003. (XI. 5.) Korm. határozathoz

A VTT-vel érintett térség terület- és vidékfejlesztési koncepciójának alapelvei

1. A koncepciónak, illetve a térségi fejlődésnek a társadalmi, a gazdasági és a táji rendszerek illeszkedésén és együttműködésén kell alapulnia.

2. A fejlesztések célja az ártér fokozatos reaktiválása, amely az ártéri ökológiai és vízrendszer-rehabilitálását jelenti egy, a táji adottságokra épülő tájgazdálkodási rendszer kiépítésével, amely magába foglalja az egészséges, mozaikos tájszerkezet helyreállítását és fenntartását.

3. A jövőben a táj- és vízhasználatnak egyaránt szolgálnia kell az éghajlatváltozásból, az ár- és belvízvédelemből, a vízháztartás kedvezővé alakításából származó stratégiai jelentőségű funkciók és feladatok ellátását, valamint a társadalmi-gazdasági degradációnak fenntartható fejlődéssé fordítását.

4. A szükséges táj- és vízhasználatváltás alapja a VTT által biztosított szabályozott vízkivezési lehetőség.

5. Az árvízvédelmi célból elfogadott szabályozott vízkivezetést, ártér-reaktiválást úgy kell megvalósítani, hogy a víz továbbvezetésével, szétosztásával csökkenjen az árapasztó tározás okozta kár és a lehető legnagyobb mértékben biztosított legyen az ártér alkalmas területeinek gravitációs vízellátása az ökológiai és tájgazdálkodási rendszerek számára.

6. Az ökológiai rendszerek között stratégiai jelentőségük alapján meg kell valósítani a természetes erdők helyreállítását, ökológiai szerepüknek megfelelő fenntartását, területük olyan arányra növelését, amely már lehetővé teszi az ártéri élőrendszer egészséges működését.

7. A tájgazdálkodási rendszert a táji rendszerek működési sajátosságai szerint kell kialakítani, a táj térszintjei és a rehabilitálandó vízrendszerek által meghatározott élőhelyek potenciális haszonvételei, ezek piaci lehetőségei, a helyi társadalom képességei és szándékai, valamint az országos érdekű stratégiai jelentőségű funkciókat elismerő kifizetési rendszer alapján. A tájgazdálkodás-váltást a kellő óvatosság és fokozatosság elve alapján árapasztó, illetve tájgazdálkodási mintaterületeken kell elkezdni, a helyi társadalom közreműködésével.

8. A táji alkalmasság szerint meghatározott agrárgazdálkodási váltásnak az ártér magasabban fekvő, kedvezőbb agráradoottságú területein a piaci követelmények mellett elsősorban a termelés helyi társadalmat és környezetet érintő károsításának megszüntetését kell jelentenie.

9. A térségi fejlődés egyéb ágazatai az eddigiekhez hasonlóan a népesség megtartást, a jövedelemszerzés lehetőségét és az életminőség javulását kell szolgálják, ezen belül kiemelt jelentősége van a tájhasználatváltás mellett

a népesség összetételét is figyelembe vevő oktatási, képzési integrációs és szociális programoknak, valamint a tájgazdálkodáson alapuló termékfeldolgozási, szolgáltatási és turisztikai fejlesztéseknek.

10. A víz jelenléte és az ártér sajátos helyzete következtében kiemelt figyelmet kell fordítani a vízminőség-védelemre, talajvédelemre, szennyvíz- és hulladékártalmatlanításra, beleértve a vízgyűjtőn történő nemzetközi együttműködést is.

2. számú melléklet

az 1107/2003. (XI. 5.) Korm. határozathoz

Vidékfejlesztési célokat szolgáló támogatási rendszerek alkalmazási lehetőségei a VTT megvalósításának támogatásához

1. Nemzeti Vidékfejlesztési Terv

Az FVM Nemzeti Vidékfejlesztési Terve (NVT) tartalmazza a 2004 és 2006 közötti mindazon intézkedéseket, amelyek segíthetik a VTT-vel érintett területek harmonikus fejlesztését, a térségek népességmegtartó képességét. Az NVT intézkedések célprogramjainak pénzügyi táblázatai tartalmazzák a tervezett EU forrásokat, a hazai társfinanszírozást, valamint a támogatás intenzitását. Az NVT keretében tervezett intézkedések közül a következők biztosíthatnak jelentős hozzájárulást a VTT megvalósításához:

- agrár-környezetgazdálkodás;
- kedvezőtlen adottságú vagy környezetvédelmi korlátozás alá eső területek kezelése;
- mezőgazdasági területek erdősítése.

2. A Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) Agrár- és Vidékfejlesztés Operatív Programja (AVOP)

Az operatív program keretében a versenyképes alapanyag-termelés megalapozása a mezőgazdaságban prioritáson belül az erdőgazdálkodás korszerűsítése intézkedéssel a nem mezőgazdasági területek erdősítése támogatható.

A vidéki térségek fejlesztése prioritáson belül tervezett beruházási jellegű fejlesztési lehetőségek is jelentős hozzájárulást jelenthetnek a VTT végrehajtásához:

- mezőgazdasághoz kötődő infrastruktúra fejlesztési intézkedéson belül a mezőgazdasági vízkészlet-gazdálkodási fejezet, melynek tervezett támogatásai a következők:
 - = öntözőrendszerek fejlesztésére irányuló kollektív beruházások,
 - = öntözővíz-szolgáltató (vízbeszerzés, -ellátás, -tárolás, -szállítás, -szétosztás, kormányzás) létesítmények építése, bővítése, korszerűsítése,
 - = vízkárelhárítás létesítményeinek kollektív beruházásai,
 - = belvízkárok megelőzése, csökkentése, a mezőgazdasági termelés biztonsága és a vizek és vizes élőhelyek jó ökológiai állapotának elérése és

megőrzése érdekében mezőgazdasági célú vizek és vízellátási létesítmények létrehozása, fejlesztése, felújítása;

- a vidéki jövedelemszerzési lehetőségek bővítése intézkedés lehetővé teszi az agrártevékenységek diverzifikációjának, a tájspecifikus, minőségi mezőgazdasági termékek előállításának, feldolgozásának támogatását.

3. Halászati Orientációs Pénzügyi Eszközök (HOPE)

A VTT által biztosított állandó vízpótlási lehetőség kedvezni fog a vízgyűjtőn lévő tógazdaságok vízhiány miatti instabil üzemeltetésének biztonságossá tételében, és lehetővé teszi a többlet vízbázisra alapozott új tógazdaságok építését, melynek támogatására az EU HOPE alapjából lesz lehetőség.

3. számú melléklet

az 1107/2003. (XI. 5.) Korm. határozathoz

A szükséges területek biztosításának alapelvei a VTT I. ütem árapasztó tározóihoz

1.1. Ha a földtulajdonosok vállalják, hogy a tározó kialakítását követően, az alkalmazható gazdálkodási rendszert betartva — meghatározott támogatás mellett — művelik a területet, annak hasznosítására elsődlegesen ők jogosultak.

1.2. Ha a földtulajdonosok nem szándékoznak élni az előzőekben vázolt lehetőséggel, részükre a Nemzeti Földalap (NFA) mindenkor piaci árakon vásárlási, illetve cserelehetőséget ajánl több helyszínen megjelölésével.

1.3. Amennyiben az érintettek ezzel a lehetőséggel sem kívánnak élni, akkor lehet kisajátítást alkalmazni; az így kisajátított földek hasznosításáról az NFA gondoskodik.

1.4. A tározó létesítményeinek és műtárgyainak megvalósításához szükséges területeket (amennyiben azok nem az állami tulajdonú földekre épülnének), az NFA vásárlással vagy cserével szerezze meg és csak végső esetben kerüljön sor a területek építési célú kisajátítására.

2. A földtulajdonosokat egyszeri kompenzáció illeti meg, amelynek fedeznie kell a területnek az árvíz visszatartására szolgáló rendelkezésre állása, a hasznosítás részleges korlátozása miatt a földtulajdon értékében előálló értékcsökkenést.

3. A földtulajdonosokat — kárenyhítési kötelezettségük mellett — az árapasztó tározónak árvíz-szabályozási célból történő igénybevitelével okozott kárért teljes kártalanítás illeti meg.

4. Az állandó vízborítású területek kijelölésénél az öblözetek komplex öntözési és belvízi elvezetési feladatainak meghatározására fokozott figyelmet kell fordítani.

**A Kormány
1108/2003. (XI. 5.) Korm.
határozata**

a Holocaust Emlékbizottság létrehozásáról

1. A Kormány magyar Holocaust 60. évfordulójának méltó megemlékezésére, e megemlékezés kiemelkedő fontosságának biztosítására Holocaust Emlékbizottságot hoz létre.

Az Emlékbizottság elnöke: a miniszterelnök.

A Kormány az Emlékbizottság tagjának felkéri:

dr. Hiller Istvánt, a nemzeti kulturális örökség miniszterét,
dr. Paskay László nyugalmazott bíborost, esztergomi érseket, a Római Katolikus Egyház képviselőjében,

dr. Szabó István püspököt a Református Egyház képviselőjében,

dr. Schweitzer József nyugalmazott főrabbit, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége képviselőjében,

dr. Szabik Imre püspököt, az Evangélikus Egyház képviselőjében,

Vizy E. Szilvesztert, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét,

Vámos Tibor akadémikust,

Ormos Mária akadémikust,

Fenyő Mártát, a Bálint Zsidó Közösségi Ház Alapítvány kurátorát,

Hollai Kálmán színész-filmrendezőt, a magyarországi romák képviselőjében,

Randolph L. Braham professzort, a magyar Holocaust legnevesebb amerikai kutatóját,

Arthur Schneier New York-i főrabbit,

dr. Simone Weil asszonyt, a Francia Alkotmánybíróság tagját,

Dani Reisinger izraeli grafikusművészt,

Anette Lantos asszonyt,

Nane Anette Wallenberget, Raoul Wallenberg rokonát és

Elie Wiesel Nobel-díjas író.

2. Az Emlékbizottság titkársági feladatait a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Nemzeti Évfordulók Titkársága látja el.

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: folyamatos

3. Az Emlékbizottság működésével összefüggő költségvetési fedezetet a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma fejezeti előirányzatai 2004. évi költségvetésében kell biztosítani.

Felelős: pénzügyminiszter

nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: folyamatos

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
1109/2003. (XI. 5.) Korm.
határozata**

**a Magyar Mozgókép Közalapítvány Alapító Okiratának
módosításáról**

1. A Kormány

a) megtárgyalta és elfogadta a 2314/1997. (X. 8.) Korm. határozattal létrehozott Magyar Mozgókép Közalapítvány Alapító Okiratának módosításáról szóló előterjesztést;

b) felhatalmazza a nemzeti kulturális örökség miniszterét, hogy az Alapító Okiratot a Kormány nevében aláírja, továbbá, hogy a módosítás bírósági nyilvántartásba vétele iránti eljárásban a Kormány, mint az alapítók egyike nevében és képviselőjében eljárjon.

Felelős: nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: azonnal

2. A módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratot a bíróság határozatának jogerőre emelkedését követően a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

Felelős: a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
nemzeti kulturális örökség minisztere

Határidő: a bíróság határozatának jogerőre emelkedését követően azonnal

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány
1110/2003. (XI. 5.) Korm.
határozata**

**a Tempus Közalapítvány Alapító Okiratának
módosításáról**

A Kormány

1. módosítja a Tempus Közalapítvány Alapító Okiratát, és elfogadja annak egységes szerkezetbe foglalt szövegét;

2. felhatalmazza az oktatási minisztert a Közalapítvány módosított Alapító Okiratának a Kormány nevében történő aláírására és a bírósági nyilvántartásba vételi eljárás során az Alapító képviselőjére;

Felelős: oktatási miniszter

Határidő: azonnal

3. elrendeli a Közalapítvány módosított, egységes szerkezetbe foglalt Alapító Okiratának — a bírósági nyilván-

tartásba vételt követően — a Magyar Közlönyben történő közzétételét.

Felelős: oktatási miniszter
a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter
Határidő: a bíróság határozatának jogerőre emelkedését követően azonnal

Dr. Medgyessy Péter s. k.,
miniszterelnök

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

Az Országos Választási Bizottság 121/2003. (X. 27.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Pajzs Szövetség által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Pajzs Szövetség 2003. szeptember 29-én népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e Ön, hogy üggyöntő népszavazás döntsön az Európai Unió alkotmányának létrehozásáról szóló nemzetközi szerződés Magyar Köztársaságra vonatkozó, kötelező hatályú elismeréséről?”

Az aláírásgyűjtő íven feltüntetett kérdés tartalmi, a jogszabályi feltételeknek való megfelelés szempontjából történő vizsgálata körében az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a népszavazásra feltett kérdés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényben rögzített feltételnek, mely

szerint a konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

A népszavazásra feltett kérdésből nem tűnik ki világosan, hogy az Európai Unió alkotmányát létrehozó, aláírt nemzetközi szerződés Magyar Köztársaságra vonatkozó kötelező hatályának elismeréséről vagy az Európai Unió alkotmányát létrehozó szerződés népszavazással történő megerősítéséről van-e szó.

A feltett kérdés továbbá feltételezi, hogy a sikeres kezdeményezés egy újabb népszavazás kitűzésére is kötelezettséget létesít; ezzel kapcsolatban azonban már nem határozza meg az újabb népszavazásra feltett kérdést.

II.

A határozat az Nsztv. 13. §-án, a Ve. 117. §-án és 118. §-án, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

Az Országos Választási Bizottság 122/2003. (X. 27.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Pajzs Szövetség által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Pajzs Szövetség 2003. szeptember 29-én népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e Ön, hogy a Magyar Köztársaság ne ismerje el az Európai Unió alkotmányának létrehozásáról szóló

nemzetközi szerződés Magyar Köztársaságra vonatkozó, kötelező érvényű hatályát?”

Az aláírásgyűjtő íven feltüntetett kérdés tartalmi, a jogszabályi feltételeknek való megfelelés szempontjából történő vizsgálata körében az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a népszavazásra feltenni kívánt kérdés az Alkotmány 28/C. §-ában rögzített tilalomba ütközik, mely szerint nem lehet népszavazást tartani hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségről.

A népszavazásra feltett kérdés tartalma szerint ütközik a Magyar Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmányban foglalt kötelezettségvállalással, különös figyelemmel az annak 5. Cikke (1) és (2) bekezdéseibe foglaltakkal.

II.

A határozat az Alkotmány 28/C. §-án, a Ve. 117. §-án és 118. §-án, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

Az Országos Választási Bizottság 123/2003. (X. 27.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Tiszta Víz Polgári Körök Szövetsége által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Tiszta Víz Polgári Körök Szövetsége 2003. október 13-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási

Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Tiszta Víz Polgári Körök Szövetsége által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbíralt kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

Az Országos Választási Bizottság 124/2003. (X. 27.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz

címeze az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége 2003. október 14-én népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbíralt kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
125/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.)

117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a POFOSZ-MUSZ 51—56 által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A POFOSZ-MUSZ 51—56 2003. október 15-én népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a POFOSZ-MUSZ 51—56 által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbíralt kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
126/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Budai Nemzeti Kör által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Budai Nemzeti Kör 2003. október 16-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Budai Nemzeti Kör által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbírált kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
127/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Érdekvédelmi Szövetség által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Magyar Érdekvédelmi Szövetség 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Magyar Érdekvédelmi Szövetség által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbírált kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
128/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva az Orbán Balázs Erdélyi Kör által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

Az Orbán Balázs Erdélyi Kör 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az Orbán Balázs Erdélyi Kör által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbírált kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
129/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Trianon Társaság által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Trianon Társaság 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Trianon Társaság által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbírált kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
130/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva az Erdélyi Körök Országos Szövetsége által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

Az Erdélyi Körök Országos Szövetsége 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az Erdélyi Körök Országos Szövetsége által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbíralt kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
131/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Herman Ottó Társaság által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Herman Ottó Társaság 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Herman Ottó Társaság által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbíralt kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
132/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Forrai Sándor Rovásíró Kör által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

A Forrai Sándor Rovásíró Kör 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Forrai Sándor Rovásíró Kör által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbírált kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
133/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva a Martényi Árpád által benyújtott népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítése tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

Martényi Árpád 2003. október 22-én népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő íve mintapéldányának hitelesítését kérte az Országos Választási Bizottságtól. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepel:

„Akarja-e, hogy az Országgyűlés törvényt alkosson arról, hogy kedvezményes honosítással — kérelmére — magyar állampolgárságot kapjon az a magát magyar nemzetiségűnek valló, nem Magyarországon lakó, nem magyar állampolgár, aki magyar nemzetiségét a 2001. évi LXII. tv. 19. § szerinti „Magyar igazolvánnyal” vagy a megalkotandó törvényben meghatározott egyéb módon igazolja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-a szerint, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya a kezdeményezés elutasításáig.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a Martényi Árpád által benyújtott kezdeményezés tartalmilag azonos a Magyarok Világszövetsége által benyújtott, az Országos Választási Bizottság által 116/2003. (IX. 18.) OVB határozattal hitelesített népszavazási kezdeményezéssel. Mivel az elbírált kezdeményezés jogorvoslati eljárás alatt áll, ugyanazon tartalmú kezdeményezés a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg a népszavazás megtartásáig nem hitelesíthető.

II.

A határozat az Nsztv. 12. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
134/2003. (X. 27.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 117. §-ának (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva az '56-os Szövetség Budapesti Szervezete által benyújtott népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság a népszavazási kezdeményezést érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A határozat ellen az annak közzétételét követő 15 napon belül az Alkotmánybírósághoz címezve az Országos Választási Bizottsághoz lehet kifogást benyújtani.

INDOKOLÁS

I.

Az '56-os Szövetség Budapesti Szervezete 2003. október 18-án népszavazási kezdeményezést nyújtott be az Országos

Választási Bizottsághoz. A beadványhoz nem mellékeltek az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát, illetve a beadványban nem szerepelt a népszavazásra feltenni kívánt kérdés.

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a szerint, az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt — hitelesítés céljából — be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.

Hitelesíthető aláírásgyűjtő ív, illetve kérdés hiányában az Országos Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, a Ve. 117. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Ficzer Lajos s. k.,
az Országos Választási Bizottság
elnöke

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével.
A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Pulay Gyula. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.
Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.
Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.
Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönypultjában, illetve megrendelhető a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.
2003. évi éves előfizetési díj: 62 496 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 140 Ft.
A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407

03.2246 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.